

2007. aasta MAJANDUSAASTA ARUANNE

Ärinimi	AS Harju Elekter
Põhitegevusala:	elektrijaotusseadmete ja juhtaparatuuri tootmine; metalltoodete tootmine; hulgi- ja vahenduskaubandus, valgustite ja elektritarvete jaemüük; kinnisvaraala tegevus; äri- ja juhtimisalane nõustamine; valdusfirmade tegevus
Äriregistri number:	10029524
Aadress:	Paldiski mnt.31, 76 606 Keila
Telefon:	372 67 47 400
Faks:	372 67 47 401
Elektronpost:	he@he.ee
Interneti kodulehekül:	www.harjuelekter.ee
Tegevjuht:	Andres Allikmäe
Audiitor:	KPMG Baltics AS
Majandusaasta algus:	01. jaanuar
Majandusaasta lõpp:	31. detsember
Majandusaasta aruandele lisatud dokumendid:	• audiitori järeldusotsus • kasumijaotamise ettepanek

SISUKORD

Nõukogu esimehe pöördumine	3
Juhatuse esimehe pöördumine	4
Organisatsioon	5
Juhatuse tegevusaruanne	6
Finantskokkuvõte viimase 5 aasta kohta	32
Raamatupidamise aastaaruanne	33
Juhatuse deklaratsioon	33
Konsolideeritud bilanss	34
Konsolideeritud kasumiaruanne	35
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	36
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	37
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	38
1. Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted	38
2. Finantsriskide juhtimine	50
3. Raamatupidamishinnangud ja otsused	52
4. Finantsinstrumendid	53
5. Raha- ja raha ekvivalendid	53
6. Äritegevuse ja muud nõuded	54
7. Ettemaksed	55
8. Varud	55
9. Investeeringud sidusettevõtetesse	55
10. Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	57
11. Kinnisvarainvesteeringud	58
12. Materiaalne põhivara	59
13. Kasutusrent	61
14. Immateriaalne põhivara	62
15. Võlakohustused	63
16. Laenude tagatised ja panditud vara	65
17. Võlad tarnijatele ja muud võlad	65
18. Maksud	66
19. Lühiajalised eraldised	66
20. Tingimuslikud kohustused	66
21. Aktsiakapital ja reservid	67
22. Informatsioon segmentide kohta	69
23. Kasumiaruande kirjete selgitused	74
24. Tulumaks	75
25. Tava ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta	76
26. Rahavoogude aruande kirjete selgitused	76
27. Tehingud seotud osapooltega	77
28. Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta	78
Allkirjad 2007.a.majandusaasta aruandele	82
Audiitori järeldusotsus	83
Kasumi jaotamise ettepanek	85

NÕUKOGU ESIMEHE PÖÖRDUMINE**Pikaajaline kogemus ja usk endasse toovad edu ka tulevikus**

Harju Elekter on üks pikaajalisemaid elektriseadmete ja -materjalide valmistajaid Eestis. 1968. aastal asutatud ettevõttest on 40 tegevusaasta jooksul välja arenenud rahvusvaheline tööstuskontsern. Koostööst nimekate välisfirmadega – ABB, Nokia, Glamox, Saajos, PKC Group – on välja kasvanud iseseisvad edukad tööstusettevõtted: Baltimaade suurim kaablitehas Draka Keila Cables, valgustitootja Glamox HE, ABB Madalpingesüsteemide Tehas, tule- ja turvauste tootja Saajos ning juhtmeköidiste valmistaja PKC Eesti. Üheskoos Eesti vanimas, 48 hektari suuruses Keila Tööstuspargis tegutsedes on moodustunud tänaseks suurim elektriseadmete ja -materjalide tootjate grupp Baltimaades, kus töötab enam kui 2500 elektrotehnilise väljaõppe saanud spetsialisti ja inseneri. Järjepidevus, kogemus ja oskused kindlustavad kontserni arengu ja edu ka tulevikus.

Harju Elekter on läbi aastate pidanud väga oluliseks innovatiivsust nii toodete ja tootesortimendi kui ka tootmisprotsesside ja -tehnoloogia väljatöötamisel ja juurutamisel. Pidevalt on jälgitud valdkonna arenguid ja kasutusele võetud parimaid praktikaid maailmast. Firma inseneriteenistus on komplekteeritud elektriehituse ja automaatika vajadustele vastavalt ning aastate jooksul on see aina tugevamaks muutunud. Tootmisesse on juurutatud litsentsitooteid maailma juhtivatelt firmadelt Siemens ja Schneider. Täna pakume klientidele kontsernis välja arendatud alajaamu ning kesk- ja madalpingeseadmeid, elektrikilpe ja juhtimiskeskusi. Programmeerime protsesside juhtimise tarkvara ja realiseerime projekte tööstusele. Teadmisi ja kogemusi antakse edasi põlvest põlve, millest tekkinud järjepidevus ja hindamatu oskustepagas toetab tugeva baasina firma edasist arengut.

Olulise jälje kontserni arengusse on jätnud ka Harju Elektri aktsiate noteerimine Tallinna Börsil 10 aastat tagasi. Aktsionäride ees vastutust tundes ning firma tegevust ja eesmärges tutvustades-selgitades oleme firma tegevuse juhtimise ja majandusarvestuse viinud tasemele, mis on leidnud pidevat äramärkimist EV Raamatupidamise Toimkonna poolt kui üks selgemaid ja informatiivsemaid majandusaruandeid Eestis. Selline avatud ja aus suhtlemine avalikkusega on kujundanud Harju Elektrist usaldusväärse partneri ning arvamusiidri Eesti majanduselu arendamisel ning aktsionäridele stabiilse ja atraktiivse investeerimisobjekti.

Õiged strateegilised otsused, innovatiivsus ja usk endasse on kasvatanud Harju Elektrist nelja aastakümne jooksul juhtiva elektriseadmete ja -materjalide tootmisega tegeleva rahvusvahelise tööstuskontserni. Oskus kogutud teadmisi ja kogemusi kasutada lubab kindlustada edu ka tulevikus.

Nõukogu nimel tänan Harju Elektri kliente, partnereid, aktsionäre ja töötajaid, kes on kaasa aidanud firma edukale arengule.

Endel Palla
Nõukogu esimees

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE**Paindlik tegutsemine muutuvates oludes kindlustas tublid tulemused**

2007. aasta tõestas nii avalikkusele kui ka meile, et kiiresti muutuv maailmas suudavad edukad olla firmad, kes lähtudes turusituatsiooni muutustest oskavad paindlikult teha õigeid valikuid ja otsuseid. Hea on tõdeda, et ka Harju Elekter suutis kiirelt muutuv keskkonnas oma äriplaanid edukalt ellu viia, mida kinnitavad tugevad majandustulemused.

Kontserni müügitulud kasvasid möödunud aastal 18% ja ärikasum 14% ning puhaskasum aktsia kohta jõudis 5,03 kroonini. Eesti turu liidrina näeme kontserni kasvu võimalusi just müügis väljaspool Eestit. Seepärast on eriti meeldiv nentida, et ekspordi osakaal käibes jõudis 59%ni. Olulise panuse selleks andis kontserni Eesti tütarettevõtte Harju Elekter Elektrotehnika, kelle aasta alguses sõlmitud 53 miljoni krooni suurune sagedusmuunduritega juhtimiskeskuste tarneleping kindlustas müügitulude olulise kasvu kõrval ka kontserni läbimurde uutele Euroopa turgudele.

Möödunud aasta näitas, et Harju Elektri edu üks alustalasid on innovatiivsus ja ajaga kaasaskäimine nii toodete väljatöötamisel ja arendamisel kui ka projektides ja tarnetes osalemisel. Oluline on erinevate koostööpartnerite leidmine ja kaasamine vastastikust huvi pakkuvate projektide võitmiseks. Väga vajalik on ka julgus mõelda n-ö suuremalt ning oskus võtta kaalutud riske suuremahulisematel ja teadmismahukatel müügipakkumistel osalemiseks.

Aastatepikkune eeltöö tootesortimendi laiendamiseks tõi tulemusi 2007. aastal, mil keskpingsesektori toodete osakaal tooteportfellis oluliselt suurenes. Lisaks arendati Soome tütarettevõttes välja tööstusautomaatika tarkvara projekteerimise osakond, kus esimese tellimusena töötati välja protsesside juhtimise tarkvara Poola kivivillatehase tarbeks. Kontserni oskusteabe ja kogemuse laienemine seadmete tootmise kõrval ka protsesside juhtimise tarkvara valdkonda kasvatab meie äri võimalusi veelgi.

Viimaste aastate kiire majanduskasv tõi endaga kaasa keerulise olukorra tööjõuturul, mis ühelt poolt väljendus inseneride ja oskustöölise nappuses ja teiselt poolt palgakasvu surves. Vaatamata sellele suutsime personali motiveerida ning neile head töökeskkonda pakkudes kulutusi tööjõule ja personalivoolavust kontrolli all hoida. Seda kõike silmas pidades tuleb siiski üha enam tähelepanu pöörata tootlikkuse tõstmisele kontsernis, et püsida paremini konkurentsis ning olla valmis ka võimalikuks tagasihoidlikuma kasvuga majandustsükliks. Senisest olulisemaks peame töötajate kutseoskuste täiustamist ja edasiarendamist, milleks on käivitatud ka mitmed koostööprogrammid kutse- ja kõrgkoolidega.

Lähtuvalt headest majandustulemustest, kapitaliseeritusest ning positiivsest kasvuväljavaatest teeb juhatus ettepaneku maksta 2007. aasta dividendideks kaks krooni aktsia kohta.

2008. aasta on Harju Elektri juubeliaasta, mil möödub 40 aastat elektrimaterjalide ja -seadmete tootmise algusest Keilas. Vaadates põgusalt minevikku on meie strateegiline vaade suunatud kindlalt tulevikku. Teame, mida tahame ja ootame järgnevatelt aastatelt. Visiooni teostumist uskudes ja paindlikult tegutsemisviise muutes saame olla ka pikemas perspektiivis stabiilne, arenev ja hinnatud ettevõtte.

Juhatus nimel tänan kõiki meie kliente, partnerid ja töötajaid!

Andres Allikmäe
Juhatusesimees

ORGANISATSIOON

MISSIOON

Olla üks Läänemere regiooni suurimaid elektriseadmete ja -materjalide tootjaid, lahendades kliendi vajadustest tulenevad ülesanded asjatundlikult, tähtaegselt ja kvaliteetselt, pakkudes koostööprojektides mõlemale osapoolale lisaväärtust ja kindlust.

EESMÄRK

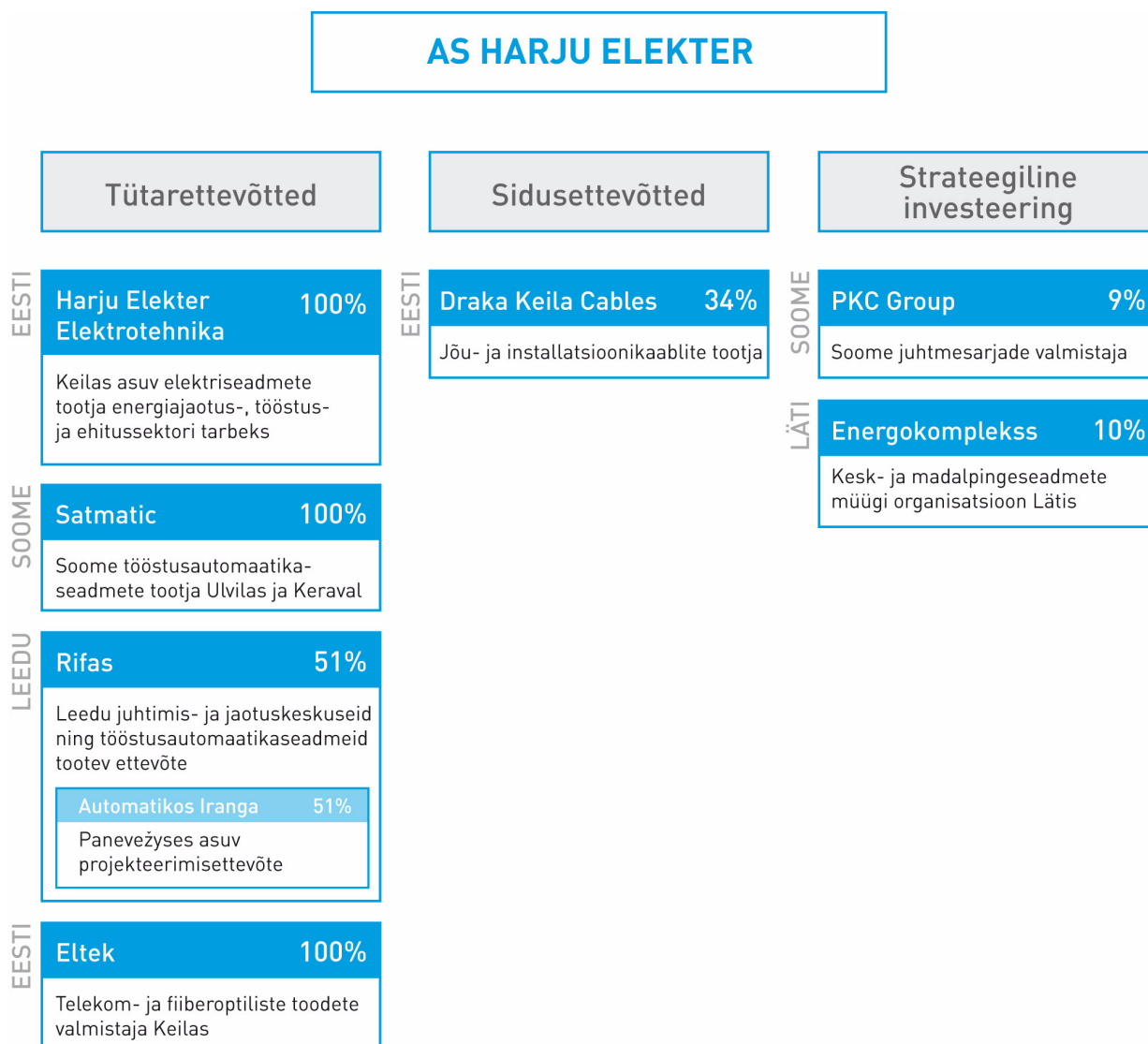
Olla pikaajaliselt edukas, kasvatades firma kapitali ja tootes tulu koostööpartneritele ja omanikele ning pakkudes motiveerivat tööd, palka ja arenguvõimalusi oma töötajatele.

Harju Elekter toodab elektriseadmeid 1968. aastast. Äritegevuse asukohtade kaupa jaguneb kontserni tegevus kolme geograafilisse segmenti:

- Eesti – ASi Harju Elekter, tütarettevõtete ASi Harju Elekter Elektrotehnika ja ASi Eltek asukohamaa;
- Soome – tütarettevõtte Satmatic Oy asukohamaa;
- Leedu – tütarettevõtte Rifas UAB asukohamaa.

Kontserni põhitulu annavad elektrienergia jaotusseadmed, sh alajaamad, kaablijaotus- ja liitumiskilbid ning automaatika- ja juhtimiskeskused energia- ja tööstussektori ning infrastruktuuri tarbeks. Kontserni toodangust 59% turustatakse väljaspool Eestit asuvatel turgudel.

ORGANISATSIOONISKEEM

JUHATUSE TEGEVUSARUANNE

MAJANDUSKESKKONNA ÜLEVAADE

2007. aasta alguses kestis nii Eestis, Baltikumis kui kogu ELis soodne majandusareng, mis maailmamajanduse jahenedes alates II kvartalist aeglustus. Augustis puhkenud USA rämpsalaenude kriis ja finantsturgudel valitsev kitsikus põhjustasid dollari nõrgenemise, mis viis maailma majanduse langusesse. Majandustsükli kõrgpunkt sai läbitud. Dollar nõrgenes aastaga ligi 11%. Kuna endiselt pole selge kogu kahjusaajate ring ning kahjude ulatus, püsib dollar analüütikute hinnangul ka lähikuudel tasemel 1,5 USD/EUR, mõjutades seeläbi arenenud riikide majandust veel mõnda aega. Tarbijate vaatevinklist ei tähendanud midagi head ka energia, toorme ja toidukaupade hinna tõus.

Baltikum

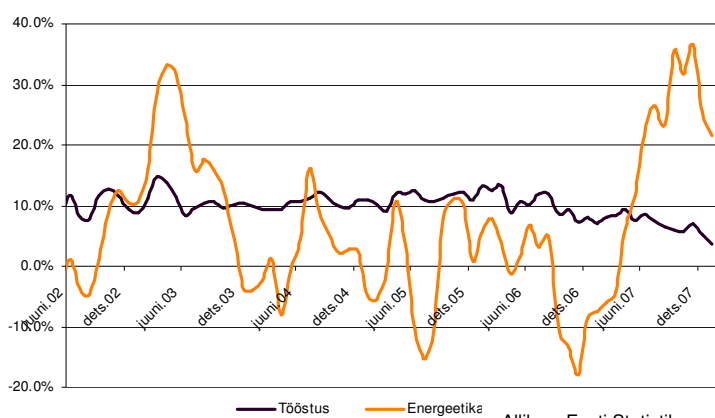
2007. aastal kasvas kõige kiiremini Läti (10,2%) majandus, järgnesid Leedu (7,2%) ja Eesti (7,1%). Kuigi maailma finantsturgudel toimuv ja majandusarengute jahtumine mõjutasid kahtlematult ka arenguid Baltikumis, ei olnud neid veel III kvartalis näha, kuid IV kvartalis oli mõju juba tuntav. Vaatamata välisurgude ebasoodsatele arengutele püsis kõigi kolme riigi ekspordi kasv üllatavalt tugevana. Laenupakkumiste piiramine ja tõusvad intressimäärad põhjustasid tagasihoidlikuma investeeringute ja tarbimise kasvu. Majapidamisi häiris järjest enam hinnatõus, aga ka hirm kaotada töö juhu, kui majandusaktiivsus väheneb ja ettevõtted hakkavad järjest enam töötajaid koondama. Aasta lõpus hakkas kõigis kolmes riigis töötus suhteliselt tagasihoidlikult kasvama, tuues endaga kaasa palgakasvu pidurdumise. Siiski säilitasid tööturu avatus ja tööjõu nappus töövõtjate tugeva positsiooni palgaläbirääkimistel.

Kuigi lähiaja majandusväljavaated on Baltikumis üpriski süngetoonilised ning suhtumine siinsetesse arenguvõimalustesse on muutunud pessimistlikuks, on analüütikute hinnangutel üpriski tõenäoline, et kõik kolm riiki läbivad majandustsükli praeguse langusfaasi edukalt. Kohalike ettevõtete paindlikkus ja tugev eksport ka maailmamajanduse kehvadel aegadel on olulisemad põhjused, miks uskuda positiivsesse tulevikku. ELi fondidest tulevad ulatuslikud rahavood, toimuv konvergens rikkamate ELi riikidega, jätkuvad struktuurimuutused majanduses, tugevad finantssüsteemid ja ranged eelarvepoliitikad on olulised tegurid pikaajaliseks majanduskasvuks. Analüütikute arvates on nimetatud tegurid Baltikumis edukalt toimimas. Eestis on oodata tarbimiskasvu tugevnemist selle aasta II pooles ning Lätis ja Leedus 2009. aastal, kusjuures Lätis varem kui Leedus.

Soome

Soome majanduskasvu on toinud nii tööhõive kasv kui ka tugev kodumaine nõudlus. 2007. aasta majanduskasv oli 4,4%, mis on küll 0,5% võrra väiksem kui aasta tagasi, kuid Soome kohta endiselt tugev. Kasvu aeglustumist oli märgata 2007. aasta IV kvartalis, mis peaks jätkuma ka 2008. aastal. Samuti on ka Soomes inflatsioon kiirenenud ning peaaesjalikult seetõttu, et toorme ja tarbekaupade hinnad maailmaturul on kasvanud.

Tööstustoodangu kasv Eestis

Allikas: Eesti Statistikaamet

Venemaa

Venemaa majandus kasvas 2007. aasta III kvartalis 7,6%, mis on pisut väiksem kui esimese poolaasta kasv (7,9%). Samas ei olnud selline kasvu aeglustumine ootamatu – segadus maailma finantsturgudel on tekitanud likviidsusprobleeme Vene pankadele, mis omakorda vähendasid väljaantud laenude mahtu ning seetõttu vähenesid ka kodumaised investeeringud. Venemaa valitsus on teatanud mitmetest kavandatavatest investeeringutest infrastruktuuri ja energiasektoris. Arvestades investeeringute üüratut mahtu ja kõrgeid ootusi nafta hinna kasvuks on Venemaa majanduse lähituleviku väljavaated suhteliselt positiivsed.

Maailmamajanduse prognoos

Analüütikute hinnangul suureneb võimalus, et Lääne riikide arenenud majandused liiguvad majandusseisaku suunas: USAs oodatakse 2008. aastal majanduskasvu olulist aeglustumist (SKP reaalkasvuks prognoositakse keskmiselt 1,4%), mis mõjutab ka ELi (eurotsooni kasvuks prognoositakse umbes 1,6%). Samas peaksid arengumaad oma edukat majanduskasvu jätkama, kuna sisenõudluse tõus katab suurema osa kaotustest, mis kardetakse tekkivat, kui eksport rikkamatesse riikidesse ei kasva enam nii kiiresti.

AASTA 2007

Tähtsamad sündmused 2007. aastal

Harju Elektri tütarettevõtte Harju Elekter Elektrotehnika AS murdis Euroopa turule, sõlmides madalpingeseadmete müügilepingu METKA Metal Constructions of Greece S.A.-ga. Lepingu raames valmistab Harju Elekter Elektrotehnika erinevaid sagedusmuunduritega juhtimiskeskusi Kardias ja Mavropigisi kaevandustele Kreekas kogumahas 3,2 miljonit eurot (50,6 miljonit krooni). Seadmed jõudsid tellijani 2007. aasta teises ja kolmandas kvartalis.

Jätkus firma kaubandusgrupi laienemine, kui avati järjekordne, arvult viies elektrimaterjalide ja -tarvikute müügile spetsialiseerunud kauplus Pärnus. Uus kauplus täidab piirkonnas ka Harju Elektri esindusfunktsioone.

Lähtudes Harju Elektri kontserni strateegilisest otsusest keskenduda üha enam põhitegevusega seotud firmade haldamisele ja elektrotehnilise äri laiendamisele, müüdi oma 33%line osalus sidusettevõttes AS Saajos Inexa Oy Saajos International Ltd.-le. Viimase kasuks loobus oma osalusest ka teine investor – Inexa A/S. Samas jätkub firmadevaheline tihe koostöö nii tulekindlate uste hangete osas kui ka pikaajaliste tootmispindade rendilepingute täitmisel.

Septembris täitis 10 aastat Harju Elektri aktsia noteerimisest Tallinna Börsil. Järjekindla arendustegevuse tulemusena on Harju Elektrist kümne börsiaasta jooksul välja arenenud üks Baltimaade juhtivaid elektriseadmete ja -materjalide tootjaid, kelle tegevus on laienenud Soome ja Leedu Vabariiki. Kontserni müügi- ja äriksam viiekordistunud. Järjekindel dividendipoliitika on taganud omanikele stabiilselt suureneva dividenditulu.

Eesti Raamatupidamise Toimikond kuulutas välja konkursi „Finantsaruandluse Lipulaev“ järjekordsed võitjad. Börsiettevõtete kategoorias, kus aruanded koostatakse vastavuses IFRSiga, saavutas Harju Elektri 2006. aasta aruanne 2. koha. Juba kaheksandat aastat toimunud konkursil on Harju Elektri aruanne taas kord tunnustatud üheks paremaks parimate seas.

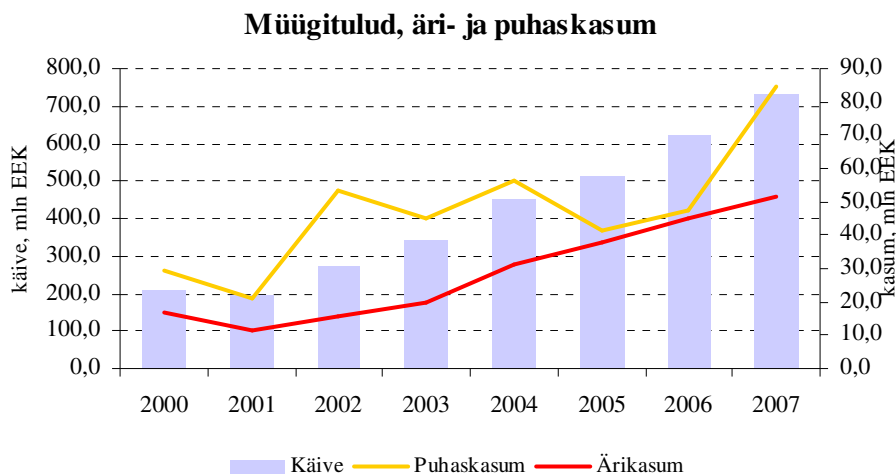
Aksionäride korraline üldkoosolek andis oma heakskiidu suunatud aktsiaemissiooni (aktsiakapitali suurendamine kuni 6 miljoni krooni võrra) kavandamiseks 2010. aastal. Lõplik otsus aktsiakapitali suurendamise kohta tehakse siiski alles 2010. aasta aktsionäride üldkoosolekul.

Aksionäride korraline üldkoosolek kinnitas Harju Elektri majandusaasta aruande ja kasumijaotuse, sealhulgas 2006. aasta heade majandustulemuste eest 1,80-kroonised dividendid aktsia kohta ehk kokku 30,24 miljonit krooni.

TEGEVUSTULEMUSED

2007. aasta majandusaruandes on rida-realt konsolideeritud ASi Harju Elekter (konsolideeriva üksuse) ja tema tütaretevõtete ASi Harju Elekter Elektrotehnika, ASi Eltek, Satmatic Oy ja Rifas UAB (koos kasutatuna Kontsern) finantsnäitajad ning laiendatud kapitaliosaluse meetodil sidusettevõtte ASi Draka Keila Cables tulemused. Kontsern müüs kolmandas kvartalis oma 33,3%lise osaluse sidusettevõttes AS Saajos Inexa. Sidusettevõtte kasumite ja kahjumite kajastamine konsolideeritud aruandes lõpetati seisuga 30.06.2007.

AS Harju Elekter omab 8,9%list osalust Soome ettevõttes PKC Group Oy. Ettevõtte aktsiad on noteeritud Helsingi Börsil ja on bilansis kajastatud turuhinnas. Aktsia turuhinna muutustest tekkinud kasumid/kahjumid kajastatakse otse omakapitalis. Aktsia turuhinna muutusel võib olla oluline mõju Kontserni varade ja omakapitali maksumusele. Kontsern müüs 2007. aastal 220 tuhat aktsiat, vähendades oma osalust 10,1% (31.12.2006) 8,9%le, mis avaldas olulist mõju konsolideeritud puhaskasumile.

Kontserni 2007. aasta konsolideeritud müügitulu kasvas aastaga 17,7% 732,0 miljoni kroonini. Tulude kasvu toetasid nii tugev müügitöö kui ka edukalt täidetud suuremahulised vajalikku kompetentsi ja piisavat tootmisressursi nõudvad tellimused. Traditsiooniliselt suurima osa - 83,3% - müügituludest andis tootmine. Kaubanduse segment andis konsolideeritud müügituludest ühe kümnendiku. Turgudest domineerisid aruandeaastal taas Kontserni koduturud – peamiselt Eesti ja Soome. Suurima panuse 2007. aasta müügitulude kasvuks andsid kontserni Eesti ja Soome ettevõtted.

Müüdnud toodete ja teenuste kulud kasvasid aastaga 16,7% 595,3 miljoni kroonini, turustuskulud 35,7% 36,9 miljoni ja üldhalduskulud 16,8% 40,1 miljoni kroonini. Tööhõive kiire kasv, millega kaasnes kvalifitseeritud ja erialase väljaõppe saanud tööjõu nappus, tõi aruandeaastal kaasa palkade kasvu. Kulutused tööjõule, nii töötajate arvu suurenemise kui ka palgatõusu tõttu, kasvasid aastaga 35,5%, jõudes 159,1 miljoni kroonini. Põhivarade kulumit arvestati kuludesse 19,4 miljonit krooni, mis on 17,3% rohkem kui aasta varem.

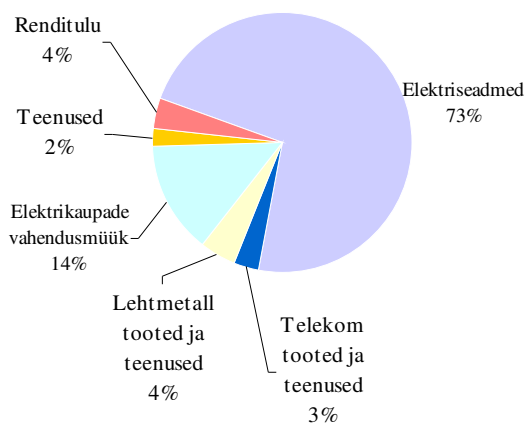
Kontserni ärikasum kasvas aastaga 14,0% 51,5 miljoni kroonini. Ärimentaablus püsis tavapärase 7% tasemel. Mõjutatuna PKC aktsiate müügist teenitud kasumist (32,9 miljonit krooni) kasvas konsolideeritud puhaskasum 52,0 miljonilt kroonilt 2006. aastal 85,9 miljoni kroonini aruandeaastal. Emaettevõtte omanikele kuuluv osa puhaskasumist oli 84,5 miljonit krooni (kasv 78,6%). Kasum aktsia kohta moodustas 5,03 krooni (2006: 2,81 krooni).

Rahavoog äritegevusest oli 41,6 (2006: 32,7) miljonit krooni, investeerimistegevusest 9,7 (2006: -18,4) miljonit krooni ja finantseerimistegevusest oli rahavoog välja -31,8 (2006: -33,4) miljonit krooni. Raha ja rahaekvivalendid kasvasid aastaga 19,6 miljoni krooni võrra 26,2 miljoni kroonini.

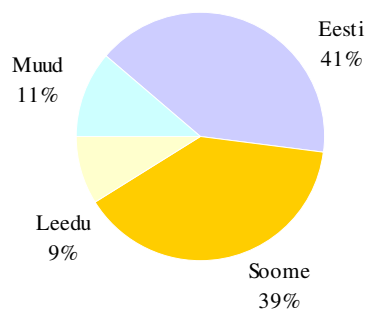
Konsolideeritud bilansi maht vähenes aastaga 37,4 miljonit krooni 720,3 miljoni kroonini. Müügitellimuste mahtude jätkuv kasv tingis nii komponentide kui ka lõpetamata ja valmistoodangu varude ning äritegevusega seotud nõuete ja kohustuste kasvu bilansis. Käibevarade maksumus kasvas bilansis 71,7 miljonit krooni, millest 49,6 miljonit krooni tuli varude kasvu arvelt.

Põhivarade maksumus vähenes kaheteist kuuga 109,1 miljonit krooni 479,3 miljoni kroonini. Põhivarade maksumuse vähenemise peamisteks põhjusteks oli PKC Group Oyj aktsia turuhinna muutus ja aktsiate müük esimesel poolaastal. Investeeringu maksumus on bilansis 12 kuuga vähenenud kokku 126,7 miljoni krooni võrra. Kontsern müüs 2007. aastal 220 tuhat PKC Group Oyj aktsiat. Aktsia turuhind langes aasta jooksul 3,54 eurot (55,39 krooni).

Müügitulud tegevusalade lõikes, 2007

Müügitulu turgude lõikes, 2007

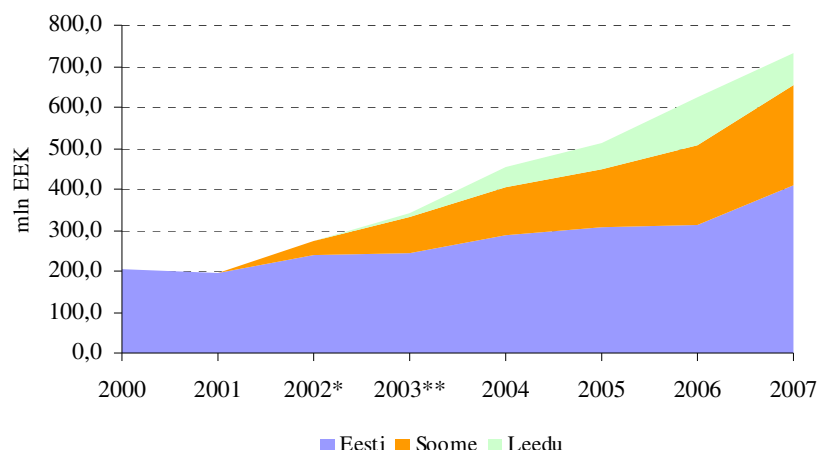
GEOGRAAFILISED SEGMENTID

Kontsern on valinud aruandluses esmaseks geograafilistel tegevuspiirkondadel põhineva segmenteerimise. Äritegevuse asukohtade kaupa jaguneb kontserni tegevus kolme geograafilisse segmenti:

- Eesti – ematettevõtte AS Harju Elekter, tütarettevõtete AS Harju Elekter Elektrotehnika ja AS Eltek asukohamaa;
- Soome – tütarettevõtte Satmatic Oy asukohamaa;
- Leedu – tütarettevõtte Rifas UAB asukohamaa

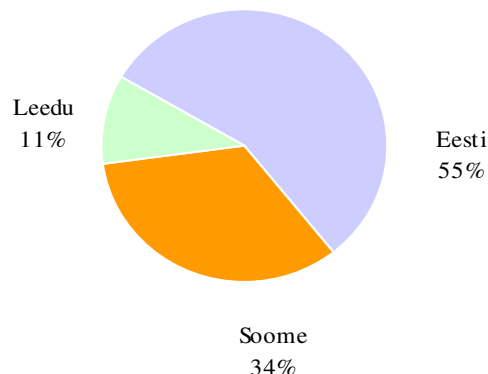
Kiiremad kasvutempod olid 2007. aastal Eesti (juurdekasv 31,5%) ja Soome (juurdekasv 24,5%) segmentides, andes kokku 89% konsolideeritud müügitulust. Edukast müügitööst ja suuremahulistest lepingutest tulenev oluline tulude kasv Eestis ja Soomes tasakaalustas planeeritud tagasiminekut müügituludes Leedus.

Müügitulu geograafiliste segmentide kaupa

Selgitus: 10/2002 osteti Soome, 10/2003 osteti Leedu tütarettevõtte

Müügitulu segmentide lõikes, 2007

Selgitus: kontserni kolmes riigis asuvate üksuste müügitulude jagunemine. Lähtuvalt kontserni liikme asukohast.

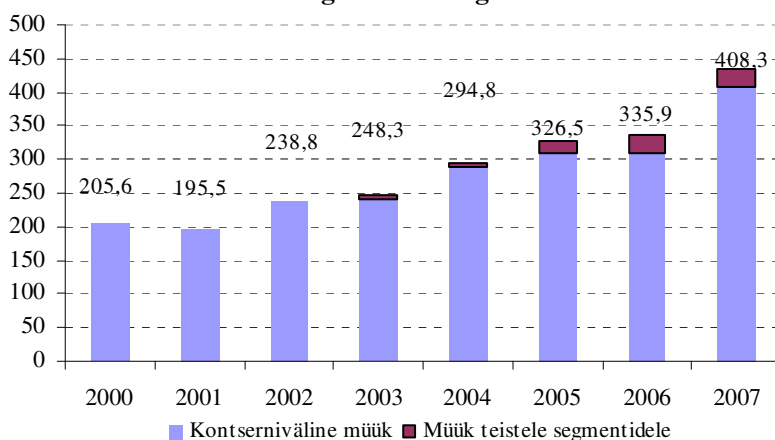
Eesti segment müüs kontsernivälistele klientidele kaupu ja teenuseid kokku 408,3 miljoni krooni väärtuses, mis oli 97,9 miljonit krooni enam kui eelmisel aastal, andes seega suurima panuse konsolideeritud müügitulu kasvule 2007. aastal.

Nii soodne olukord Soome majanduses, vastava majandussektori tõus kui ka Soome tütarettevõtte Satmatic Oy positiivne imago ja tuntuse kasv tagasid Soome segmendis jätkuvalt suure müügitellimuste mahu. Soome segmendi müügitulud kasvasid 48,6 miljoni krooni võrra 246,7 miljonile kroonile.

2006. aasta oli Leedu tütarettevõttele erakordne - kohe aasta esimeses kvartalis sõlmiti kaks suuremahulist peatöövõtulepingut elektriseadmete valmistamiseks ja paigaldamiseks. Projektide tähtaegseks ja kvaliteetseks täitmiseks kasutati seadmete paigaldamiseks alltöövõttu, mille mõju 2006. aasta müügituludele oli oluline. Aruandeaastat võib aga Leedu segmendi jaoks lugeda kordaläinuks. Realiseerus mitu tähtsat projekti, nagu madalpinge jaotusseadmed Sivacon 8PT Valgevene ettevõtte tellimusel ja koostöös Norra firmaga seadmed Singapuri laevaehituse tarbeks. Leedu andis konsolideeritud müügituludest 2007. aastal 77,0 miljonit krooni, mis jäi kolmandiku võrra alla 2006. aasta näitajale, kuid ületas 2005. aasta müügitulu 19,0%.

EESTI

Eesti segmendi müügitulud

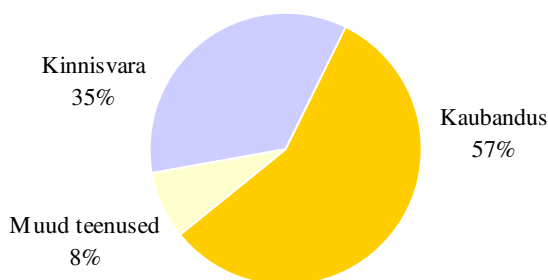
Kontserni Eesti segmendi ettevõtete müügitulud kasvasid aastaga 35,8% 408,3 miljoni kroonini. Müügitulude enam kui kolmandiku suuruses kasvus oli oluline osa aasta alguses allkirjastatud suuremahulise tarnelepingul Kreeka firmaga METKA, aga ka edukad tarded läbi USA firma Venemaale.

AS Harju Elekter

Emaettevõtte ASi Harju Elekter vastutab kontserni ettevõtete vahelise koostöö koordineerimise, nõukogude ja juhatuste kaudu tütar- ja sidusettevõtete juhtimise, kontserni rahavoogude, investeringute planeerimise ja juhtimise ning arendus- ja laiendustegevuse eest. Emaettevõtte vastutusvaldkonda kuulub ka kontserni ettevõtete tootmisruumide haldus- ja rendikorraldus ning Harju Elektri kaubandusgrupi kaupluste professionaalse majandustegevuse tagamine.

Emaettevõtte ASi Harju Elekter kontsernivälised tulud jõudsid möödunud aastal 117 (2006: 102) miljoni kroonini. Põhiline tulu tuli Harju Elektri esinduskauplustest - üle 75 miljoni krooni. Emaettevõtte ostis 2007. aastal Keilasse kinnistu ja renoveeris tootmishoone, mis renditi tütar- ja sidusettevõtetele. Kinnisvara rentimisest ja arendusest saadavad tulud kasvasid juurdetulnud rendipindade ja mõningal määral ka rendihindade kasvust tingitult 3 miljoni krooni võrra 35 miljoni kroonini ja osakaal emaettevõtte müügituludes 31%lt 35%le. Muude teenuste osakaal jäi eelmise aasta, 7% tasemele.

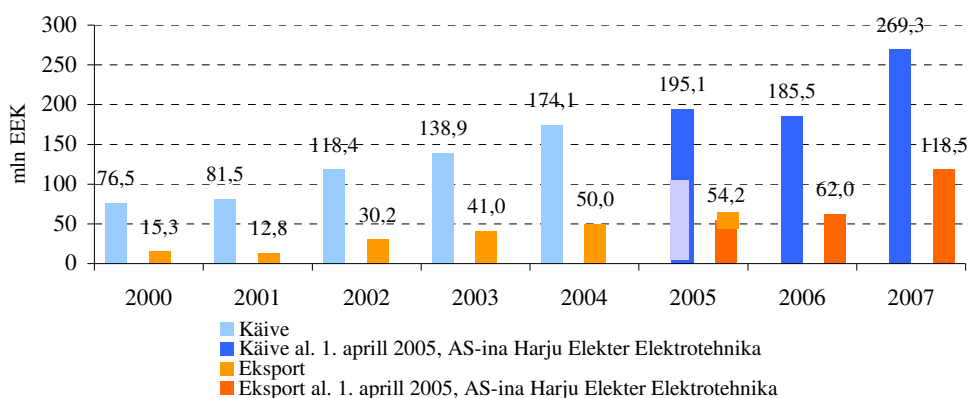
Emaettevõtte müügitulude jagunemine, 2007

AS Harju Elekter Elektrotehnika

AS Harju Elekter Elektrotehnika (100%-line tütaretevõtte) on juhtiv madal- ja keskpinge jaotusseadmete tootja ja turustaja Eestis. 2007. aasta esitas ettevõttele uusi suuri väljakutseid, kujunedes kokkuvõttes tulusaks ja väga edukaks. Seda kinnitab firma müügitulude 1,45-kordne kasv 269,3 miljoni kroonini. Tänu suuremahulistele projektidele tõusis ka müük välisriikides aastatagusest 33%lt 44%ni käibes. Traditsiooniliste välisriikide kõrval saavutasid märkimisväärse positsiooni Kreeka ja Venemaa.

Müügitulud

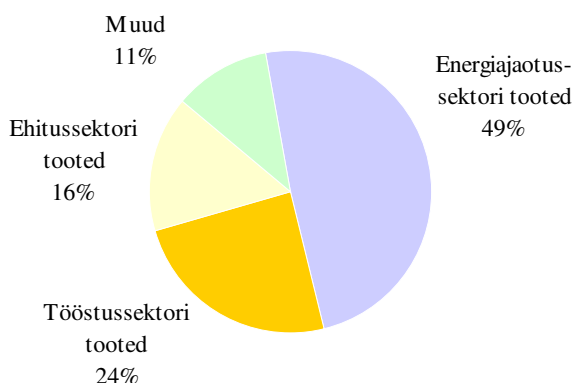
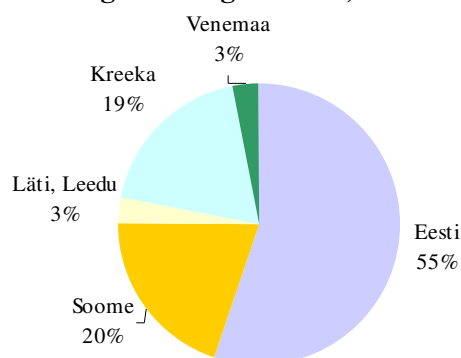

2007. aastal iseloomustas firma arengut sisenemine suuremahulisematesse ja teadmismahukamatesse projektidesse, kartmata selleks vajadusel kaasata ka koostööpartnereid. Just endasse uskudes ja koostööpartnereid kaasates kirjutati aasta alguses alla enam kui 50 miljoni krooni suurune leping sagedusmuunduritega juhtimiskeskuste tootmiseks ja müügiks Kreeka firmale METKA. Tegemist oli tootega, mida olime valmistanud madalamatel võimsustel ja väiksemates mahtudes. Siiski õigustasid usk oma oskustesse ja kogemusse, vajaliku ressursi olemasolu ning sellise suure projektiga kaasnev risk end igati. Projekti tärned teostati kvaliteetselt ja tähtaegselt, tuues endaga kaasa võimaluse sarnaste uute klientide leidmiseks ja projektide võitmiseks ka edaspidi.

Oluline muutus toimus ka tootegruppide osakaalu jagunemisel müügituludes. Läbi aastate on kaks kolmandikku müügituludest moodustanud seadmete müük elektrienergia jaotussektoris. Ka sel aastal oli koduturu kasvu allikaks just energiasektorisse realiseeritud kesk- ja madalpinge komplekt- ja jaotusalajaamad. Aasta jooksul realiseeriti koduturul 287 komplekt- ja jaotusalajaama, mis on enam kui kolmandiku võrra rohkem kui aasta varem. Siiski langes energiaspektori toodete osakaal müügi käibes 50%ni, sest suure tõusu tegi tööstussektoris suunatud seadmete müük, mis kasvas seniselt 6-7%lt 26%le. Kasvu tagasid sagedusmuunduritega madalpinge juhtimisseadmete lepingujärgsed tärned. Ehitus- ja infrastruktuurisektorisse suunatud toodete osas erilisi muutusi ei toimunud.

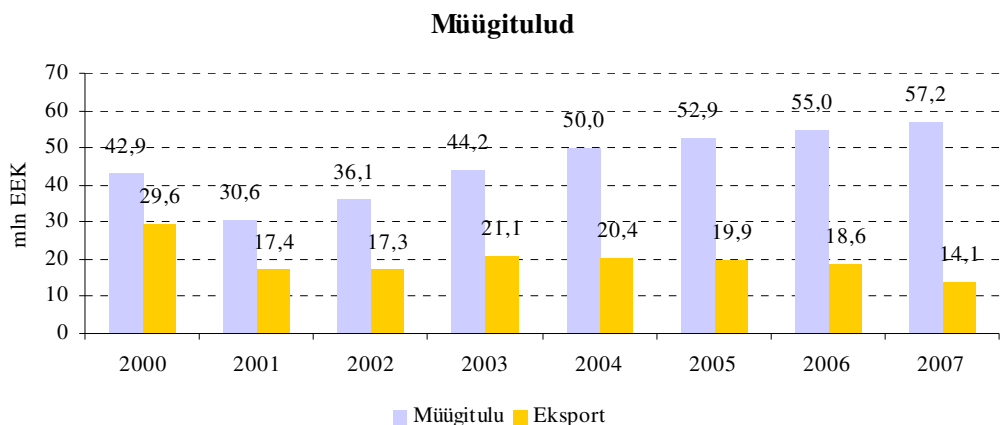
Õnnestunud projektide realiseerumisele aitasid kindlasti kaasa kontserni õigeaegsed investeeringud tootmispindade laiendamiseks ja tootmisvõimsuste täiendamiseks. 2007. aastal anti Harju Elekter Elektrotehnikale üle renoveeritud 1300 m² suurune tootmishall, soetati ka uus poolautomaatne lehtmatali töötlemise keskus. Vastavalt kvaliteedistandardite ISO9001 ja ISO14001 nõuetele toimuvad ettevõttes vähemalt kord aastas sise- ja välisauditid ning iga kolme aasta järel ka resertifitseerimine rahvusvahelise sertifitseerimisorganisatsiooni BVQI spetsialistide poolt. 2007. aastal edukalt läbitud resertifitseerimine kinnitas taas kord firma tootmiskorralduse ja keskkonnajuhtimise vastavust kehtestatud kvaliteedistandarditele.

Aasta kokkuvõttes on Harju Elekter Elektrotehnika muutunud konkurentsivõimelisemaks nii Eestis kui välisurgudel. Aastatepikkune töö firma tooteportfelli laiendamisel on toonud firmale esimesed võidud suuremahuliste ja teadmismahukate projektide näol. Vaadates ettevõtte professionaalset tooteportfelli, laienenud tootmisvõimalusi, töötajate kompetentsi ja avardunud müügi võimalusi töötab 2008. aasta taas müügi kasvu kõigis sektorites. Ekspordi osakaalu kasvu soosib ka Harju Elektri toodangu üha kasvav tuntus ja laitmatu kvaliteet.

Tootegrupid, 2007**Müügitulu turgude viisi, 2007**

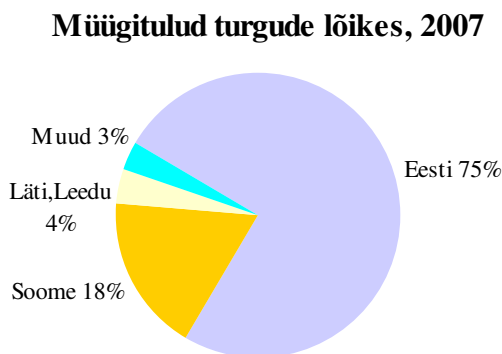
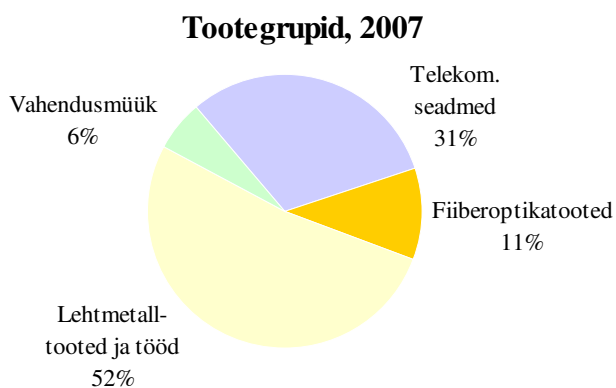
AS Eltek

100%lise tütarettevõtte ASi Eltek põhitegevus on telekommunikatsioonisektorile suunatud andme- ja telefoni sidevõrkude kappide ja muude seadmete ja tarvikute ning fiiberoptiliste ühendusjuhtmete valmistamine ja müük. Lisaks toodab firma erinevaid lehtmetailtooteid ja pooltooteid elektrotehnikasektorile.

2007. aasta oli firmale keeruline seoses majanduskasvu mõningase pidurdumise, aga ka pingelise olukorra tõttu kohalikul töajouturul. Tugev surve tööajoukulude kasvule oli ühelt poolt tunda ettevõttesiseselt, teiselt poolt avaldus see kvalifitseeritud tööajou nappuses. Muutused maailma majanduses kajastusid ka välistellimuste vähenemises.

Kokkuvõttes suurenes ettevõtte 2007. aasta müügitulu 57,2 miljoni kroonini, millest müük välisturgudel moodustas 25%. Suurim välisturg oli Soome, millele järgnesid Läti ja Leedu ning teised EL riigid. Tootegruppide osakaal käibes võrreldes eelneva aastaga ei muutunud.

Ettevõtte edaspidise arengu eeldusteks on kaasaegse tootmistehnoloogia, piisava tootmisressursi ja kvalifitseeritud tööajou olemasolu. Tootmistsükli ja tarneaegade lühendamiseks soetati tehasele uus lehtmetaili painutuspink. Energiasäästlikuma tootmise korraldamiseks optimeeriti automaatse pulbervärviliini tööaega. Materjalide kokkuhoiu eesmärgil täiustati lehtmetaili töötlemiskeskuse juhtimisprogramme, et viia tooraine kulu miinimumini.

2007. aasta lõpus teostati firmas rahvusvahelise sertifitseerimisorganisatsiooni BVQI spetsialistide poolt kvaliteedisüsteemide ISO9001 ja ISO14001 standarditele vastavuse kontroll ning viidi läbi edukas resertifitseerimine.

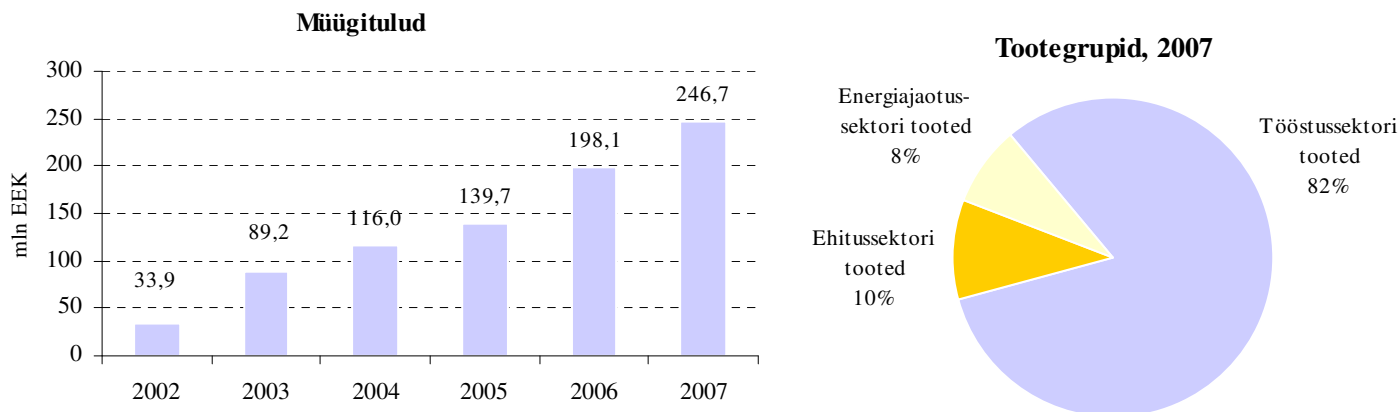
Elteki edasise arengu võtmeteguriks peab ettevõtte juhtkond tootlikkuse tõstmist ja keskendumist lõppkliendile suunatud omatoodete valmistamisele. Selleks on vaja veelgi tugevdada firma tehnoloogilist baasi. Kavas on soetada uudsel tehnoloogial põhinev lasertööpink, mis võrreldes praeguste metallitöötluskeskustega loob uusi tehnoloogilisi lisavõimalusi muutes tootmisprotsessid paindlikumaks ja kiiremaks. Väga tähtis on tagada ka kvalifitseeritud tööjõu olemasolu ning personali motiveeritus ja areng.

SOOME

Satmatic OY

Satmatic Oy on Harju Elektri 100%line tütarettevõtte Soomes. Ettevõtte põhitegevus on tööstusautomaatikaseadmete valmistamine ning elektrienergia jaotus- ja ülekandeseadmete turustamine. Firma peakontor ja tehas asuvad Pori lähedal Ulvilas. Helsingi ettevõtluspiirkonna ning klientide paremaks teenindamiseks on firmal ka müügiesindus ja tehas Helsingi lähedal Keraval.

Toetudes viimaste aastate soodsale olukorrale Soome majanduses, vastava majandussektori tõusule, ekspordiettevõtete tellimuste suurenemisele välisturgudelt ning Satmatic Oy positiivse imago ja tuntuse kasvule, on ettevõtte teinud läbi suure arengu. Firma käibe kasvutempod on olnud märkimisväärsed, ulatudes 20,4%ni 2005. aastal 41,8%ni 2006. aastal ning 24,5%ni 2007. aastal, mil ettevõtte müügitulud jõudsid 246,7 miljoni kroonini. Valdav osa ehk 82% (2006: 79%) müügituludest tuli tööstussektorile suunatud toodete müügist. Olulise tootegrupina on tõusnud esile laevaehitusele suunatud toodang.

2007. aastal jätkus aasta varem käivitatud online-tellimuste süsteemi juurutamine ja edasi arendamine ettevõttes. Uudse elektroonilise andmekäitlussüsteemi eesmärk on kiirendada ja lihtsustada tellimuste käsitlemist. Elektroonilised otseühendused esimeste koostööpartneritega on juba loodud ja kasutusel ning positiivne tagasiside kinnitab, et liigume õiges suunas. Tehtud eeltööle tuginedes on 2008. aastal plaanis ühendada süsteemi mitmeid uusi kliente ja koostööpartnereid.

2007. aastal loodi Satmaticus tööstusautomaatika tarkvara projekteerimise osakond, mis laiendab Harju Elektri kontserni tegevust seadmete tootmiselt protsesside juhtimise tarkvara valdkonda. Osakonnas töötab neli tootearendusinseneri. Esimese tellimusena töötati välja ja tarniti protsessijuhtimise tarkvara Poola klaasvillatehase tarbeks.

Tootmisprotsesside ja ettevõtte töö korraldamisel peab ettevõtte oluliseks keskkonnasäästlikkust. Satmaticu personali on koolitatud järgima jäätmekäitluse ja pakendiringluse eeskirju ning vastavalt jätkusuutliku säästliku arengu põhimõtetele vähendama energia tarbimist. Seda kinnitab ettevõttele omistatud ISO9001 kvaliteedisertifikaat.

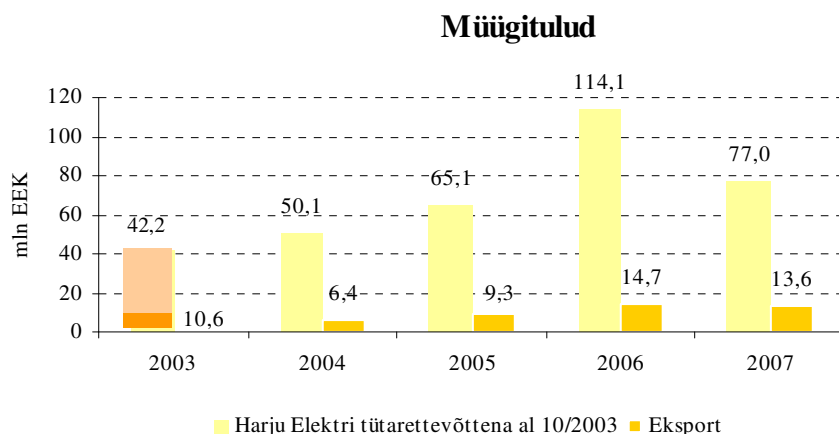
Satmatic Oy 2008. aasta väljavaated müügitulude suurenemiseks on head. Seda toetab Satmaticu nimetamine ka Teollisuuden Voima poolt Olkiluoto tuumaelektrijaama ametlikuks tarnijaks, kuhu ettevõtte on saanud ka juba esimesed tellimused. Firma konkurentsivõime tugevdamiseks on plaanis tõsta veelgi tootlikkust ning üha enam leida võimalusi projektipõhiste toodete osakaalu suurendamiseks tooteportfellis. Oluliselt rohkem tuleb panustada energiajaotussektori lahenduste pakkumisele ning Harju Elektri kontserni toodete müügi laiendamisele. Seda kõike peab toetama aktiivne müügi- ja turundustegevus.

LEEDU

Rifas Grupp

Rifas on Harju Elektri 51%line tütarettevõtte Leedus Panevėžysis. Firma põhitegevus on tööstusautomaatikaseadmete ning elektrienergia jaotus- ja ülekandeseadmete tootmine ja turustamine. Rifas Gruppi (edaspidi: Rifas) kuuluvad Leedu tootmisettevõtte Rifas UAB ning tema projekteerimisega tegelev tütarettevõtte UAB Automatikos Iranga.

2007. aastat võib pidada Rifasele igati kordaläinuks. Firma müügiimaht jõudis 77,0 miljoni kroonini, mis jäi küll kolmandiku võrra alla erakorralisele, suuremahulisi peatöövõtulepinguid sisaldavale 2006. aasta näitajale, kuid ületas võrreldavat 2005. aasta müügiimahtu 19,0%. Positiivseks arenguks tuleb lugeda ka eksporditurgude mahu enam kui kahekordset kasvu, mis aasta kokkuvõttes jõudsid 21%ni müügituludest. Koduturu kõrval tõusid esile Norra, Valgevene, Läti ja Eesti.

Kui 2006. aastat ilmestasid suurprojektid Leedus, siis 2007. aastasse jäid edukad tärned välisettevõtetele. Realiseerus mitu tähtsat projekti, nagu madalpinge jaotusseadmed Sivacon 8PT Valgevene ettevõtte tellimusel ja koostöös Norra firmaga seadmed Singapuri laevaehituse tarbeks. Tööstussektori tootegrupi osakaal käibes moodustas 65% (aasta varem 45%).

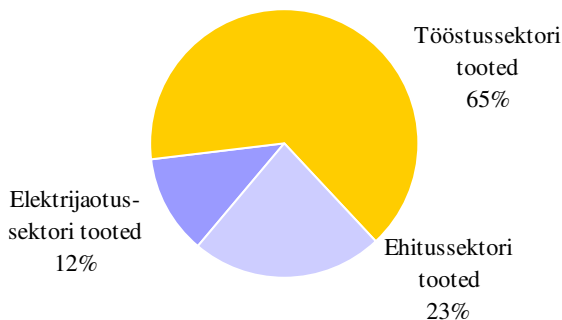
Läbi aasta toimus pidev töö nii tehase tootmisvõimsuse suurendamiseks kui ka tootevaliku laiendamiseks ja parandamiseks. Tootmispindade suurendamiseks alustati 2007. aasta kevadel uue tootmis- ja büroohoone ehitusega, mis on plaanis valmis saada käesoleva aasta esimeses pooles. Keskpingetoodete tarnetähtaja lühendamiseks ja logistika paremaks korraldamiseks sõlmiti lehtmataloodete ja -konstruktsioonide tarneleping kohaliku valmistajaga.

Pidev töö ja tootearendus toimus madalpinge komplektalajaama HEKA osas, mis läbis elektrivõrkude nõuetele vastava sertifitseerimise. Laieneva ja täiuslikuma tootevaliku tutvustamiseks osales Rifas ka Vilniuses rahvusvahelisel messil Balttehnika, kus olid klientidele tutvustamiseks väljas Sivacon keskpingsüsteemid ja komplektalajaam HEKA.

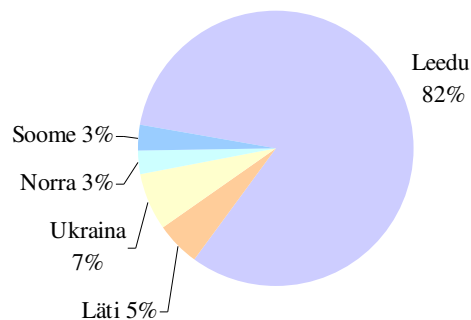
Uute teadmismahukamate toodete juurutamine tehase tootevalikusse esitab suurenenud nõudmisi ka töötajaskonnale, seepärast käivitati töötajate kutseoskuste parandamiseks spetsiaalne koolitusprogramm.

2008. aastal on kavas jätkata tööd tootesortimendi täiustamiseks ning uute klientide ja projektide võitmiseks nii kodu- kui ka välisurgudel. Seda toetavad aktiivne müügitöö ja tänaseks juba teostatud edukad projektid. Suuremahuliste välistellimuste lisandumisega on kavas ekspordimahtu kasvatada firma müügituludes kolmandikuni.

Tootegrupid, 2007

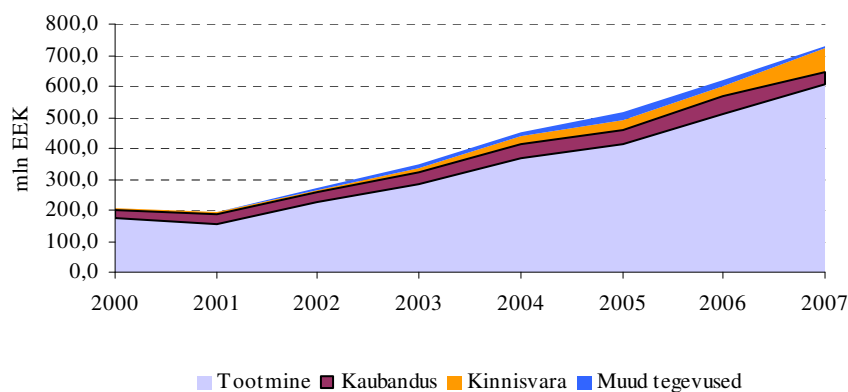
Müügitulud turgude lõikes, 2007

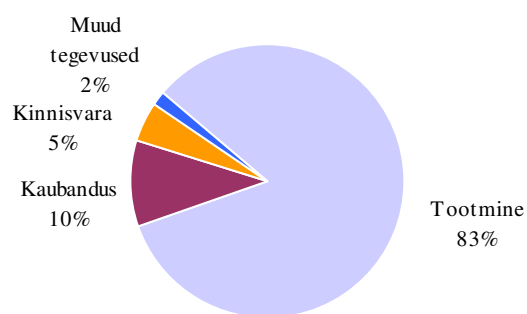
ÄRISEGMENTID

Kontserni äritegevus jaotub kolme segmenti vahel: tootmine, kaubandus ja kinnisvara ning muud segmenteerimata tegevused.

Ärisegmentide müügitulud

Müügitulud segmentide viisi, 2007

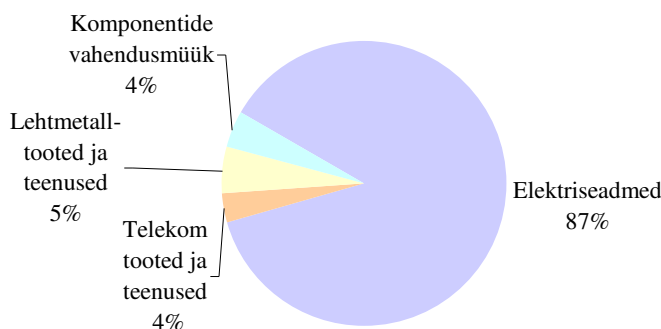

Traditsiooniliselt suurima osa ehk 83,3% (2006: 81,5%) müügituludest andis tootmine. Aasta oli edukas nii tootmisele kui ka kaubandusele. Tootmissegmenti müügitulu kasvas seoses toodete müügi laienemise ja kasvuga keskpingsesektorisse. Kaubandussegmenti ligi viiendiku suurust juurdekasvu 75,5 miljoni kroonini toetas vilgas ehitustöö Eestis, mis aasta lõpus küll veidi rauges. Positiivset mõju avaldasid kindlasti ka soodsate laenude kättesaadavus ning palgakasvust tingitud eraklientide nõudluse kasv. Kinnisvara segmenti müügitulu 2,8 miljoni krooni suurune kasv 35,6 miljoni kroonini oli peamiselt tingitud rendipindade juurdekasvust. Emaettevõtte ostis 2007. aastal Keilasse kinnistu, millest 57% renditi kontsernivälistele klientidele.

Tootmine

Tootmise segment hõlmab elektriseadmete tehaseid Eestis (AS Harju Elekter Elektrotehnika), Soomes (Satmatic Oy) ja Leedus (UAB Rifas), kus tehaste põhitoodangu moodustavad elektrienergia jaotusseadmed (alajaamad, kaablijaotus- ja liitumiskilbid) ning automaatika- ja juhtimiskeskused energia- ja tööstussektori ning infrastruktuuri tarbeks. Samuti kuulub segmenti AS Eltek Eestis, mis valmistab tooteid nii andmeside- ja telekommunikatsiooni- kui ka elektrotehnikasektorile.

Müügitulud tootegruppide kaupa, 2007

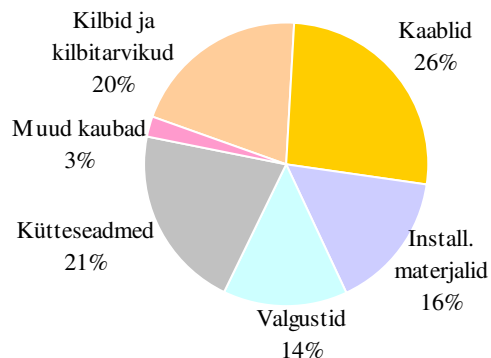
Tootmise segmenti osakaal konsolideeritud müügituludes kasvas aastaga 1,8 protsendipunkti võrra 83,3%ni.

Suuremahuliste lepingute tulemusena ja edukate tarnetega tööstussektoris kasvasid tootmise segmenti müügitulud 102,7 miljoni krooni võrra, jõudes peaaegu 610 miljoni kroonini. Põhiosa (87%) tööstustoodangust moodustas elektriseadmete tootmine ja müük, ulatudes 531 (2006: 430) miljoni kroonini.

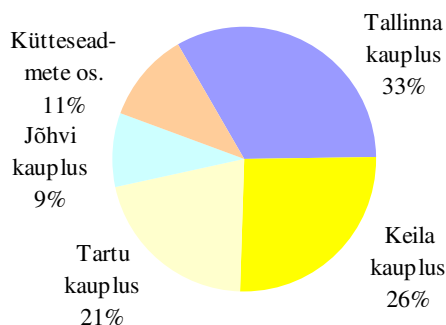
Kaubandus

Harju Elektri emattevõttesse kuuluv kaubandusgrupp hõlmab tuluseid Harju Elektri viiest esinduskauplusest Eesti suuremates linnades, mis müüvad kontserni ja temaga seotud ettevõtete tooteid ning muid elektriinstallatsioonitöödeks vajalikke kaupu peamiselt väiksema ja keskmise suurusega elektripaigaldusfirmadele ning eraklientidele. 2007. aasta sügisel avati Pärnus viies elektritarvete kauplus, mille mõju kaubandusgrupi aruandeaasta müügitulule ei olnud veel oluline. Küll aga on eeldusi Pärnu regiooni keskuses kui kiirelt arenevas piirkonnas ja olulise liiklusmagistraali Via Baltica sõlmpunktis avatud kaupluse müügitulude olulist panust näha kaubandusgrupi 2008. aasta tulemustes.

Kaubanduse segmenti tootegrupid, 2007

Müügitulud kaupluste kaupa, 2007

Peaaegu kogu 2007. aasta jätkunud ehitusbuumi ja kõrge sisenõudluse toel kasvas kaubandussegmenti müügitulu aastaga 19,1% 75,5 miljoni kroonini, mis moodustas 10,3% konsolideeritud müügitulust.

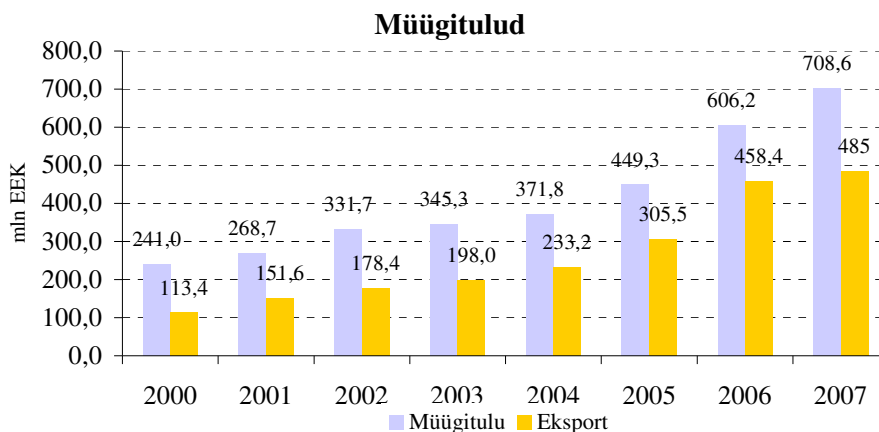
Kaubandusgrupi müügitööd mõjutas 2007. aastal Eesti ehitusturu kiire kasv. Müügituludele avaldasid positiivset mõju soodsate laenude kättesaadavus ja palgatõusust tingitud eraklientide nõudluse kasv. Klientide heakskiidu pälvis kaubandusgrupi suurima, Tallinna kaupluse uutesse, enam kui kaks korda suurematesse ruumidesse kolimine 2006. aasta lõpus. Paranes nii toodete eksponeerimine stendidel kui kaupade väljastamine. Samuti peeti atraktiivsemaks kaupluse uut asukohta. Kõik see tugevdas juba olemasolevat kliendibaasi ning tõi kauplusele uusi kliente.

SIDUSETTEVÕTTED

Kontsernil on aasta lõpu seisuga 34%line osalus sidusettevõttes Draka Keila Cables. Kontsern müüs kolmandas kvartalis oma 33,3%lise osaluse sidusettevõttes AS Saajos Inexa, mille kasumi ja kahjumi kajastamine konsolideeritud aruandes lõpetati seisuga 30.06.2007. Sidusettevõtete tulemused on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud ühel real, kasutades laiendatud kapitaliosaluse meetodit. 2007. aastal konsolideeriti sidusettevõtetelt kasumit kokku 73 tuhat krooni, mis on 1,65 miljonit krooni vähem kui 2006. aastal.

AS Draka Keila Cables

Draka Keila Cables on Baltimaade suurim kaablitootja. Keila tehas on spetsialiseerunud peamiselt alumiiniumist jõukaablite tootmisele. Lisaks ettevõtte toodangule turustatakse laias sortimendis Draka kontserni tooteid. 2007. aastal tegutses ettevõtte majanduskeskkonnas, kus esimese poolaasta tormilisele tõusule jätkus kiire toorainehindade tõus ning ehitusturu kasvu vähenemine ettevõtte peamistel turgudel (Baltikumis ja Skandinaavias) aasta teises pooles.

Ettevõtte 2007. aasta käive oli 708,6 miljonit krooni, kasvades aastaga 17%. Seejuures moodustas eksport 485,0 miljonit krooni. Kuigi üldiselt võib aasta tulemustega rahule jääda, avaldas neile teatavat mõju eelneval aastal kontserni tehaste spetsialiseerumisest tingitud tarnekindluse ebastabiilsus, mis siiski aasta teisel poolel tänu logistika paremale korraldamisele tunduvalt paranes. Samas tõi kontserni tehaste spetsialiseerumine kindlale tooterühmale kaasa tootlikkuse tõusu ning kokkuvõttes ka laiemat tootevalikut ja lühemad tarneajad.

2007. aastal laiendati ettevõtte Keila tehases tootmispindasid ja viidi läbi tootmise ümberkorraldusi, et parandada toodangu kvaliteeti ja vähendada ülekulu. Tootmisvõimsuse suurendamiseks soetati 2 uut soonekeerutusliini. Ümberkorralduste tulemusena kasvasid küll müüginumbrid, kuid see avaldas ka teatavat mõju kasumlikkusele.

2008. aastal on põhitähelepanu ettevõtte tootmis- ja tarneprotsesside maksimaalse efektiivsuse tagamisel, toetudes eelmistel aastatel tehtud investeeringutele ja ratsionaalsemale tootmiskorraldusele.

MUUD FINANTSINVESTEEINGUD

SIA Energokompleks

1. septembril 2006 koos Läti juhtiva elektriseadmete tootja A/Siga Jauda ja teiste Läti ettevõtjatega ühisettevõtteks asutatud SIA Energokompleks on müügiorganisatsioon. See võimaldab osaleda ühiselt erinevatel kesk- ja madalpingeseadmete hankekonkurssidel Lätis, aga ka väljaspool, suurendades Harju Elektri turuosa. Harju Elektri osalus ettevõttes on 10%.

2007. aastal müüs Kontsern SIA Energokompleksi kaudu Läti turule elektriseadmeid 5,0 (2006: 0,9) miljoni krooni väärtuses.

PKC Group Oyj

AS Harju Elekter on Soome börsiettevõtte PKC Group Oyj – auto-, telekommunikatsiooni- ja elektroonikatööstustele juhtmekööidiste ja ühenduskaablite valmistaja – suurim aktsionär ja strateegiline investor alates 1994 aastast. Ettevõtte on tehased Soomes, Eestis, Venemaal, Brasiilias, Hiinas, Kanadas, Mehhikos ja USAs, kus töötab kokku 4800 inimest.

PKC Group Oyj aktsia (PKC1V) Helsinki börsil

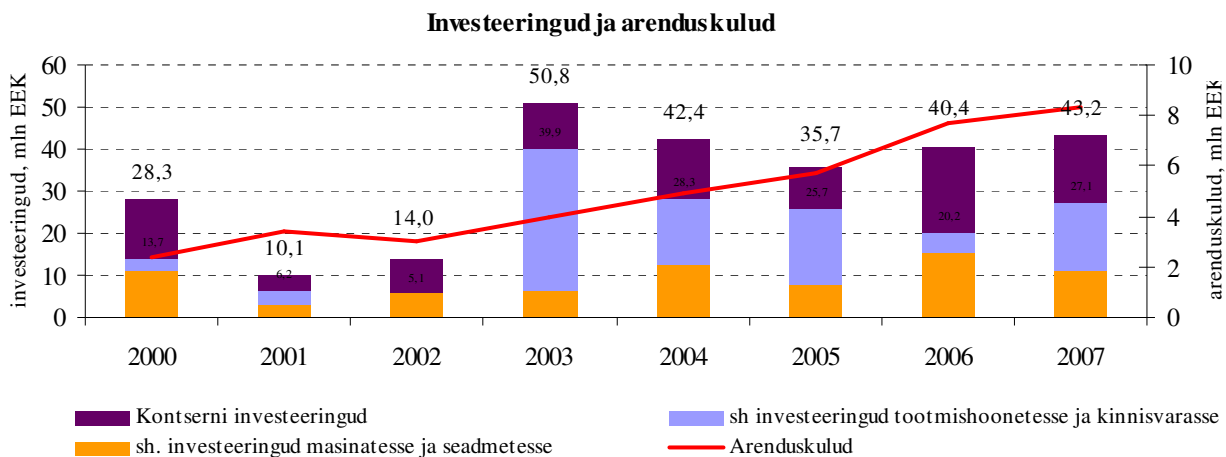
AS Harju Elekter on PKC Group Oyj suurim omanik, kellele kuulus 31.12.2007 seisuga 8,9%line osalus. Ettevõtte aktsiad on noteeritud Helsingi Börsil ja on bilansis kajastatud turuhinnas. Aktsia turuhinna muutusel võib olla oluline mõju Kontserni finantsnäitajatele. Aktsia turuhind langes aasta jooksul 3,54 eurot (55,39 krooni), mis vähendas investeeringu maksumust bilansis 97,2 miljonit krooni. Viimasel kauplemispäeval oli aktsia hind Helsingi Börsil 8,70 eurot (2006: 12,24 eurot).

PKC Group Oyj maksis 2007. aastal dividende 0,45 eurot (7,04 krooni) aktsialt. Dividenditulu kontsernile oli 12,5 miljonit krooni. Lisaks müüdi aasta jooksul 220 tuhat aktsiat. Realiseerunud kasum aktsiate müügist oli 32,9 miljonit krooni. Kokku teeniti finantsinvesteeringult 2007. aastal tulu 45,3 (2006: 18,0) miljonit krooni.

INVESTEERIMINE JA ARENDUSTEGEVUS

2007. aastal investeeris kontsern kokku 43,2 miljonit krooni, mis on 38,7% rohkem kui 2006. aastal. Investeeringud kinnisvarasse moodustasid 14,0 (2006: 10,4), materiaalsesse põhivarasse 28,5 (2006: 20,6) ja immateriaalsesse põhivarasse 0,7 (2006: 3,1) miljonit krooni.

Investeeringud võib jagada kaheks, millest üks pool on suunatud kontserni edasise arengu toetamiseks ja kindlustamiseks ning teine on taastuvinvesteeringud tootmisruumide ja -tehnoloogia kvaliteedi ja kaasaja nõuetele vastavuse tagamiseks.

Kontserni arenduspõhimõtete kohaselt on Harju Elektri tootearenduse eesmärk pidevalt moderniseerida ja töötada välja tellijate vajadustele vastavaid tooteid ning täiustada tehnoloogiat. Arenduskulud ulatusid kokku 8,3 miljoni kroonini, kasvades aastaga üle 7,8%, moodustades 1,1% kontserni müügitulust. Kontserni peamine tootearendusressurss on koondunud tütarettevõttesse Harju Elekter Elektrotehnika. 2007. aastal töötati seal välja ja valmistati suuremahuline partii sagedusmuunduritega jaotusseadmeid, mille tellijaks oli söekaevandus Kreekas. Väljaarendatud toode võib olla oluliseks sammuks selletüübilise toodangu turustamiseks ka teistele klientidele. Aasta jooksul viidi lõpule ettevalmistused komplektalajaama HEKA 1VM03 sertifitseerimiseks, et tõendada toote vastavust ettenähtud standarditele. Madalpinge jaotusseade 8HS ja selle erilahendused said Venemaa klientide mahukate projektide näol heakskiidu. Seoses jaotuspaneelide suurte mahtudega viidi uutele alustele vasklatistuste projekteerimine ning valmistamine. Jätus koostöö laevaehituseks, kelle tarbeks töötati välja neli uut kajutikilbi mudelit. Alustati ka ettevalmistusi elamute jaotuskilpide kolme uue mudeli seeriatootmiseks.

Soome tütarettevõttes jätkus 2006. aastal käivitunud online-tellimuste süsteemi juurutamine ja edasi arendamine. Uudse elektroonilise andmekäitlussüsteemi täielikul rakendamisega peaks tellimuste käsitlemine muutuma oluliselt kiiremaks ja ka lihtsamaks. Täna on süsteemiga liidetud juba ka esimesed koostööpartnerid ja kliendid ning projekt on kavas lõpule viia 2008. aasta jooksul.

2007. aastal laienes kontserni oskusteabe ja kogemuste rakendamine seadmete tootmisel protsesside juhtimise tarkvara valdkonda – tütarettevõttes Satmatic loodi tööstusautomaatika tarkvara projekteerimise osakond. Osakonnas töötab neli tootearendusinseneri. Investeeringu maht 3,9 miljonit krooni. Esimese tellimusena töötati välja ja tarniti protsessijuhtimise tarkvara Poola klaasvillatehase tarbeks.

Piisava tootmisvõimsuse ning metalltoodete ja -detailide kvaliteedi parandamiseks soetati Eesti tütarettevõttesse kaks poolautomaatset lehtmaterjali tööluskeskust. Tootmispindade suurendamiseks soetati kolmandas kvartalis Keilas kinnistu, mille renoveerimisel andis kontsern ASile Harju Elekter Elektrotehnika ja Draka Keila Cables üle 3100 m² uusi tootmis- ja rendipindu. Kokku maksti kinnistu eest 14,5 miljonit krooni, millest maa maksumus oli 2,8 miljonit krooni. Hoonete renoveerimine läks

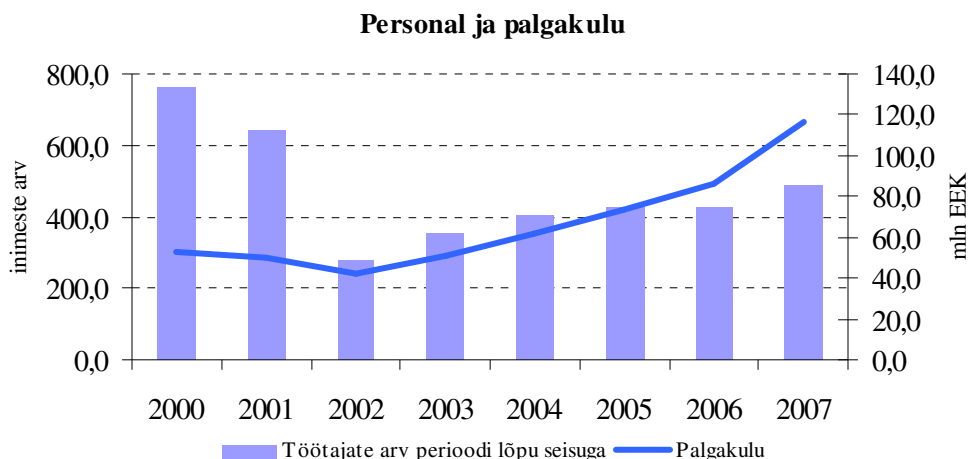
maksma 8,0 miljonit krooni. Tootmisseadmeid ja transpordivahendeid soetati 2007. aastal 9,3 miljoni krooni eest.

2007. aasta teises pooles alustati Leedus uue tootmis- ja büroohoone ehitusega, mis võimaldab tulevikus oluliselt laiendada tootmist ja lisada inseneritööde osakaalu. Ehitus on kavas lõpule viia 2008. aasta esimeses pooles. 31. detsembri seisuga oli lõpetamata ehituse maksumus bilansis 2,5 miljonit krooni.

2007. aastal teostati tütarettevõttes Harju Elekter Elektrotehnika ja 2008. aasta alguses ASis Eltek kvaliteedijuhtimissüsteemide ISO 9001:2000 ja ISO 14001 resertifitseerimise auditid. Teistes kontserni ettevõtetes toimusid auditid 2006. aastal. Resertifitseerimine viiakse läbi iga kolme aasta järel.

PERSONAL

Kontserni keskmine töötajate arv 2007. aastal oli 442 (2006: 439). Töötajate arv kontsernis bilansipäeva 31.12.2007 seisuga oli 486 (2006: 427). Aruandeperioodi palgakulu moodustas 116,2 miljonit krooni, kasvades aastaga ligi 30 miljoni krooni võrra, tingituna peamiselt uute töötajate juurdetulekust, aga ka palkade kasvust. Kokku kasvasid kulutused tööjõule 2007. aastal 35,5% võrra 159,1 miljoni kroonini.

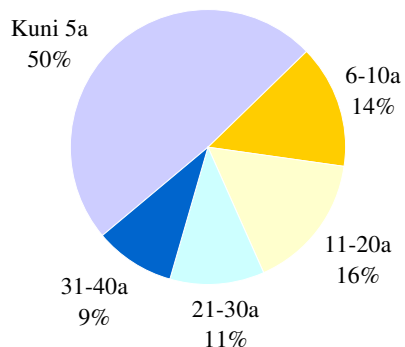

2007. aastat iseloomustas pingeline olukord tööjõuturul, kus ühelt poolt andis tunda kvalifitseeritud erialase tööjõu nappus ja teiselt poolt tugev surve palgatõusuks. Samas oli Eesti tütarettevõttes seoses suuremahulise tarnelepinguga tungiv vajadus lisatööjõu järele, mis tänu kontserni heale mainele ja sisekliimale sai siiski stabiilselt kaetud. Positiivset mõju avaldas ka pikaajaline tihe koostöö õppeasutustega, mis kindlustas noorte vastlõpetanud spetsialistide liitumise kontserni ettevõtetega või siinsete ettevõtete praktikabaasina kasutamist. Vaatamata üldisele keerulisele olukorrale tööjõuturul jäi personali voolavus siiski suhteliselt väikeseks.

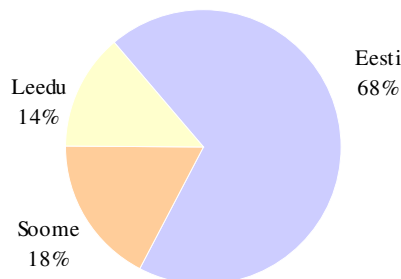
Keskmine brutopalk kontsernis oli 21 150 krooni (kasv võrreldes 2006. aastaga 28,9%). Arvestades töötajaskonna suurenemist ning kõrvutades näitajaid riikide keskmistega, võib neid näitajaid pidada efektiivseteks.

Kontserni töötajatest suurem osa – 337 inimest – töötab Eestis, sealhulgas emaettevõttes 70 inimest. Soomes töötavate inimeste arv oli aasta lõpus 82 ning Leedus 67. Eestis töötas 241 mees- ja 96 naistöötajat, kellest on kõrgharidus 54 inimesel. Kesk-eri või keskharidus on 213 inimesel ning põhiharidus 70 töötajal. Töötajate kutseoskuste ja kvalifikatsiooni parandamiseks ja tõstmiseks on koostöös kõrg- ja ametikoolidega käivitatud ühised tasemekoolituse ja täiendõppe programmid.

Staaž Eesti ettevõtetes, 2007

Töötajad riikide kaupa, 2007

Harju Elektri üks tugevustest on väljakujunenud organisatsioonikultuur. Selle püsimist ja arengut soodustab pikaajaliste töötajate kõrge osakaal. Üle kümne aasta on Harju Elektri kontserni Eesti osas töötanud 124 inimest, üle viie aasta aga 172 inimest ehk iga teine töötaja Eesti ettevõtete töötajaskonnast.

Kontserni töötajate keskmine vanus on 42 aastat ning see on püsinud viimastel aastatel stabiilne. Uute võimekate töötajate leidmiseks teeb Harju Elekter koostööd ülikoolide ja kutseõppeasutustega. Tänapäevaks on TTÜ Arengufondi ja Harju Elektri stipendiumiprogrammi toel leidnud tee kontserni üheksa noort inseneri.

Personali motiveerimiseks kasutab kontsern ärikasumist sõltuvat premeerimissüsteemi, mis on aja jooksul tõestanud oma tulemuslikkust. Mudelisse on kaasatud kõik töötajad. Kasumist sõltuvad boonused motiveerivad töötajaid silmas pidama tehtava töö tulemuslikkust ettevõttele tervikuna.

Eesmärgiga hoida hea tööandja mainet pakub Harju Elekter töötajatele kaasaegseid töö- ja puhketingimusi. Kontsernil on konstruktiivne koostöö Keila Tööstusküla Ametiühinguga, kelle vahendusel on sõlmitud kollektiivlepingud. Harju Elektri stabiilsus, sotsiaalsed garantiid ja motivatsioonipaketid sisendavad usaldust firma ja tema töötajate vahel ning säilitavad töörahu.

Kontsernis arendatakse edasi töötajate vahetusprogrammi, mis võimaldab töötada erinevates kontserni ettevõtetes, soodustades sel viisil teadmiste ja kogemuste kiiret arengut kontsernis ja pakkudes töötajatele rotatsioonivõimalusi.

RISKIDE JUHTIMINE

Oma äritegevuses lähtub kontsern põhimõttest võtta põhjendatud ja kaalutud riske nii, et tehingu tulemusena on ettevõtte jaoks tagatud optimaalne tulu ja riski suhe ning et negatiivsete sündmuste puhul on tehingust tekkiv kaotus minimaalne.

Kontserni edasise kasvuga seotud riskide ennetamiseks on välja töötatud sisekontrolliprotseduurid, mille täitmist jälgib siseaudiitor, kes annab regulaarselt aru kontserni juhatusele ja nõukogule.

Vähendamaks tegevusest tulenevaid riske, kasutatakse lisaks muudele meetmetele ka varade kindlustamist. Harju Elektris on kindlustatud nii tootmise põhivara, käibevara kui ka tootmishooned. Lisaks on kindlustatud ka äritegevusega seotud tootevastutus- ja personaliriskid.

Finantsriskide puhul lähtub kontsern järgmisest:

- *krediidirisk* – kui kliendid või tehingupartnerid jätavad omapoolsed kohustused täitmata – juhtimiseks on välja töötatud regulatsioonid. Riski vältimiseks uuritakse enne tehingu sõlmimist kliendi tausta ja maksevõimet. Pidevalt jälgitakse maksedistsipliini. See on võimaldanud hoida krediidiriskist tulenevaid kahjusid alla 0,01%.
- *valuutarisk*: kontsern ei ole olulises osas valuutariskidele avatud, kuna piiriülesed tehingud toimuvad reeglina eurodes.
- *intressimäära risk*: tuleneb pikaajalistest laenudest. Intressimäärade risk on esmalt sõltuvuses euribori (Euro Interbank Offered Rate) võimalikust muutusest, kuna osa kontserni laenudest on euriboriga seotud. Risk suureneb, kui intressimäärad tõusevad. Riski maandamiseks sõlmitakse osa laenulepinguist fikseeritud intressimääraga.
- *likviidsusrisk*: kui Kontsern ei suuda oma vajalikke kulusid ja investeeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusrisi maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, nagu laenud ja kapitalirent.

Tooraineriskide haldamisel järgitakse järgmiseid põhimõtteid:

- musta metalli osas on sõlmitud pikaajalised lepingud suuremate tarnijatega. Parima hinna saamiseks teevad kontserni ettevõtted ühiseid hankeid;
- elektrikomponentide sisseostuks on sõlmitud kogu kontserni hõlmavad lepingud juhtivate tarnijatega ning parima hinna saamiseks korraldatakse ühiseid hankeid.

Personaliga seotud riskid on kontserni juhtkonna hinnangul järgmised:

- *personali erialaste oskustega seotud riskid*: kontsern vajab kindla erialase väljaõppega inimesi. Selleks tehakse koostööd kutseõppeasutuste (nt Tallinna Ehituskool, Tallinna Tööstushariduskeskus) ning kõrgkoolidega (nt Tallinna Tehnikaülikool, Tallinna Polütehnikum, Satakunna Ametikõrgkool Soomes). Firma kui tulevase tööandja tutvustamiseks korraldatakse koolituspäevi ja ekskursioone tehastesse. Inseneride pideva juurdekasvu kindlustamiseks on kontsern käivitanud koostöös TTÜ Arengufondiga stipendiumiprogrammid TTÜ bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilastele. Lisaks toimib pidev ettevõttesisene koolitustegevus.
- *personali geograafilise paiknemisega seotud riskid*: kontserni peamaja ja Eesti tehased asuvad. Keilas, lisaks tehased Soomes Ulvilas ja Keraval ning Leedus Panevėžys. Välismaal asuvad tütarettevõtted tegelevad personaliküsimustega iseseisvalt. Eesti ettevõtete personaliteenistus on koondunud kontserni tasandile, kus toimub nii protsesside igapäevane haldamine kui ka pidev personaliotsing. Suuremahuline tarneleping (29.3.2007) Harju Elekter Elektrotehnika ja Metka vahel tingis II ja III kvartalis Eesti tehases pingelise tööjõulukorra, mistõttu töötajaid tuli juurde võtta gruppina ning teha ka ületunnitööd. Aasta lõpuks olukord tehases stabiliseerus.
- *personalivoolavus*: 2007. aastal mõjutasid tööjõu olukorda kontsernis ja tegutsemispiirkonnas üldiselt jätkuv majandus- ja tarbimiskasv, mis müügimahtude kasvu suurendades tõi kaasa vajaduse kvalifitseeritud tööjõu järele. Pakutava tööjõu piiratuse tõttu oli tugev surve palgatõusuks, mida soodustas ka suuremahulistest tellimustest tingitud vajadus lisatööjõu ja ületunnitöö kasutamise järele. Personali voolavus kontsernis oli 2007. aastal 11,8% (2006: 10,7%). Seda aitab kontrolli all hoida pidev töö inimestega, nende teavitamine ja firma eesmärkidega kursihoidmine. Lisaks on kontsernis välja töötatud selged ja atraktiivsed palga- ning preemiasüsteemid ning töötajate motivatsiooniprogrammid, mida pidevalt ajakohastatakse. Rahvusvahelise kontsernina on töötajatel rotatsiooni korras võimalik töötada kontserni erinevate riikide tehastes.

KVALITEEDIJUHTIMINE JA KESKKONNAPOLIITIKA

Kvaliteetne äri- ja juhtimismudel on üks Harju Elektri kontserni väärtustest. Eesmärk on arendada äriprotsesse, toimimisviise ja süsteeme jätkuva parendamise põhimõttel, vastavuses klientide vajaduste ja ootustega. Kvaliteedi arendamine on pidev protsess, kus kõikidel töötajatel on keskne roll.

Erilist tähelepanu pööratakse kontsernis klientidelt saadava tagasiside käsitlemisele, et vajalik info jõuaks minimaalsete viivitustega vajalike töötajateni ning korrigeerivad ja vältivad tegevused saaksid mõjusalt ellu viidud.

Kontserni Eesti ettevõtetest keskendus Harju Elekter Elektrotehnika 2007. aastal ettevõtte siseinfo kvaliteedi parandamisele ning lehtmetailijäätmete suhtelise osakaalu vähendamisele, samas kui Eltek suunas põhitähelepanu jätkusuutliku tootegrupi toodete osas tooraine ja energiakulu optimeerimisele, mille resultaadinä vähenes värvikulu 50% ja energiakulu 4 korda. Soome tütarettevõttes olid tähelepanu all töökorralduste ja -protsesside täiustamine, pidades silmas ettevõtte- ja kontsernisisesest koostöö tõhusust, ning ühised kursused ja koolitusprogrammid kohaliku kõrgkooliga personali arendamiseks.

Harju Elektri tootmine ei oma olulist keskkonnakahjulikku mõju. Siiski, keskkonnapoliitikast lähtuvalt jälgivad ja mõõdavad kontserni ettevõtted pidevalt oma keskkonnamõjusid, korraldavad ohtlike jäätmete kogumist ja üleandmist jäätmekäitlusfirmadele. Keskkonnast hoolimine on igapäevaste rutiinide kindel osa, mis ulatub kontserni kõigi ettevõtete igapäevategevustesse. Kontserni ettevõtetes on välja töötatud ja juurutatud süsteem pakendite kogumiseks ja taaskasutamiseks vastavalt pakendiseaduses esitatud nõuetele. Kontsern on MTÜ Eesti Pakendiringlus lepinguline partner. Harju Elektri kaubandusgrupi kauplustes on vastavalt jäätmeseadusele tagatud elektroonikaromude (boilerid), päevavalguslampide ja patareide kogumine ja/või kõrvaldamise korraldamine.

Kõigile kontserni ettevõtetele on omistatud kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimise sertifikaadid ISO9001 ja ISO14001.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 -
Harju Elekter Elektrotehnika	ISO9001 ISO14 001				Ⓢ			Ⓢ (kuni 1/2010)	
Eltek			ISO9001 ISO14 001			Ⓢ			Ⓢ (kuni 1/2011)
Rifas				ISO9001 LST EN ISO 9001:2001			Ⓢ	(kuni 12/2009)	
Satmatic				ISO9001			Ⓢ	(kuni 10/2009)	
Draka Keila Cables	ISO9001 ISO14 001			Ⓢ			Ⓢ	(kuni 3/2009)	

Ⓢ - resertifitseerimine

AKTSIONÄRID JA AKTSIA

Harju Elektri aktsia kauplemisajalugu¹

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kõrgeim hind (EEK)	15,22	36,51	49,50	85,80	69,47	71,97
Madalaim hind (EEK)	9,49	14,34	34,94	48,82	51,63	47,25
Sulgemishind (EEK)	15,23	34,94	47,46	64,15	64,93	53,20
Muutus (%)	+45,04	+129,45	+35,82	+35,17	+1,22	-18,1
Kaubeldud aktsiaid	330 855	1 722 283	1 500 267	2 064 396	4 549 191	5 787 606
Käive (mln EEK)	11,52	114,13	180,26	278,96	277,51	335,42
Turuväärtus (mln EEK)	246,72	566,09	797,35	1077,72	1090,24	893,76

Täiendav info: <http://www.ee.omxgroup.com/>

2007. aasta oli Tallinna Börsil ebatavaline. Tallinna Börs nägi eelmisel aastal 8 aasta järel börsiindeksi langust, samas kui börsitehinguid sooritati sama palju kui eelneva nelja aasta jooksul kokku. Rekordilise hüppe tegi börsitehingute arv – möödunud aastaga võrreldes kasvas nii Eesti-siseste kui piiriüleste börsitehingute arv üle kahe korra.

Harju Elektri kauplemisajalugu 1.1.2007-31.12.2007

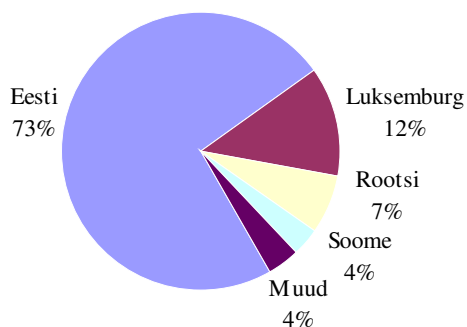
Harju Elektri aktsiad on noteeritud Tallinna Väärtpaperibörsil 1997. aastast alates. Ettevõtte aktsiakapital on 168 miljonit krooni, mis on jaotatud üheliigilisteks nimelisteks 16,8 miljoniks lihtaktsiaks. Kõik aktsiad on börsil vabalt kaubeldavad. Harju Elektrile teada olevalt ei ole aktsionäride omavahelistes lepingutes mingeid piiranguid seoses väärtpaperite võõrandamisega, nagu ka spetsiifilisi kontrolliõigusi. Ettevõtte kõik aktsionärid on võrdsed. Iga aktsia annab võrdse hääleõiguse. Eraldi hääleõigust käsitlevad piirangud või kokkulepped puuduvad.

¹ Näitajad arvestavad 2005. aasta fondi emissiooni.

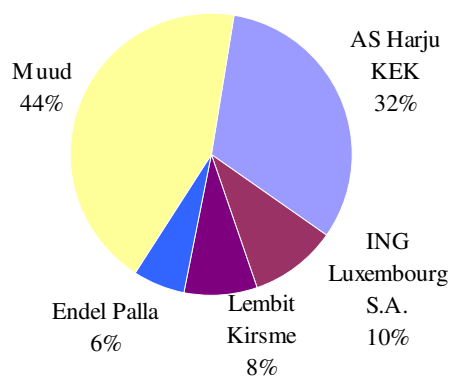
Aktionärid

osaluse järgi (31.12.2007)	aktsionäride arv	osa üldarvust	hääleõiguse %
üle 10%	1	0,1%	32,1%
1,0-10,0%	13	1,3%	44,6%
0,1-1,0 %	42	4,3%	12,6%
alla 0,1%	918	94,3%	10,7%
Kokku	974	100%	100%

Aktionärid riikide kaupa, 2007

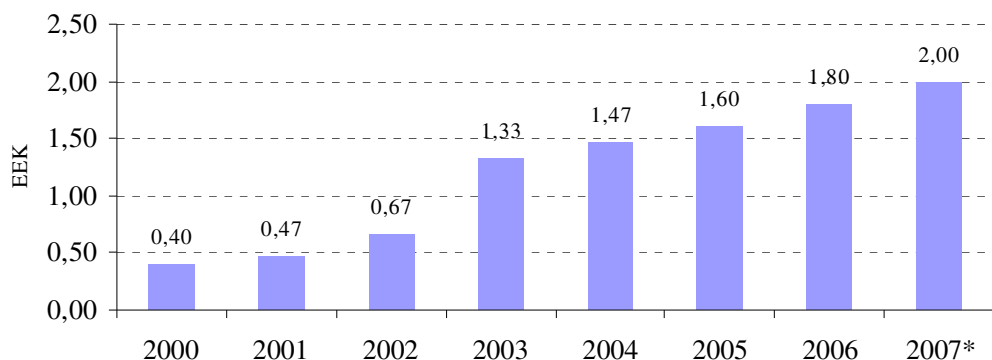

Aktionärid (osalus üle 5% , 31.12.2007)

Lähtuvalt headest majandustulemustest, kapitaliseeritusest ning positiivsest kasvuväljavaatest teeb juhatus ettepaneku maksta 2007. aasta dividendideks 2,00 krooni aktsia kohta.

Dividendi aktsia kohta

KONTSERNI TEGEVUS AASTAL 2008

Harju Elekter näeb lähiaastatel põhilisi käibe kasvu allikaid müügi suurendamises senistel turgudel ning uutele eksporditurgudele laienemises. Põhitähelepanu on suunatud Läänemere ja Skandinaavia piirkonna projektide, klientide ja koostööpartnerite leidmiseks ja kaasamiseks. Samas otsitakse jätkuvalt atraktiivseid ettevõtteid, keda huvide kattumise ja sobivate tingimuste olemasolul Harju Elektri kontserniga siduda.

Energiaturu karmistuvad nõuded, tõhusamaks muutuv riiklik regulatsioon ja järelevalve tingivad üha enam kvaliteetsete ja nõuetele vastavate toodete kasutamist ja parandavad ASi Harju Elekter turupositsiooni. Tooded energiasektorisse on üks kontserni suuremaid ja teadmismahukamaid tootegruppe. Ettevõtete edukuse kindlustab klientide vajaduste ja nõudmistega kooskõlas tootearendus, professionaalne lai tootevalik ja omatoodangu turustamine. Sellele aitavad kaasa nii sektori kui ka klientide, koostööpartnerite arengukavade ja -suundadega kaasas käimine ning nende toetamine.

Üha enam ressursse tuleb suunata omatoodangu väljaarendamiseks, tootmiseks ja turustamiseks. Lõpptarbijale orienteeritud toodete eelisarendamises näeb kontserni juhatus pikaajalist edu ning ka paremat kasumlikkust. Harju Elektri kaubamärgi kasvav tuntus ja toodete laitmatu kvaliteet avavad selleks üha paremaid võimalusi.

Ühe olulise tulevikuaenguna näeb kontsern laienemist tehnoloogiliste portsesside juhtimise ja energiavarustuse tarkvara programmide arendamise valdkonda, pakkudes täislahendusi, mis sisaldavad nii elektriseadmeid kui ka nende juhtimiseks vajalikke juhtprogramme. Selleks loodi 2007. aastal Soome tütarettevõttes eraldi osakond, mille tööd on kavas sel aastal veelgi tõhustada.

Kontserni ettevõtete omavahelise koostöö ja toimivuse aluseks on kaasaegsete ühiste või ühilduvate infosüsteemide kasutamine ja rakendamine. 2007. aastal viidi läbi infosüsteemide põhjalik analüüs ning 2008. aastal alustatakse uue infosüsteemi arenduse ja juurutamisega kontserni Eesti ettevõtetes. Lõppeesmärgiks on organisatsioonis ringleva info parem juhtimine ja ajastamine ning kliendiinfo edukam analüüsimine ja kasutamine.

Soomes viiakse lõpuni elektroonilise tellimuste süsteemi juurutamine, mis muudab tellimuste käsitlemise protsessi tõhusamaks ja kiiremaks. Leedus valmib tehase juurdeehitus, et tagada turunõudlusest tingitud piisava tootmisvõimsuse olemasolu.

Investeeringud personali on suunatud peamiselt töötajate erialase tasemekoolituse tõhustamisele ja nende kvalifikatsiooni tõstmisele. Väga oluline on kontserni ettevõtete vahelise koostöö tihendamine kõigil tasanditel.

2008. aastal täitub Harju Elektil 40. tegevusaasta. Läbi firmasisesse arengu ning koostööpartnerite positiivset kogemust kaasates on Harju Elektrist välja kujunenud tunnustatud rahvusvaheline elektriseadmeid ja -materjale tootev kontsern.

Harju Elekter piirkonna suurettevõttena tunneb sotsiaalset vastutust nii ümbruskonna üldise arengu kui ka ühiskonnaliikmete heaolu suurendamise eest ning jätkab väljakujunenud valdkondade rahalist toetamist.

SOTSIAALNE VASTUTUS JA HEATEGEVUS

Keskkond meie ümber loob või piirab tegutsemisvõimalusi. 40 tegevusaasta jooksul on Harju Elektril välja kujunenud neli peamist toetusvaldkonda:

Sotsiaalse vastutuse kandmine

Harju Elekter kohaliku suurettevõttena tunnetab teatud vastutust nii piirkonna üldise arengu kui ka siinsete ühiskonnaliikmete heaolu suurendamise eest fookusega laste ja noorte õpingute toetamisele ja vaba aja sisustamisele alates lasteaedadest kuni noorteklubideni. Ettevõtte on sõlmitud pikaajalised sponsorlepingud Keila Gümnaasiumi ja lasteaiaga Miki ning Keila noorte korv- ja jalgpalliklubidega.

Eesmärk toetada inseneriharidust Eestis

Ettevõtte teeb tihedat koostööd haridusasutustega, et arendada ja populariseerida inseneriharidust ning pakkuda noortele elektriala- ja mehaanikaspetsialistidele praktika- või töötamisvõimalust ettevõttes. Harju Elekter on Tallinna Tehnikaülikooli kuldsponsor ning arendab erinevaid koostööprogramme Tallinna Kutsehariduskeskuse, Tallinna Polütehnikumi ning Tallinna Ehituskooliga.

Sportlaste toetamine ja innustamine

Harju Elekter on spordile suunatud toetustes panustanud enim noortespordile, orienteerudes pikaajalisele järjepidevale toetusele ja spordiala laiale kandepinnale. Ettevõtte on juba aastaid olnud Eesti Suusaliidu noorsportlaste ja noortekoondiste ning Eesti Käsipallikoondise noortekoondise toetaja.

Töötajate tervisespordi edendamine

Koostöös Harju KEKi Rahvaspordiklubiga tehakse kõik endast olenev, et soodustada töötajate aktiivset sportlikku eluviisi. Terved energilised töötajad on ettevõtte jaoks hindamatu väärtusega ressurss.

Kokku ulatus erinevate toetusprogrammide maht 2007. aastal 543,4 miljoni kroonini.

NÕUKOGU, JUHATUS, AUDIITORID

26.04.2007 toimunud ASi Harju Elekter üldkoosolek kinnitas ettevõtte viieliikmelise nõukogu järgmiseks viieks aastaks. Nõukogu esimehena jätkab Endel Palla, kes tegutseb ka ASi Harju Elekter arendusdirektorina. Nõukogu liikmed on Ain Kabal (EVEA president), Lembit Kirsme (ASi Harju KEK nõukogu esimees), Madis Talgre (ASi Harju KEK juhataja) ja uue liikmena Andres Toome (konsultant). Senine nõukogu liige Triinu Tombak lahkus isiklikel põhjustel.

Vastavalt Harju Elektri põhikirjale valib ja kinnitab aktsionäride üldkoosolek ettevõtte nõukogu, kelle pädevuses on valida aktsiaseltsile juhatuse esimees ja tema ettepanekul nimetada ametisse juhatuse liikmed. 2007. aastal ASi Harju Elekter juhtkonnas muutusi ei toimunud. Juhatuse koosseisu kuuluvad Andres Allikmäe (juhatuse esimees) ning liikmed Karin Padjus (finantsdirektor) ja Lembit Libe (peaökonomist). Kõik juhatuse liikmed kuuluvad ka firma tegevjuhtkonda. Juhatuse esimehele makstakse tasu vastavalt ametilepingule, juhatuse liikmetele eraldi tasu ei maksta. Juhatuse pädevus ja volitused on ära toodud ettevõtte põhikirjas ning muid erisusi või kokkuleppeid ei esine.

ASi Harju Elekter nõukogu ja juhatuse liikmetele maksti 2007. aastal liikme- ja töötasudena kokku 3,9 miljonit krooni ja võrreldaval perioodil 3,4 miljonit krooni. Nõukogu- ja juhatuseliikmete teenistuslepingu lõppemisel või ennetähtaegsel lõpetamisel ei teki Kontsernil suuremat hüvitise maksmise kohustust, kui seadusega ette nähtud. Juhatuse esimehega on sõlmitud ametileping, mis määratleb sotsiaalsed garantiid ametist lahkumise puhul.

Aktsionäride üldkoosolek nimetas ASi Harju Elekter 2006. - 2008. aasta auditi tegijaks KPMG Baltics ASi, keda esindab audiitorite grupp vannutatud audiitori Andres Rooti juhtimisel.

HEA ÜHINGUJUHTIMISE TAVA

Harju Elekter lähtub oma äritegevuse õiguspärase korraldamises ettevõtte põhikirjast, riikide õigusnormidest ning Tallinna Börsi nõuetest. Aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on põhikirja muutmise ja uue kinnitamise, aktsiakapitali suuruse muutmise, nõukogu liikme tagasikutsumise ja ettevõtte tegevuse lõpetamise, jagunemise, ühinemise ja ümberkujundamise otsustamine, eeldades vähemalt 2/3 üldkoosolekul esindatud aktsionäride hääle heakskiitu. Kontserni tasemel juhivad igapäevast äritegevust vastavalt vastutusvaldkonnale ematavõtte juhatus liikmed ning ettevõtte tööga igapäevaselt tegelev osa nõukogu liikmetest. Väljaspool Eestit tagab äritavade järgimise kohalik juhtkond. Kontserni kõigi liikmete juhtkondasid iseloomustab pikaajaline, enam kui 10-aastane staaž.

Arvestades ettevõtete suhteliselt väikesearvulist tippjuhtkonda, ei ole seni tekkinud praktilist vajadust eriotstarbeliste komiteede ning muude taoliste täiendavate juhtimisorganite loomiseks. Vajalikud protseduurid on reguleeritud eeskirjadega. Juhatus ja nõukogu koosolekud toimuvad kokkulepitud regulaarsusega ja vastavalt vajadustele. Kontserni riskide paremaks hindamiseks ja juhtimiseks on loodud siseauditi funktsioon, mis regulaarselt raporteerib juhtkonnale.

Juhtkonna motivatsiooniskeemid on solidaarsed kõigi teiste töötajatega ning lähtuvad ettevõtte ärikasumist.

Börsiettevõtteks lähtub AS Harju Elekter avatuse ja investorite võrdse kohtlemise põhimõttest. Börsireguleerimisnõutavat infot avaldatakse regulaarselt kooskõlas tähtaegadega. Seejuures lähtub Harju Elekter põhimõttest mitte avaldada ettevaatavaid prognoose – kajastatakse ja kommenteeritakse toimunud faktilist infot.

Investorite ja avalikkuse operatiivseks teavitamiseks peab Harju Elekter kodulehekülge, mis sisaldab kõiki börsiteateid, majandusaruandeid ning samuti ülevaadet kontserni ajaloost, toodetest ja muust olulisest. Kõigil kontserni tütar- ja sidusettevõtetel on ka omad kodulehed.

ASi Harju Elekter juhatus ja nõukogu poolt kinnitatud Hea Ühingujuhtimise Tava aruandega saab tutvuda ettevõtte kodulehel www.harjuelekter.ee.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne 2007

Vastavalt Tallinna Börsi ja Finantsinspektsiooni poolt 1. jaanuarist 2006 kehtima hakanud Hea Ühingujuhtimise Tavale (HÜT) koostas Harju Elekter HÜT aruande, kus ettevõtte juhatus kinnitab HÜT nõuete järgimist või selgitab mittejärgimise põhjuseid. AS Harju Elekter järgib aastaaruande koostamisel enamikku HÜT juhistest. Samas ei järgi Harju Elekter mõningaid HÜT nõudeid, mille põhjuseks on peamiselt ettevõtte ärivaldkonna iseärasused. Järgnevalt ongi välja toodud nimetatud nõudeid ja nende mittejärgimise selgitused.

2.2.1 „Nõukogu esimees sõlmib juhatuse liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu.“

Ettevõtte juhatusse kuuluvad töötajad, kes vastutavad ettevõtte strateegiliste valdkondade eest: juhatus esimees – peadirektor, juhatuse liikmed: finantsdirektor ja peaökonomist. Juhatus liikme leping on sõlmitud juhatuse esimehega. Teiste juhatuse liikmetega on sõlmitud töölepingud. Vastavalt ettevõtte põhikirjale ja juhatuse ning organisatsiooni tööjaotuse regulatsioonile, on sätestatud juhatuse ülesanded, kohustused ja vastutus.

2.2.7 „Iga juhatuseliikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitis, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning HÜT aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurust emitendile või tõenäolise kulutuse suurust avalikustamise päeva seisuga.“

Juhatuse liikme tasu makstakse vaid juhatuses esimehele, teised juhatuses liikmed saavad töötasu vastavalt ametikohale ja töölepingule. Juhatuses esimehe tasu ja lahkumishüvitise suurus ning maksmise tingimused on määratud ametilepinguga ja ei kuulu poolte kokkuleppel avalikustamisele. Juhatuses teiste liikmete lahkumishüvitise suurus ja maksmise tingimused tulenevad töölepingu seadusest.

Tulemuspalka makstakse juhatuses liikmetele ühistel alustel emaettevõtte administratsioonipersonaliga ning selle summaarseks määraks on 4,0% kontserni ärikasumist. Tulemuspalk jaotatakse vastavalt põhipalgale ja tööpanusele, kusjuures juhatuses liikmete tulemuspalk kooskõlastatakse nõukogu esimehega. Tulemuspalk makstakse välja kvartali kaupa 90% ulatuses, ülejäänud 10% makstakse pärast majandusaasta tulemuste selgumist.

Juhatuses liikmetele makstakse aastapreemiat summaarselt 0,3% konsolideeritud puhaskasumist. Aastapreemia kinnitab nõukogu esimees ning see makstakse välja pärast kontserni aastaaruande auditeerimist.

Lisatasu tööstaaži eest makstakse kõigile alalistele töötajatele tööstaaži alusel, mille hulka kuulub pideva töötamise aeg Harju Elektri kontsernis. Staažitasu määr on kuni 10% põhipalgast.

3.2.5 „Üldkoosoleku määratud nõukogu liikme tasu suurus ja maksmise kord avaldatakse emitendi HÜT aruandes, tuues eraldi välja põhi- ja lisatasu (sh lahkumishüvitis ja muud makstavad hüved).“

Harju Elektri aktsionäride üldkoosoleku pädevuses on valida ja kinnitada nõukogu koosseis ja volituste aeg. 26.4.2007 toimunud ettevõtte aktsionäride üldkoosolek kinnitas nõukogu koosseisu ja liikmed järgnevas 5 aastaks, määras samas nõukogu liikme tasuks 8000.- krooni kuus ja nõukogu esimehe tasuks 25000.- krooni kuus, kusjuures ettevõttes arendusdirektorina töötavale nõukogu esimehele rakendatakse ASis Harju Elekter kehtivat premeerimissüsteemi. Nõukogu liikmele lahkumishüvitist ette nähtud ei ole.

5.3 „Emitendi veebilehel on aktsionäridele kättesaadavad muuhulgas ka nõukogu poolt kinnitatud emitendi üldised strateegiasuunad.“

Ettevõtte juhatus on seisukohal, et strateegia kuulub ettevõtte ärisaladuste hulka ning ei kuulu avalikustamisele. Siiski on üldised suunad ja olulised teemad ära toodud aastaaruande kohustusliku lisana avaldatavas juhatuses tegevusaruandes.

5.6 „Emitent avalikustab analüütikutega kohtumiste, analüütikutele või investoritele või institutsionaalsetele investoritele tehtavate esitluste ja pressikonverentside toimumise ajad ja asukohad emitendi veebilehel. Emitent võimaldab aktsionäridel osaleda nimetatud üritustel ning teeb ettekanded kättesaadavaks oma veebilehel. Emitent ei korralda kohtumisi analüütikutega ega investoritele tehtavaid esitlusi vahetult enne finantsaruandluse avalikustamise kuupäevi.“

Ettevõtte lähtub oma tegevuses alati aktsionäride võrdse kohtlemise printsiibist. Kohustuslik, oluline ja hinnatundlik info avalikustatakse esmalt Tallinna Börsi süsteemis, seejärel firma koduleheküljel. Lisaks on igal aktsionäril õigus küsida ettevõttelt vajadusel lisainfo ja kokku leppida kohtumisi. Ettevõtte juhatus ei pea oluliseks erinevate aktsionäride kohtumiste aja- ja päevakorragaafiku pidamist, sest kohtumistel piirduktakse juba avalikustatud teabega. See reegel kehtib kõigi kohtumiste korral, ka vahetult enne finantsaruandluse avalikustamist.

6.2. „Audiitori valimine ja raamatupidamise aastaaruande auditeerimine.“

Haru Elektri aktsionäride 20.04.2006 üldkoosolek valis ettevõttele audiitori 2006.-2008. aastaks, kelleks osutus audiitorfirma KPMG Baltics AS ja vannutatud audiitor Andres Root. Informatsioon audiitori kohta on kättesaadav ettevõtte koduleheküljel internetis. Audiitori tasustamine toimub vastavalt lepingule ning tasu suurus poolte kokkuleppel ei avalikustata. Vastavalt Finantsinspeksiooni 24.9.2003 juhendile „Riikliku finantsjärelevalve teatud subjektide audiitorite rotatsioonist“ korraldab ettevõtte audiitori rotatsiooni tagades audiitori sõltumatuse, vahetades täitevaudiitorit vähemalt iga viie aasta järel.

JUHATUSE KINNITUS TEGEVUSARUANDELE

Juhatus deklareerib oma vastutust ning kinnitab oma parimas teadmises, et lehekülgedel 6 kuni 31 esitatud tegevusaruanne on ASi Harju Elekter 31. detsember 2007 lõppenud majandusaasta aruande lahutamatu osa ning annab õige ja õiglase ülevaate ASi Harju Elekter ja selle tütarettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ning finantsseisundist ja sisaldab peamiste riskide ning kahtluste kirjeldust:

Andres Allikmäe

juhatuse esimees

„ 27. „ veebruar 2008

Lembit Libe

juhatuse liige

„ 27. „ veebruar 2008

Karin Padjus

juhatuse liige

„ 27. „ veebruar 2008

FINANTSKOKKUVÕTE VIIMASE 5 AASTA KOHTA

Kontsern	1 EUR=15,6466 EEK	2007	2006	2005	2004	2003
Konsolideeritud kasumiaruanne (1000 EEK)						
Müügitulud		732,0	622,1	513,9	453,8	342,3
Ärikasum		51,5	45,2	37,5	31,2	19,9
Puhaskasum ² (emaettevõtte omanikele kuuluv)		84,5	47,3	41,7	56,2	45,1
Konsolideeritud bilanss aasta lõpu seisuga (1000 EEK)						
Käibevara kokku		241,0	169,4	163,6	142,1	109,8
Põhivara kokku		479,3	588,4	532,8	498,5	373,3
Varad kokku		720,3	757,7	696,4	640,6	483,1
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)		533,2	605,6	552,2	521,0	389,2
Omakapitali kordaja (%)		74,0	79,9	79,3	81,3	80,6
Juurdekasvutempod (%)						
Müügitulud		17,7	21,1	13,3	32,6	26,2
Ärikasum		14,0	20,5	20,2	56,7	28,5
Puhaskasum		78,6	13,6	-25,9	25,0	-15,0
Varad		-4,9	8,8	8,7	32,6	73,9
Omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)		-12,0	9,7	6,0	33,9	73,3
Tulususe suhtarvud (%)						
Käibe ärirentaablus		7,0	7,3	7,3	6,9	5,8
Käibe puhasrentaablus		11,5	7,6	8,1	12,0	13,0
Varade puhasrentaablus		11,4	6,5	6,2	10,0	46,1
Omakapitali puhasrentaablus (ROE)		14,8	8,2	7,8	12,0	57,2
Aksia (EEK)³						
Keskmine aktsiate arv (1000 tk)		16 800	16 800	16 401	16 200	16 200
Omakapital aktsia kohta		33,89	34,46	31,94	27,75	18,94
Aksia sulgemishind		53,2	64,93	64,15	47,46	34,94
Puhaskasum aktsia kohta		5,03	2,81	2,48	3,43	2,78
P/E suhe (kordaja)		10,58	23,06	25,87	13,85	12,56
Dividend aktsia kohta		⁴ 2,00	1,80	1,60	1,47	1,33
Likviidsussuhtarvud						
Maksevõime kordaja		1,6	1,6	1,7	1,8	1,6
Likviidsuskordaja		0,8	0,9	0,9	1,0	0,9
Personal ja palgad						
Töötajate arv perioodi lõpu seisuga		486	427	425	405	353
Keskmine töötajate arv		458	439	412	378	302
Palgakulu (mln krooni)		116,2	86,6	73,9	61,2	50,7
Käibe ärirentaablus	= Ärikasum/Müügitulud*100					
Käibe puhasrentaablus	= Puhaskasum/Müügitulud*100					
Omakapital aktsia kohta	= Omakapital(keskmise)/Aktsiate arvuga(perioodi keskmine)					
Vara puhasrentaablus	= Puhaskasum/Keskmine vara*100					
Omakapitali puhasrentaablus	= Puhaskasum/Keskmine omakapital*100					
Omakapitali kordaja	= Omakapital(emaettevõtte omanikele kuuluv)/Varad*100					
Maksevõime kordaja	= Käibevara/Lühiajalised kohustused					
Likviidsuskordaja	= Likviidsed varad/lühiajalised kohustused					

² Eelmiste perioodide puhaskasumeid on korrigeeritud seoses arvestuspõhimõtete muutusega³ Näitajaid on korrigeeritud tagasiulatuvalt, arvestades fondi emissiooni 5/2005⁴ Juhtkonna ettepanek

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

JUHATUSE DEKLARATSIOON

Juhatus võtab vastutuse lehekülgedel 33 kuni 81 esitatud ASi Harju Elekter (edaspidi emaettevõte) ja selle tütarettevõtete (edaspidi koos kui „Kontsern“) konsolideeritud 2007.a. raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitab, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtted on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt kontserni finantsseisundit, majandustulemusi ja rahavoogusid;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani 27. veebruar 2008, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- AS Harju Elekter ja tütarettevõtted on jätkuvalt tegutsevad.

Andres Allikmäe juhatuse esimees

„ 27. „, veebruar 2008

Lembit Libe juhatuse liige

„ 27. „, veebruar 2008

Karin Padjus juhatuse liige

„ 27. „, veebruar 2008

KONSOLIDEERITUD BILANSS

31. detsembri seisuga		EEK '000		EUR'000	
	Lisa	2007	2006	2007	2006
Käibevara					
Raha- ja pangakontod	5	26 257	6 712	1 678	429
Äritegevuse ja muud nõuded	6	84 601	82 765	5 407	5 290
Ettemaksed	7	1 548	845	99	54
Sealhulgas ettevõtte tulumaks	18	717	2	46	0
Varud	8	128 639	79 030	8 222	5 050
Käibevara kokku		241 045	169 352	15 406	10 823
Põhivara					
Investeeringud sidusettevõtetesse	9	21 975	25 187	1 404	1 610
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	10	215 236	344 884	13 756	22 042
Kinnisvarainvesteeringud	11	133 839	127 268	8 554	8 134
Materiaalne põhivara	12	104 948	87 446	6 707	5 589
Immateriaalne põhivara	14	3 269	3 595	209	230
Põhivara kokku		479 267	588 380	30 630	37 605
VARAD KOKKU		720 312	757 732	46 036	48 428
Kohustused					
Võlakohustused	15	27 942	20 772	1 786	1 328
Võlad tarnijatele ja muud võlad	17	106 495	73 496	6 806	4 697
Maksuvõlad	18	12 008	12 268	767	784
Sealhulgas ettevõtte tulumaks	18	672	2 401	43	154
Lühiajalised eraldised	19	1 421	100	91	6
Lühiajalised kohustused kokku		147 866	106 636	9 450	6 815
Pikaajalised võlakohustused	15	20 382	26 568	1 302	1 698
Muu pikaajaline võlg		469	469	30	30
Pikaajalised kohustused kokku		20 851	27 037	1 332	1 728
Kohustused kokku		168 717	133 673	10 782	8 543
Omakapital					
Aktiivkapital	21	168 000	168 000	10 737	10 737
Ülekurss		6 000	6 000	384	384
Reservid	21	207 259	331 552	13 246	21 190
Jaotamata kasum		151 894	100 078	9 708	6 396
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		533 153	605 630	34 075	38 707
Vähemusesalus		18 442	18 429	1 179	1 178
Omakapital kokku		551 595	624 059	35 254	39 885
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		720 312	757 732	46 036	48 428

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

01. jaanuar kuni 31 detsember	Lisa	EEK '000		EUR'000	
		2007	2006	2007	2006
Müügitulud	22,23	731 985	622 087	46 782	39 759
Müüdnud toodete kulud	23	-595 320	-509 812	-38 048	-32 583
Brutokasum		136 665	112 275	8 734	7 176
Turustuskulud	23	-36 843	-27 156	-2 355	-1 736
Üldhalduskulud	23	-47 737	-39 830	-3 051	-2 546
Muud äritulud	23	589	646	38	41
Muud ärikulud	23	-1 166	-761	-74	-48
Ärikasum	22	51 508	45 174	3 292	2 887
Finantstulud	23	45 808	18 226	2 929	1 164
Finantskulud	23	-2 689	-2 885	-172	-184
Tulu sidusettevõtetest	9	73	1 723	4	111
Kasum enne maksustamist		94 700	62 238	6 053	3 978
Tulumaks	24	-8 765	-10 195	-560	-652
Aruandeaasta puhaskasum		85 935	52 043	5 493	3 326
sh emaettevõtte omanike osa puhaskasumist		84 456	47 289	5 398	3 022
vähemusomanike osa puhaskasumist		1 479	4 754	95	304
Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta	25	5,03	2,81	0,32	0,18

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

	Lisa	EEK '000		EUR'000	
01. jaanuar kuni 31 detsember		2007	2006	2007	2006
Rahavood äritegevusest					
Ärikasum		51 508	45 174	3 292	2 887
<u>Korrigeerimised</u>					
	11,12,				
Põhivara kulum ja väärtuse langus	14,23	19 373	16 516	1 239	1 056
Kasum põhivara müügist	23	-44	-374	-4	-24
Äritegevusega seotud nõuete muutus		956	-20 024	61	-1 280
Varude muutus		-49 610	-9 862	-3 171	-630
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		33 292	11 312	2 128	723
Makstud ettevõtte tulumaks	18,24	-11 209	-8 073	-717	-516
Makstud intressid	17,23	-2 623	-1 943	-167	-124
Kokku rahavood äritegevusest		41 643	32 726	2 661	2 092
Rahavood investeerimistegevusest					
Tasutud kinnisvarainvesteeringud	11	-14 013	-10 416	-896	-666
Tasutud materiaalne põhivara	12,26	-27 786	-19 256	-1 776	-1 231
Laekunud põhivara müügist		179	475	12	30
Tasutud immateriaalne põhivara	14,26	-725	-3 452	-46	-221
Tasutud finantsinvesteeringute eest	9,10	0	-158	0	-10
Netorahavoog tootmisüksuse ostust		0	-5 714	0	-365
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	10	39 056	5 758	2 496	368
Netorahavoog tütarettevõtte müügist		0	144	0	9
Antud laenud		-50	-58	-3	-4
Antud laenude tagasimaksed		100	8	6	1
Laekunud intressid	6,23	335	249	22	16
Saadud dividendid	9,23	12 663	13 988	810	894
Kokku rahavood investeerimistegevusest		9 759	-18 432	625	-1 179
Rahavood finantseerimistegevusest					
Saadud laenud	15	11 200	7 000	716	447
Laenude tagasimaksed	15	-10 054	-11 353	-643	-725
Kapitalirendi põhiosa maksed	15	-1 242	-1 555	-79	-99
Makstud dividendid		-31 706	-27 531	-2 027	-1 760
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-31 802	-33 439	-2 033	-2 137
Kokku rahavood		19 600	-19 145	1 253	-1 224
Raha jääk perioodi algul	5	6 712	25 940	429	1 658
Rahajääkide muutus		19 600	-19 145	1 253	-1 224
Valuutakursside muutuste mõju	23	-55	-83	-4	-5
Raha jääk perioodi lõpus	5	26 257	6 712	1 678	429

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital							
EEK '000	Aksia- kapital	Üle- kurss	Reservid	Jaota- mata kasum	Kokku	Vähe- mus- osalus	KOKKU
Saldo 31.12.2005	168 000	6 000	296 126	82 069	552 195	16 138	568 333
Kasum läbi kasumiaruande	0	0	0	47 289	47 289	4 754	52 043
Kasum otse omakapitali	0	0	33 026	0	33 026	0	33 026
Kokku 2006.a. kasum	0	0	33 026	47 289	80 315	4 754	85 069
Dividendid	0	0	0	-26 880	-26 880	-651	-27 531
Reservkapitali suurendamine	0	0	2 400	-2 400	0	0	0
Vähemusosa muutus seoses osaluse müügiga	0	0	0	0	0	-1 812	-1 812
Saldo 31.12.2006	168 000	6 000	331 552	100 078	605 630	18 429	624 059
Kasum läbi kasumiaruande	0	0	0	84 456	84 456	1 479	85 935
Kasum otse omakapitali	0	0	-126 693	0	-126 693	0	-126 693
Kokku 2007.a. kasum	0	0	-126 693	84 456	-42 237	1 479	-40 758
Dividendid	0	0	0	-30 240	-30 240	-1 466	-31 706
Reservkapitali suurendamine	0	0	2400	-2 400	0	0	0
Saldo 31.12.2007	168 000	6 000	207 259	151 894	533 153	18 442	551 595
EUR'000							
Saldo 31.12.2005	10 737	384	18 926	5 245	35 292	1 031	36 323
Kasum läbi kasumiaruande	0	0	0	3 022	3 022	305	3 327
Kasum otse omakapitali	0	0	2 111	0	2 111	0	2 111
Kokku 2006.a. kasum	0	0	2 111	3 022	5 133	305	5 438
Dividendid	0	0	0	-1 718	-1 718	-42	-1 760
Reservkapitali suurendamine	0	0	153	-153	0	0	0
Vähemusosa muutus seoses osaluse müügiga	0	0	0	0	0	-116	-116
Saldo 31.12.2006	10 737	384	21 190	6 396	38 707	1 178	39 885
Kasum läbi kasumiaruande	0	0	0	5 398	5 398	95	5 493
Kasum otse omakapitali	0	0	-8 097	0	-8 097	0	-8 097
Kokku 2007.a. kasum	0	0	-8 097	5 398	-2 699	95	-2 604
Dividendid	0	0	0	-1 933	-1 933	-94	-2 027
Reservkapitali suurendamine	0	0	153	-153	0	0	0
Saldo 31.12.2007	10 737	384	13 246	9 708	34 075	1 179	35 254

Informatsioon aktsiakapitali ja reservide kohta on esitatud lisas 21.

Aastaaruande lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISARUANDE LISAD

Üldine informatsioon

AS Harju Elekter on Eestis registreeritud äriühing. Seisuga 31.12.2007 koostatud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab AS-i Harju Elekter (edaspidi Emaettevõtte) ning tema tütaretevõtte AS ELTEK, AS Harju Elekter Elektrotehnika, Satmatic OY ja Rifas UAB (koos Kontserni), Kontserni osaluse sidusettevõttes AS Draka Keila Cables (endine AS Keila Kaabel). AS Harju Elekter on noteeritud Tallinna Väärtpaberibörsil alates 1997.a. 30.septembrist, 32,08% ettevõtte aktsiatest on ASi Harju KEK omandis.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heakskiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosolekul.

Juhatus allkirjastas 31. detsembril 2007 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 27. veebruaril 2008.

Kontserni põhitegevusalaks on elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete tootmine ja müük energia-, ehitus- ja tööstussektorisse. Täpsemalt kirjeldatakse Kontserni tegevust lisas 22 „Informatsioon segmentide kohta“.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted

Käesolevate konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud allpool. Neid põhimõtteid on rakendatud järjepidevalt mõlema käsitletud aasta suhtes, kui ei ole märgitud teisiti.

1.1. Koostamise alused

Kontserni 2007.aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Konsolideeritud raamatupidamisaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud müügikõlblikud finantsvarad, mida hinnatakse õiglasel väärtusel.

IFRS-ga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustusi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolisele kogemusele ning mitmete muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtteid varade ja kohustuste väärtuste hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil, kui see puudutab vaid antud perioodi, või revideeritud ja tulevase perioodi, kui muutus mõjutab nii praegust kui ka tulevase perioodi. Valdkonnad, milles hinnangute osakaal või keerukuse tase on suurem, või valdkondades, kus eeldused ja hinnangud on konsolideeritud raamatupidamisaruannete suhtes olulised, on esitatud lisas 3.

Kontserni ettevõtteid kasutavad ühtseid arvestuspõhimõtteid.

1.2. Muudatused arvestuspõhimõtetes

(a) 2007. aastal kehtivad standardid, muudatused ja tõlgendused

- IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustamine” ja IAS 1 lisamuudatus „Finantsaruannete esitamine – omakapitali puudutava informatsiooni avalikustamine” sätestavad uute andmete

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

- avalikustamise seoses finantsinstrumentidega ja ei avalda mõju grupi finantsinstrumentide liigitamisele ja hindamisele ega maksustamise ja äritegevuse ning muude võlgnevustega seotud andmete avalikustamisele.
- *IFRIC 8 „IFRS 2 rakendusala”* kohaselt tuleb arvesse võtta aktsiainstrumentide emiteerimisega seotud tehinguid, kus saadud tuvastatav tasu on väiksem emiteeritud aktsiainstrumentide õiglasest väärtusest, et teha kindlaks, kas need langevad IFRS 2 rakendusalaselle või mitte. See standard ei avalda mõju grupi finantsaruannetele.
- *Tõlgendusega IFRIC 10 „Vahearuandlus ja väärtuse langus”* keelatakse vahearuandes kajastatud firmaväärtuse ja omakapitaliinvesteeringute ja finantsvaradesse tehtud soetusmaksumuses kajastatud investeeringute väärtuse langusest tekkinud allahindluste tühistamine hilisemal bilansipäeval. See standard ei avalda mõju grupi finantsaruannetele.
- *IFRIC 11 „IFRS 2 – tehingud kontserni- ja omaaktsiatega”* võeti 2007. aastal ennetähtaegselt kasutusele. IFRIC 11 sisaldab juhiseid selle kohta, kas aktsiapõhiseid maksekokkuleppeid, mis hõlmavad omakapitaliinstrumente või kontserni ettevõtteid (nt optioone emetteeritud aktsiatele), tuleks emetteeritud ja grupi ettevõtete individuaalses arvestuses kajastada omakapitaliga arveldatavate või rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksekokkulepetena. See standard ei avalda mõju grupi finantsaruannetele.

(b) 2007. aastal kehtivad, aga ebaolulisemad standardid, muudatused ja tõlgendused

Alljärgnevad standardid, muudatused ja avaldatud standardite tõlgendused on kohustuslikud arvestusperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2007 või hiljem, ent ei ole grupi tegevuste puhul asjakohased:

- *IFRS 4 „Kindlustuslepingud”*;
- *IFRIC 7 „Korrigeerimise kohaldamine vastavalt standardile IAS 29: Finantsaruandlus hüperinflatsioonsetes majanduskeskkondades”*;
- *IFRIC 9 „Varjatud tuletisinstrumentide ümberhindamine”*.

(c) Veel mitte kehtivad ja grupi poolt ennetähtaegselt kasutusele võtmata standardid, muudatused ja kehtivate standardite tõlgendused

Alljärgnevad standardid, muudatused ja kehtivate standardite tõlgendused on avaldatud ja on kohustuslikud grupi arvestusperioodidel, mis algavad 1. jaanuaril 2008 või hiljem, ent grupp ei ole neid ennetähtaegselt kasutusele võtnud:

- *IAS 1(muudetud) „Finantsaruannete esitamine”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2009). Muudetud standard nõuab, et finantsaruannetes esitatav informatsioon oleks koondatud sarnaste tunnuste alusel ning kasutusele võetakse mõiste kogukasumiaruanne. Muudetud standard nõuab, et finantsaruannetes esitatav informatsioon oleks koondatud sarnaste tunnuste alusel ning kasutusele võetakse mõiste kogukasumiaruanne.
- *IAS 23 (muudetud) „Laenukasutuse kulutused”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2009). Standardi muudatus on veel Euroopa Liidu poolt jõustamata. Uuendatud standard nõuab, et otseselt kvalifitseeruva vara (mille kasutus- või müügivalmidusse viimisele kulub oluliselt aega) soetamiseks, ehitamiseks või tootmiseks tehtud laenukasutuse kulutused kapitaliseeritaks selle vara soetusmaksumusena. Kaotatakse võimalus kajastada kõik laenukasutuse kulutused kohe kuluna. Grupp hakkab standardit IAS 23 (muudetud) rakendama alates 1. jaanuarist 2009, ent praegu see grupi suhtes ei kehti, kuna puuduvad kvalifitseeruvad varad.
- *IAS 27 (muudetud) „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded”* (kehtiv alates 1. juulist 2009). Ettevõtte juhtkond ei ole analüüse veel täielikult lõpetanud ega saa anda hinnangut standardi mõjule.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

- *IAS 32 (muudetud) „Finantsinstrumendid: avalikustamine”* ja esitamine ning *IAS 1 „Finantsaruannete esitamine”* – Müüdav finantsinstrument ning likvideerimisel tekkivad kohustused (kehtiv alates 1. jaanuarist 2009)
- *IFRS 2 (muudetud) „Aktsiapõhine makse. Omandi üleandmine, tingimused ja tühistamine”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2009). Ettevõtte juhtkond ei ole analüüse veel täielikult lõpetanud ega saa anda hinnangut standardi mõjule.
- *IFRS 3(muudetud) „Äriühendused”* (kehtiv alates 1. juulist 2009). Ettevõtte juhtkond ei ole analüüse veel täielikult lõpetanud ega saa anda hinnangut standardi mõjule.
- *IFRS 8 „Tegevussegmentid”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2009). IFRS 8 asendab standardi IAS 14 ja sellega muudetakse IFRS ja USA standardi SFAS 131 „Ettevõtte segmentide kohta käiva ja muu seotud teabe avalikustamine” nõuded esitusviisile olulises osas sarnaseks. Uus standard nõuab nn juhtkonna seisukohal põhineva lähenemisviisi kasutamist, mille kohaselt segmentide andmeid esitatakse samadel alustel, mida kasutatakse sisearuandluses. Grupp hakkab IFRS 8 rakendama alates 1. jaanuarist 2009. Juhtkond teostab endiselt oodatava mõju hindamist, ent on tõenäoline, et avaldatavate segmentide arv ja segmentide avaldamise viis muutuvad viisil, mis on järjepidev juhtivale võtmeisikule esitatava sisearuandlusega.
- *IFRIC 14 „IAS 19 – määratud toetusvara piir, rahastamise miinimumnõuded ja nende koosmõju”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2008). IFRIC 14 sisaldab juhiseid standardis IAS 19 varana kajastatava lisamäära summale kehtestatud piiri hindamiseks. Samuti selgitatakse selles, kuidas pensionivara või -kohustist võivad mõjutada seaduslikud või lepingulised rahastamise miinimumnõuded. Grupp rakendab tõlgendust IFRIC 14 alates 1. jaanuarist 2008, ent oodatavalt ei avalda see grupi arvepidamisele mingit mõju.

(d) Kehtivate, kuid veel mitte kohaldatavate ja grupi tegevuse seisukohalt ebaoluliste standardite tõlgendused

Alljärgnevad kehtivate standardite tõlgendused on avaldatud ja kohustuslikud 1. jaanuaril 2008 või hiljem algavate grupi arvestusperioodide suhtes, ent ei ole grupi tegevuse suhtes asjakohased:

- *IFRIC 12 „Teenuse kontsessioonileping”* (kehtiv alates 1. jaanuarist 2008). IFRIC 12 kehtib lepinguliste kokkulepete suhtes, mille alusel erasektori ettevõtja osaleb avaliku sektori teenuste infrastruktuuri arendamises, rahastamises, käitamises ja hooldamises. IFRIC 12 ei ole grupi tegevuse suhtes asjakohane, kuna ükski grupi ettevõtetest ei osuta avaliku sektori teenuseid.
- *IFRIC 13 „Klientide lojaalsusprogrammid”* (kehtiv alates 1. juulist 2008). Tõlgendusega selgitatakse, et kaupade või teenuste müümisel koos klientide lojaalsusstiimuliga (nt lojaalsuspunktid või tasuta tooted) arvestatakse müügitehinguid kui mitme tulukomponendiga tehinguid ning saadav õiglane tasu jaotatakse müügitehingu komponentide vahel õiglase väärtuste alusel. IFRIC 13 ei ole grupi tegevuse suhtes asjakohane, kuna ükski grupi ettevõtetest ei kasuta klientide lojaalsusprogramme.

1.3. Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud ASi Harju Elekter ja tema tütarettevõtete 31. detsember 2007 seisuga lõppenud majandusaasta kohta koostatud finantsaruannete põhjal. Tütarettevõtete finantsaruanded on koostatud sama perioodi kohta nagu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, kasutades samu arvestuspõhimõtteid. Kui tütarettevõtte kasutab samades tingimustes toimunud samalaadsete tehingute puhul konsolideeritud aruandega võrreldes teistsuguseid arvestuspõhimõtteid, tehakse konsolideeritud aruande koostamisel tütarettevõtte finantsaruannetes vastavad korrigeerimised.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

(a) Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on kõik ettevõtted, milles grupp omab kontrolli finants- ja tegevuspoliitika üle, mis üldiselt kaasneb üle poolte hääleõiguslike aktsiate omamisega. Kui hinnatakse, kas Kontsern omab kontrolli teise ettevõtte üle, võetakse arvesse jooksvalt kasutatavate või vahetatavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja mõju. Tütarettevõtted konsolideeritakse täielikult alates kuupäevast, mil kontroll läheb üle Kontsernile. Nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontroll lakkab.

Kontserni poolt tütarettevõtete omandamise kajastamisel kasutatakse ostumeetodit. Omandatava ettevõtte väärtust mõõdetakse üleantud varade, emiteeritud omakapitaliinstrumentide ja tekkinud või ülevõetud kohustiste õiglastes väärtustes vahetuskupäeval, millele lisanduvad omandamisega otseselt seotud kulud. Äriühenduses omandatavaid eristatavaid varasid ja võetavaid kohustisi ja tingimuslikke kohustisi mõõdetakse algselt nende õiglastes väärtuses omandamise kuupäeval, olenemata mis tahes vähemusosaluse ulatusest. Omandatud ettevõtte väärtuse osa, mis ületab omandatud eristatavate netovarade Kontserni osa õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Kui omandatud ettevõtte väärtus on omandatud tütarettevõtte netovarade õiglast väärtusest väiksem, kajastatakse vahe otse kasumiaruandes.

Kontserni ettevõtete vahelised tehingud, saldod ja realiseerimata tulud Kontserni ettevõtete vahelistelt tehingutelt elimineeritakse. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, ent neid loetakse üleantud vara väärtuse languse näitajaks. Vajadusel on muudetud tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid, et tagada järjepidevus Kontsernis rakendatavate põhimõtetega.

(b) Tehingud ja vähemusosalused

Kontsernis kasutatava arvestuspõhimõtte kohaselt käsitletakse tehinguid ettevõtetega, milles grupp omab vähemusosalust, tehingutena kontserniväliste osapooltega. Vähemusosalusega ettevõtte võõrandamisest tulenevad Kontserni kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

(b) Sidusettevõtted

Sidusettevõtted on ettevõtted, milles Kontsern omab olulist mõju, aga mitte kontrolli, mis üldiselt kaasneb vahemikus 20% kuni 50%-lise hääleõiguslike aktsiate omamisega. Investeeringuid sidusettevõttesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvesse soetusmaksumuses. Kontserni investeeringud sidusettevõttesse hõlmavad omandamisel tuvastatud firmaväärtust, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad kumuleerunud kahjumid.

Kontserni osa sidusettevõtete omandamisjärgsetes kasumites või kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ning Kontserni osa omandamisjärgsetes reservide liikumistes kajastatakse reservides. Kumulatiivseid omandamisjärgseid liikumisi korrigeeritakse investeeringu bilansilise maksumusega. Kui Kontserni osa sidusettevõtte kahjumis võrdub investeeringuga sidusettevõttes (sh muud tagamata nõuded) või ületab selle, siis lõpetab Kontsern edasiste kahjumiosade kajastamise, välja arvatud siis, kui Kontsern on võtnud sidusettevõtte nimel kohustusi või teinud tema eest makseid.

Realiseerimata kasumid Kontserni ja sidusettevõtte vahelistelt tehingutelt elimineeritakse ulatuses, mis vastab Kontserni osalusele sidusettevõttes. Ka realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud siis, kui tehing sisaldab tõendeid üleantava vara väärtuse languse kohta. Vajadusel on muudetud sidusettevõtete arvestuspõhimõtteid, et tagada järjepidevus Kontsernis rakendatavate põhimõtetega.

1.4. Välisvaluuta ümberarvutus

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtted kasutavad arvestuses oma majanduskeskkonna valuutat. Kontserni Eesti ettevõtted kasutavad arvestuses Eesti krooni (EEK), Soome ettevõtted eurot (EUR) ja Leedu ettevõtted Leedu litti (LTL). Eesti kroon on fikseeritud euro suhtes kursiga 15,6466 krooni 1 euro kohta ja Leedu litt 3, 4528 litti 1 euro kohta.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

Konsolideeritud finantsaruanded esitatakse tuhandetes Eesti kroonides, mis on Emaettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta ning kõik arv näitajad on ümardatud lähima tuhandeni, kui pole osutatud teisiti. Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on raamatupidamise aastaaruanne lisaks Eesti kroonile esitatud ka eurodes. Kuna Eesti krooni kurss euro suhtes on fikseeritud (vt eelnev lõik), siis ei teki sellisest aruannete esitusviisist valuutakursi erinevusi. Tuhande Eesti krooni tähisena on aruandes kasutatud lühendit EEK'000 ja tuhande euro tähisena EUR'000.

(b) Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutas kajastatud tehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse, kasutades tehingute kuupäeval kehtinud vahetuskursse. Selliste tehingute arveldamisest ja välisvaluutas fikseeritud finantsvarade ja -kohustiste aasta lõpu vahetuskursiga ümberarvestamisest tulenevad valuutavahetuse kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

(c) Välisriikides asuvate ettevõtete aruanded

Kontserni kõikide ettevõtete finantstulemused ja -seisund, mille arvestusvaluuta erineb esitusvaluutast, arvestatakse ümber esitusvaluutasse. Välismaiste ettevõtete varad ja kohustused hinnatakse ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtinud valuutakursi alusel.

Välismaal asuvate ettevõtete kasumiaruanded teisendatakse Eesti kroonidesse fikseeritud kursiga: Soome ettevõtte aruanne Eesti krooni ja euro (15,6466) ning Leedu ettevõtte aruanne Eesti krooni ja Leedu liti (4,53157) Eesti Panga fikseeritud vahetuskursidega. Sellest ajast, kui Eesti kroon ja Leedu liti on euroga seotud, ei teki tehingute esitusvaluutasse konverteerimisel kursivahesid.

Välismaise üksuse osalisel võõrandamisel või müümisel kajastatakse omakapitalis kajastatud valuutakursi vahed kasumiaruandes müügikasumi või -kahjumi osana.

Välismaise üksuse omandamisel tekkivaid firmaväärtuse ja õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitletakse välismaise üksuse varade ja kohustistena ning need arvestatakse ümber sulgemiskursiga.

1.5. Finantsvarad

Kontsern liigitab oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse: laenu ja nõuded ning müügivalmis finantsvarad. Liigitamine sõltub finantsvarade soetamise otstarbest. Juhtkond määrab finantsvarade liigituse nende arvelevõtmisel.

(a) Laenu ja nõuded

Laenu ja nõuded on aktiivsel turul noteerimata finantsvarad, mille maksed on püsivad või kindlaksmääratavad, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumendid. Need arvatakse käibevara hulka, v.a tähtaegade puhul, mis on pikemad kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Need liigitatakse põhivaradeks. Kontserni laenu ja nõuded hõlmavad bilansis äritegevusega seotud nõudeid ja muid nõudeid ning raha ja raha ekvivalente.

- *Raha ja raha ekvivalendid, rahavoogude aruanne.* Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad sularaha kassas, nõudmiseni hoiuseid pangas, muid lühiajalisi likviidseid investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kolm kuud või vähem, välja arvatud arvelduskrediiti pangas. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajalistes kohustustes laenuna. Rahavood äritegevusest on esitatud kaudsel meetodil.
- *Nõuded ostjatele* võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ja edaspidi mõõdetakse neid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit, arvates maha kahjumi vara väärtuse langusest. Väärtuse languse eraldis määratakse siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Vara bilansilise maksumuse vähendamiseks kasutatakse reservkontot ning kahjumi summat kajastatakse kasumiaruandes müügi- ja turunduskuludena. Kui äritegevusega seotud nõue osutub lootusetuks, kantakse see äritegevusega seotud nõuete reservkonto arvelt maha. Varem mahakantud summade laekumisel krediteeritakse kasumiaruandes müügi- ja turunduskulusid.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

(c) Müügivalmis finantsvarad

Müügivalmis finantsvarad on finantsvarad, mis on määratletud sellesse kategooriasse kuuluvana või mis ei ole liigitatud ühtegi teise kategooriasse, ning nende hulka ei kuulu tuletisinstrumendid. Need arvatakse põhivarade hulka, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb investeeringu võõrandada 12 kuu jooksul bilansipäevast arvates.

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingu kuupäeval – kuupäeval, mil grupp otsustab vara osta või müüa. Investeeringud võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, millele lisanduvad tehingukulud.

Kontserni finantsinvesteeringuid aktsiatesse klassifitseeritakse müügivalmis finantsvaradeks ning neid hinnatakse õiglases väärtuses. Finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse otse omakapitalis ümberhindluse reservina välja arvatud juhtudel, kui tegemist on varade väärtuse püsiva langusega. Müügivalmis finantsvarade õiglaseks väärtuseks loetakse nende pakumisinoteeringuid bilansipäeva seisuga. Kui müügivalmis finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kantakse vastav omakapitali akumulunud kasum või kahjum kasumiaruandesse.

Muid finantsinvesteeringuid, millel puudub aktiivne turg ja mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Äritegevusega seotud nõuete väärtuse languse kontrollimist on kirjeldatud lisas 1.10.

1.6. Varud

Varusid kajastatakse kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude arvestamisel kasutatakse Kontsernis valdavalt kaalutud keskmise soetushinna meetodit. Valmiskaupade ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus hõlmab projekteerimiskulusid, toormaterjali, otseseid tööjõukulusid, muid otseseid kulusid ja seonduvaid tootmise üldkulusid (tavalise töövõimsuse baasil). Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind tavalise äritegevuse käigus, millest on maha arvatud kehtivad muutuvad müügikulud. Varude soetusmaksumus hõlmab toormaterjali ostmisel rakendatud lubatud rahavooriskimaanduse instrumentide mis tahes kasumite ja kahjumite ülekandeid omakapitalist.

1.7. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida ettevõtte hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringud on näidatud soetusmaksumuse meetodil, see tähendab soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimiseks kasutatakse materiaalse põhivara analoogsete objektide amortiseerimiseks kasutatavaid amortisatsiooninorme/kasulikku eluiga (vt alljärgnev).

1.8. Materiaalne põhivara

(a) Kajastamine ja mõõtmine

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud akumulieerunud kulumi ja varade väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi võrra. Oma tarbeks valmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb materjalikulust, otsestest tööjõukuludest ning proportsionaalsest osast tootmise üldkuludest.

Ehitatavaid ja arendatavaid kinnisvaraobjekte kajastatakse materiaalse põhivarana soetusmaksumuses kuni ehitus- või arendustegevuse lõpetamiseni. Alles seejärel toimub nende varaobjektide ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuteks.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määraes neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

(b) Edaspidised väljaminekud

Mõne materiaalse põhivaraobjekti osasid tuleb teatud ajavahemike järgi vahetada või renoveerida. Sellised väljaminekud kajastatakse materiaalse põhivara bilansilises maksumuses juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab varaobjekti osaga seotud tulevast kasu ja varaobjekti osa soetusmaksumust saab usaldusväärselt hinnata. Asendatud osade kajastamine bilansis lõpetatakse. Vastavalt eelmises lõigus toodud arvelevõtmise põhimõtetele ei kajastata materiaalse põhivara objekti bilansilises maksumuses igapäevase hooldusega seotud kulusid. Sellised väljaminekud on tekkepõhiselt perioodikulud.

(c) Kulumise arvestus

Kulum kajastatakse kasumiaruandes ning arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavate komponentidelt lineaarsel meetodil. Maad ja lõpetamata ehitisi ei amortiseerita. Kontserni ettevõtte kasutavad suures osas ühetaolisi amortisatsiooninorme. Hinnangulised majanduslikult kasulikud eluead on järgmised:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	10 - 33 aastat
Tootmiseseadmed	6 ² / ₃ - 10 aastat
Muud masinad ja seadmed	4 - 6 ² / ₃ aastat
Sõidukid	5 - 6 ² / ₃ aastat
Muu inventar	3 - 6 ² / ₃ aastat

Materiaalsele põhivarale määratud kasulikud eluead, jääkväärtused ja amortisatsioonimeetodid vaadatakse üle iga-aastaselt. Muudatustest tulenev mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

1.9. Immateriaalne põhivara

Immateriaalset põhivara (välja arvatud firmaväärtus) amortiseeritakse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, analoogiliselt materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisele.

(a) Arenguväljaminekud

Arenguväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui varasemate uuringute tulemusi kasutatakse nii tehniliselt kui majanduslikult otstarbeka uue toote või tootmisprotsessi väljatöötamisel ning kui Kontsernil on arendusprojekti lõpetamiseks piisavalt vahendeid. Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu, otseseid tööjõukulusid ning tootmise üldkulude proportsionaalset osa. Muud arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arenguväljaminekud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseerunud kulum (vt. alljärgnev) ja vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid. Arenguväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 5 aastat.

(b) Muu immateriaalne vara

Muu immateriaalne vara hõlmab litsentse ja arvutitarkvara. Omandatud litsentsid kajastatakse soetusmaksumuses. Omandatud arvutitarkvaralitsentsid kapitaliseeritakse asjaomase tarkvara omandamiseks ja kasutusse võtmiseks kantud kulude põhjal. Muu ostetud immateriaalne vara kajastatakse soetusmaksumuses, vähendatuna akumuliseerunud kulum ja vara väärtuse vähenemisest tulenevate kahjumite võrra. Muu immateriaalne põhivara kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 5 aastat.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

1.10. Varade väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab Kontsern kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade väärtuse langusele. Nii toimitakse varadega, mis ei ole varud ja edasilükkunud maksuvarad. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara või raha teeniva üksuse kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse kasumiaruandes.

Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tekkinud kahjum jaotatakse selliselt, et esiteks vähendatakse üksusele (üksuste rühmale) jaotatud firmaväärtuse bilansilist maksumust ning seejärel hinnatakse proportsionaalselt alla kõik kõnealusesse üksusesse (üksuste rühma) kuuluvad varad.

Kui müügivalmis finantsvara õiglase väärtuse langus on kajastatud otse omakapitalis ja esineb objektiivseid tõendeid varaobjekti väärtuse languse kohta, siis otse omakapitalis kajastatud kumulatiivne kahjum kajastatakse kasumiaruandes, ehkki finantsvara enese kajastamist ei ole lõpetatud. Kasumiaruandes kajastatava kumulatiivse kahjumi summa on soetusmaksumuse ja antud hetke õiglase väärtuse vaheline erinevus, millest on maha arvatud eelnevalt kasumiaruandes kajastatud kõnealuse finantsvara kõik vara väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuete kaetav väärtus arvutatakse tulevaste rahavoogude nüüdisväärtusena kasutades varaga seotud algset efektiivset intressimäära. Lühiajalisi nõudeid ei diskonteerita.

Muude varade kaetav väärtus on kõrgem kas vara õiglasest väärtusest, mida on vähendatud müügikulude võrra või vara kasutusväärtusest. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtusesse, kasutades tulumaksueelset diskontomäära, mis peegeldab nii raha väärtuse muutust ajas kui ka varaga seonduvaid riske. Kui vara ei genereeri iseseisvalt rahavoogu, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub.

Korrigeeritud seotusmaksumuses kajastatud nõuete kaetavat väärtust suurendatakse ainult juhul, kui kaetava väärtuse suurenemine on objektiivselt seostatav sündmusega, mis toimus pärast väärtuse vähenemisest tuleneva kahjumi kajastamist.

Müügivalmiks liigitatud omakapitaliinstrumenti tehtud investeeringu väärtuse langusest tulenevaid kahjumeid ei tühistata kasumiaruande kaudu. Kui müügivalmiks liigitatud võlainstrumenti õiglase väärtus tõuseb ja seda tõusu saab objektiivselt seostada sündmusega, mis toimus pärast vara väärtuse langusest tuleneva kahjumi kajastamist kasumiaruandes, siis tühistatakse vara väärtuse langusest tulenev kahjum ja tühistamise summa kajastatakse kasumiaruandes.

Teiste varade kaetavat väärtust suurendatakse juhul, kui on viiteid, et vara väärtus on tõusnud ja kaetava väärtuse arvutamisel kasutatud hinnangud muutuvad.

Kui väärtuse testi tulemusel selgub, et vara kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse bilansilist jääkmaksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

1.11. Rendilepingud

Kapitalirenditehinguks loetakse tehingut, mille kohaselt kõik olulised vara kasutamisega seotud õigused ja kohustused siirduvad rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtte bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendiga seotud vara ja kohustused kajastatakse algselt bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile nii, et intressimäär oleks igal ajahetkel rendiperioodi jooksul kohustuse jääkmaksumuse suhtes sama.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

1.12. Finantskohustused

Kohustused, mille maksetähtajad on bilansi kuupäevast arvestatuna üle ühe aasta, on bilansis esitatud pikaajaliste kohustustena. Kohustused liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast.

(a) Laenud

Laenud võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud kantud tehingukulud. Edaspidi kajastatakse laene amortiseeritud soetusmaksumuses; erinevused tulude (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastamisväärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes laenuperioodi vältel, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

(b) Võlad tarnijatele

Võlad tarnijatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest ja edaspidi mõõdetakse neid amortiseeritud soetusmaksumuses, kasutades tegeliku intressimäära meetodit.

1.13. Tulumaks

(a) Ettevõtte tulumaks

Eestis 1. jaanuarist 2000 jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendide tulumaksu kajastatakse tulumaksukuluna kasumiaruandes samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, mis perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Tulevase dividendi tulumaksu suhtes ei moodustata eraldi enne dividendide väljakuulutamist, kuid info selle kohta avalikustatakse lisades.

Konsolideeritud kasumiaruandes kajastatakse Leedus ja Soomes asuvate tütarettevõtete kasumilt arvestatud ettevõtte tulumaks, edasilükkunud tulumaksukohustus ning Eesti ettevõtete dividendide tulumaks.

(b) Edasilükkunud tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei teki kontserni Eestis asuvatel ettevõtetel erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksukohustus või -nõue. Vastavalt asukohariigi tulumaksuseadustele maksustatakse Soomes ja Leedus ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud nende seadustes ettenähtud erinevustega. (vt alljärgnev).

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

(c) Välismaiste tütarettevõtete tulumaks

Tulumaks koosneb jooksvast ja edasilükkunud tulumaksust. Reeglina kajastatakse tulumaks kasumiaruandes, välja arvatud juhul, kui see seondub otse omakapitalis kajastatud kirjetega. Sellisel juhul kajastatakse ka tulumaks otse omakapitalis.

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt tulult arvestatud tulumaksust, kasutades bilansipäeval kehtivat või sisuliselt kehtivat maksumäära, ning eelmiste perioodide korrigeeritud maksukohustustest.

Edasilükkunud tulumaksu kajastatakse bilansilisel meetodil, mille kohaselt näidatakse bilansis ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad. Ajutised erinevused on vahed varade ja kohustuste maksubaasi ning raamatupidamisväärtuse vahel. Alljärgnevatid ajutisi erinevusi ei arvestata:

- maksustamisel mittemahaarvatav firmaväärtus;
- varade või kohustuste esmane kajastamine, mis ei mõjuta ei arvestuslikku kasumit ega ka maksustatavat tulu;
- tütarettevõtete investeeringutest tulenevad erinevused, kui on tõenäoline, et ajutine erinevus ei kao lähemas tulevikus. Ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel arvestatakse vara realiseerimise või kohustuse likvideerimise eeldatavat viisi ning maksusumma kalkuleerimisel kasutatakse maksumäära, mis kehtib või sisuliselt kehtib bilansikuupäeval.

Edasilükkunud maksuvara kajastatakse eeldusel, et ettevõtte teenib tõenäoliselt tulevikus maksustatavat kasumit, mille vastu on maksuvara võimalik ära kasutada ning ulatuses, mille määrab ära tulevane tõenäoline maksustatav tulu. Edasilükkunud maksuvara vähendatakse selle tulevikus tõenäoliselt mitterealiseeruva summa ulatuses.

1.14. Töötajate hüvitised

(a) Kasumiosalus ja boonusskeemid

Grupp kajastab kasumiosalusega ja preemiate maksmisega seotud kohustust ja kulusid valemi abil, mis võtab arvesse pärast teatud korrigeerimisi ettevõtte aktsionäridele omistatavat kasumit. Grupp kajastab eraldist, kui see on lepinguliselt nõutav või kui varasem praktika on loonud konstruktiivse kohustuse.

(b) Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele siis, kui grupp lõpetab töösuhte enne tavapärasest pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja aktsepteerib vabatahtlikku töölt lahkumist vastutasuna nende hüvitiste eest. Grupp kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi, kui ta on selgelt kohustunud: lõpetama töösuhte olemasolevate töötajatega vastavalt üksikasjalikule ametlikule kavale, millest ettevõttel ei ole reaalselt võimalik taganeda; pakkuma töösuhte lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhte lõpetamise hüvitiste maksetähtaeg saabub enam kui 12 kuud pärast bilansipäeva, tuleb need diskonteerida.

(c) Aktsiapõhine hüvitis

Kontsernil on omakapitaliinstrumentidega arveldatavaid aktsiapõhiseid hüvitisplaane (lisa 21.5.c). Töötajatelt saadavate teenuste õiglane väärtus kajastatakse kuluna. Igal bilansipäeval korrigeerib ettevõtte oma oodatavalt märgitavate aktsiate arvu prognoose. Ettevõtte kajastab esialgsete prognooside korrigeerimise (kui neid tehti) mõju kasumiaruandes, korrigeerides vastavalt omakapitali.

Aktsiaemissiooni käigus aktsiate eest saadud summad miinus otsesed tehingukulud kajastatakse omakapitalis aktsiakapitali (nimiväärtuses) ja ülekursi kirjetel.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

1.15. Eraldised

Keskkonna taastamise, restruktureerimiskulutuste ja juriidiliste nõuete eraldised kajastatakse siis, kui: grupil on varasematest sündmustest tulenev juriidiline või konstruktiivne kohustus; kui on tõenäoline, et selle kohustuse arveldamiseks on nõutav ressursside väljavool; summa on usaldusväärselt hinnatud. Restruktureerimiseraldised hõlmavad leppetrahve liisingu lõpetamise eest ja töösuhte lõpetamise makseid töötajatele. Eraldisi ei kajastata tulevase tegevuskahjumi katteks.

Mitme sarnase kohustuse olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalik ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kõiki kohustusi kui üht tervikut. Eraldis kajastatakse ka siis, kui ressursside väljavoolu tõenäosus seoses mis tahes samasse kohustuste liiki kuuluva artikliga võib olla väike.

Eraldisi mõõdetakse kohustuse täitmiseks eeldatavalt vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades maksueelset määra, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Aja möödumisest tulenev eraldise suurenemine kajastatakse intressikuluna.

1.16. Tingimuslikud kohustused

Olulised lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis tulevikus võivad teatud tingimustel muutuda kohustuseks, on avalikustatud raamatupidamise aastaruande lisades tingimuslike kohustustena. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

1.17. Aktsiakapital

Lihtaktsiad liigitatakse omakapitaliks. Uute aktsiate või optsioonide emiteerimisega otseselt kaasnevad kulud kajastatakse omakapitalis mahaarvamisenä laekumistest.

Kui Kontserni mis tahes ettevõtte ostab tagasi ettevõtte omakapitaliinstrumendid (omaaktsiad), arvatakse makstav tasu, sh otseselt kaasnevad kulud (ilma tulumaksuta), maha ettevõtte aktsionäride osast omakapitalis kuni aktsiate tühistamise või uuesti emiteerimiseni. Nende aktsiate uuesti emiteerimisel kantakse saadav tasu, millest on maha arvatud otseselt kaasnevad tehingukulud ja seotud tulumaksumõjud, ettevõtte aktsionäride osasse omakapitalis.

1.18. Segmendiaruandlus

Ärisegment on varade ja tegevuste rühm, mis on kaasatud toodete või teenuste pakkumisse, millega on seotud teiste ärisegmentide riskidest ja tootlustest erinevad riskid ja tootlused. Geograafiline segment tegeleb toodete või teenuste pakkumisega konkreetsetes majanduskeskkonnas, millega on seotud teistsugustes majanduskeskkondades tegutsevate segmentide riskidest ja tootlustest erinevad riskid ja tootlused.

Kontserni aruandluses on esmaseks segmendiks loetud geograafilist ja teiseseks segmendiks ärisegmenti.

1.19. Tulu kajastamine

Tulu koosneb Kontserni tavapärase äritegevuse käigus kaupade ja teenuste müügi eest saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest. Tulu kajastamisel arvatakse maha käibemaks, tagastused, hinnavähendid ja allahindlused ning elimineeritakse grupisisene müük.

Kontsern kajastab tulu, kui tulu summat on võimalik usaldusväärselt mõõta, kui on tõenäoline, et tulevane majanduslik kasu tuleb ettevõttele, ja kui Kontserni iga tegevuse osas on täidetud konkreetset kriteeriumid, mida allpool kirjeldatud. Tulu summat ei loeta usaldusväärselt mõõdetavaks, kuni kõik müügiga seotud ettenägematud asjaolud ei ole lahendatud. Kontsern tugineb oma hinnangutes varasematele tulemustele, võttes arvesse kliendi liiki, tehingu liiki ja iga kokkuleppe konkreetseid asjaolusid.

1 Olulised arvestus- ja aruandluspõhimõtted (järg)

(a) Kaupade müük – jae- ja hulgimüük

Kontsern toodab ja müüb elektrijaotusseadmeid ja juhtaparatuuri ning mitmesuguseid metalltooteid. Kauba müüki kajastatakse siis, kui Kontserni ettevõtte on tarninud tooted ostjale, ostjal on täielik otsustusõigus toodete üle ning ei ole ühtegi täitmata kohustust, mis võiks mõjutada ostja poolt toodete vastuvõtmist. Tarne ei toimu enne, kui olulised omandiga seonduvad riskid on läinud üle ostjale ja ostja on tooted kooskõlas müügilepinguga vastu võtnud või vastuvõtmistingimused on täidetud või Kontsernil on objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik vastuvõtmise kriteeriumid on täidetud. Müüki kajastatakse müügilepingutes sätestatud hindade põhjal.

Kontsernil on elektritarvete müümiseks jaemüügipunktide kett. Kaupade müüki kajastatakse siis, kui Kontserni ettevõtte müüb toote kliendile. Jaemüügil arveldatakse tavaliselt sularahas või krediitkaardiga.

(b) Teenuste osutamine

Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuse osutamise momendil või juhul, kui teenuse osutamine kestab pikema perioodi, siis lähtudes teenuse valmidusastmest bilansipäeval.

(c) Renditulu

Kinnisvarainvesteeringutest saadud renditulu kajastatakse kasumiaruandes rendiperioodi vältel lineaarselt. Antud rendisoodustusi käsitletakse renditulu koostisosana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse ajalise suhte alusel, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Kui nõude väärtus on langenud, vähendab grupp bilansilist maksumust kaetava väärtuseni, milleks on prognoositav tulevane rahavoog, mis on diskonteeritud instrumendi esialgse tegeliku intressimääraga ning jätkab allahindluse kajastamist intressituluna. Intressitulu langenud väärtusega laenudelt kajastatakse, kasutades esialgset tegelikku intressimäära.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse siis, kui tekib õigus makseid saada

1.20. Puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta emaettevõtte omanike osa puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Lahustatud puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta emaettevõtte omanike osa puhaskasumist perioodi kaalutud keskmise aktsiate arvuga, arvesse võttes ka potentsiaalselt emiteeritavate aktsiate arvu.

1.21. Dividendide jaotamine

Dividendide jaotamist ettevõtte aktsionäridele kajastatakse kohustisena grupi finantsaruannetes perioodil, mil ettevõtte aktsionärid dividendid kinnitavad.

1.22. Seotud osapooled

AS Harju Elekter aastaaruande koostamisel on seotud osapoolteks loetud:

- AS Harju KEK, kelle omanduses on 32,08% AS Harju Elekter aktsiatest;
- Emaettevõtte juhatuse ja nõukogu liikmeid;
- eelpool loetletud isikute lähikondlasi,
- ettevõtteid, mida kontrollivad juhatuse ja nõukogu liikmed;
- tütar- ja sidusettevõtteid

2 Finantsriskide juhtimine

2.1. Finantsriski tegurid

Kontsern puutub oma tegevuses kokku mitmesuguste finantsriskidega: tururisk (sh valuutarisk, õiglase väärtuse intressimäära risk, rahavoo intressimäära risk ja hinnarisk), krediidirisk ja likviidsusrisk. Finantsriskide juhtimise eesmärgiks on finantsriskide maandamine.

(a) Valuutarisk

Kontserni tegevus toimub Eestis (valuuta EEK), Soomes (valuuta EUR) ja Leedus (valuuta LTL). Nii Eesti kroon, kui ka Leedu liti on seotud euroga.

Valuutariskide maandamiseks sõlmitakse kontsernis kõik olulised välislepingud eurodes. Kontsernil puuduvad olulised nõuded (lisa 6) ja kohustused välisvaluutas, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised laenu- ja kapitalirendilepingud (lisa 15) on sõlmitud eurodes või kontserniettevõtte kohalikus valuutas, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Võlad tarnijatele ja mitmesugused muud võlad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Kohustuste summad, mille tasumise tähtaeg saabub hiljem kui 12 kuu pärast, on kajastatud pikaajalise kohustusena.

Tulenevalt eeltoodust on juhtkond seisukohal, et Kontsern ei ole olulises osas valuutariskidele avatud ja seetõttu ei ole Kontsernis kasutatud eraldi instrumente valuutariskide maandamiseks. Informatsioon valuutakursi kasumite ja kahjumite kohta on esitatud lisa 23.

(b) Hinnarisk

Kontsern puutub kokku omakapitaliinstrumentide hinnariskiga, mis tuleneb Kontserni hoitavatest investeringutest, mis liigitatakse konsolideeritud bilansi päeval müügivalmis varadeks. Muude pikaajaliste finantsinvesteringutena kajastatud PKC Group Oyj aktsiate turuhinna kõikumine võib oluliselt mõjutada Harju Elektri varade väärtust.

(c) Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Kuna Kontsernil ei ole olulisi intressi teenivaid varasid, on grupi tulud ja äritegevuse rahavood turu intressimäärade muutustest sisuliselt sõltumatud.

Kontserni intressimäära risk tuleneb pikaajalistest laenudest. Muutuva määraga väljastatud laenude kaudu puutub grupp kokku rahavoogude intressimäära riskiga. Kontserni intressimäärade risk on esmalt sõltuvuses euribori (Euro Interbank Offered Rate) võimalikust muutusest, kuna osa kontserni laenudest (lisa 15) on euriboriga seotud. Kontserni intressiriskide maandamiseks jälgitakse põhimõtet, et osa laenulepinguid sõlmitakse fikseeritud intressimääraga. Fikseeritud määraga väljastatud laenude kaudu puutub Kontsern kokku õiglase väärtuse intressimäära riskiga.

Kontserni juhtkonna hinnangul ei erine fikseeritud intressimääraga pikaajalise laenu õiglane väärtus oluliselt laenu bilansilisest maksumusest. Fikseeritud intressimäär oli 4,3%, kuid Kontserni keskmine efektiivne intressimäär oli 2007. aastal 4,6% ja 2006. aastal 3,6% (lisa 15).

Intressimäärade risk on sõltuvuses ka Kontserni ettevõtte asukohariigi majanduslikust olukorrast ning pankade keskmiste intressimäärade muutustest.

Kontsernis on intressimäärade muutusest tulenev rahavorisk, kuna osa laene on muutuva intressimääraga. Juhtkonna hinnangul ei ole rahavorisk olulise mõjuga, mistõttu ei kasutata kontsernis finantsinstrumente riskide maandamiseks. Informatsioon intressikulu kohta on esitatud lisa 23.

31. detsembri 2007. aasta seisuga – kui valuutas fikseeritud laenude intressimäärad oleksid olnud 1% kõrgemad, kusjuures kõik teised muutujad oleksid püsinud samad, oleks aasta kasum pärast makse olnud 16,1 tuhat krooni ehk 1,0 tuhat eurot (2006: 21,7 tuhat krooni ehk 1,4 tuhat eurot) madalam, seda peamiselt ujuva määraga laenude kõrgema intressikulu tulemusel.

2 Finantsriskide juhtimine (järg)

(d) Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, tuletisinstrumentidest ning hoiustest pangas ja finantsasutustes ning ka klientide krediidist, sh tasumata nõuetest ja sõlmitud tehingutest. Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib juhul, kui vastaspoolel ei suuda täita oma lepingulisi kohustusi. Krediidiriskide vähendamiseks jälgitakse igapäevaselt klientide maksedistsipliini ja nende võimet endale võetud kohustusi täita. Kontsernisestest ja -väliste reitingute põhjal kehtestatakse klientidele individuaalsed riskilimiidid. Krediidilimiitide kasutamise üle teostatakse regulaarset seiret. Jaeklientidele müügil toimub arveldus sularahas või krediitkaartidega. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu teel.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa on ostjatelt laekumata arvete bilansiline maksumus, millest on maha arvatud nõuete allahindlused. Bilansipäeva seisuga oli kontserni krediidirisk 83 miljonit krooni (5 miljonit eurot) ja 31.12.2006 seisuga 79 miljonit krooni (5 miljonit eurot). Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et kontsernil puudub oluline kahjumirisk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat.

(e) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda oma vajalikke kulusid ja investeringuid katta rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega, nagu laenu ja kapitalirent. Majandusaasta lõpu seisuga oli Kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 26,3 miljonit krooni (1,7 miljonit eurot), võlakohustusi mahus 48,3 miljonit krooni (3,1 miljonit eurot) (lisa 15).

2.2. Kapitaliriski juhtimine

Kontserni eesmärk kapitali juhtimisel on kaitsta grupi võimet jätkata tegutseva ettevõtte, et tagada tootlus aktsionäridele ja hüved teistele huvitatud osapooltele ning et säilitada optimaalne kapitalistruktuur kapitalikulu vähendamiseks.

Kapitalistruktuuri säilitamiseks või korrigeerimiseks võib Kontsern korrigeerida aktsionäridele makstavate dividendide summat, tagastada kapitali aktsionäridele, emiteerida uusi aktsiaid või müüa varasid võlgade vähendamiseks.

2.3. Õiglase väärtuse hindamine

Sularaha, debitorsete võlgnevuste, lühiajaliste laenude ja võlakohustuste õiglased väärtused ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest, sest need tasutakse 12 kuu jooksul arvestatuna bilansi kuupäevast. Pikaajaliste laenude ja võlakohustuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest, kuna nende intressimäärad vastavad turul kehtivatele intressimääradele.

Eeldatakse, et äritegevusega seotud nõuete ja kohustuste bilansiline maksumus, millest on maha arvatud väärtuse languse eraldis, on ligilähedane nende õiglasele väärtusele. Finantskohustuste õiglase väärtuse hindamiseks avalikustamise eesmärgil diskonteeritakse tulevasi lepingulisi rahavooge hetkel kehtiva turu intressimääraga, mis on grupile kättesaadav seoses sarnaste finantsinstrumentidega.

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide (müügivalmis väärtpaberid) õiglane väärtus põhineb bilansipäeval noteeritud turuhindadel.

3 Raamatupidamishinnangud ja otsused

Rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõuetele vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks.

Valdkonnad, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omavad olulist mõju finantsaruannetele, on kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara eluea määramine ning tingimuslike varade ja kohustuste hindamine.

(a) Kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara kasulik eluiga

Juhtkond on hinnanud kinnisvara, hoonete ja seadmete kasuliku eluea arvestades tootmise mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive.

(b) Tingimuslike kohustuste hindamine

Tingimuslike kohustuste realiseerumise tõenäosuse hindamisel lähtub juhtkond oma parimast teadmisest arvestades ajaloolist kogemust, üldist taustainformatsiooni ning võimalikke tulevaste perioodide sündmuste eeldusi ja tingimusi.

4 Finantsinstrumendid

4.1. Finantsinstrumendid kategooriate viisi

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Varad bilansis				
Raha ja pangakontod	26 257	6 712	1 678	429
Nõuded ostjate vastu	83 222	78 699	5 319	5 030
Müügivalmis finantsvara	215 236	344 884	13 756	22 042
Kokku	324 715	430 295	20 753	27 501
Kohustused bilansis				
Võlakohustused	48 324	47 340	3 088	3 026

4.2. Finantsvarade krediidikõlblikkus

Finantsvarade, mis ei ole maksetähtaega ületanud ega allahinnatud, krediidikõlblikkust saab hinnata tuginedes ametlikele krediidiireitingutele või ajaloolisele informatsioonile koostööpartnerite maksetavade kohta.

Koostööpartnerite krediidiireiting, tuginedes ajaloolisele informatsioonile:

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Nõuded ostjate vastu				
Koostööpartnerite krediidiireiting, tuginedes ajaloolisele informatsioonile:				
Gr1: uued kliendid (vähem kui 6 kuud)	410	740	26	47
Gr2: püsikliendid (üle 6 kuu)	68 661	63 900	4 388	4 084
Gr3: püsikliendid (üle 6 kuu)	14 054	14 012	899	896
KOKKU	83 125	78 652	5 313	5 027

Gr2 – see osa püsiklientidest, kellel ei ole minevikus olnud lepingutingimuste rikkumisi.

Gr3 – see osa püsiklientidest, kellel on minevikus olnud mõningaid lepingutingimuste rikkumisi, kuid on kõik oma kohustused täielikult täitnud.

5 Raha ja raha ekvivalendid

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Raha- ja pangakontod				
Sularaha kassas	150	126	10	8
Arvelduskontod pankades	26 107	6 586	1 668	421
Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	26 257	6 712	1 678	429

Hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal keskmiselt 3,5% (2006 2,5%).

6 Äritegevuse ja muud nõuded

Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded on bilansis kajastatud õiglases väärtuses (vt alljärgnev).

		EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	Lisa	2007	2006	2007	2006
Nõuded ostjate vastu					
Ostjatelt laekumata arved		83 222	78 699	5 319	5 030
Ebatõenäoliselt laekuvad arved		-97	-47	-6	-3
Kokku nõuded õiglases väärtuses		83 125	78 652	5 313	5 027
Nõuded sidusettevõtetele	27	243	2 926	16	187
Muud lühiajalised nõuded		36	68	2	4
Intressid		0	6	0	0
Muud viitlaekumised		1 197	1 113	76	72
Nõuded kokku		84 601	82 765	5 407	5 290

Kontserni äritegevuse ja muude nõuete bilansiline maksumus jaotub alusvaluutade viisi alljärgnevalt:

31. detsembri seisuga	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
EEK	18 996	28 495	1 214	1 821
EUR	49 582	30 063	3 169	1 922
LTL	16 023	24 207	1 024	1 547
Kokku	84 601	82 765	5 407	5 290

Äritegevuse nõuete maksumus, mis on täies mahus täidetavad, oli 31. detsembri 2007 seisuga bilansis summas 83 125 tuhat krooni ehk 5 313 tuhat eurot (2006: 78 652 tuhat krooni ehk 5 027 tuhat eurot).

Nõudeid ostjate vastu, mille maksetähtaeg on ületatud vähem kui 6 kuud ei ole alla hinnatud. 31. detsember 2007 seisuga on alla hinnatud nõuete summa 97 tuhat krooni (6 tuhat eurot) ja 2006. aasta võrreldav summa oli 43 tuhat krooni (3 tuhat eurot). Nõuded hinnatakse alla siis, kui mõistlikul alusel on põhjust eeldada, et Kontsern ei saa tagasi kõiki nõuete esialgsete tingimuste kohaselt saadaolevaid summasid. Nõude väärtuse langusele viitavateks asjaoludeks loetakse võlgniku olulisi finantsraskusi, võlgniku pankroti või finantsilise ümberkorralduse tõenäosust ja maksete maksmata jätmist või maksimisega viivitamist (makse hilineb üle 180 päeva).

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates summades	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
1. jaanuar – 31. detsember				
Algsaldo	-47	-18	-3	-1
Laekunud ebatõenäolised arved	2	13	0	1
Kuludesse kantud ebatõenäolised arved	-97	-43	-6	-3
Lootusetuks kantud ebatõenäolised arved	45	1	3	0
Lõppsaldo	-97	-47	-6	-3

Kulu ebatõenäoliselt laekuvate nõuete allahindlusest on kantud kasumiaruandes turustuskuludesse muude kulude reale (lisa 23).

Nõuete koosseisus olevad teised kirjed ei sisalda allahinnatud varasid.

7 Ettemaksed

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Maksude ettemaksed	766	144	49	9
Ettemakstud kulud	782	701	50	45
Ettemaksed kokku	1 548	845	99	54

8 Varud

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Tooraine ja materjal	44 281	32 079	2 830	2 050
Lõpetamata toodang	56 602	24 633	3 617	1 574
Valmistoodang	15 752	10 272	1 007	656
Ostetud kaubad müügiks	11 244	11 802	719	754
Ettemaks tarnijatele	760	244	49	16
Kokku	128 639	79 030	8 222	5 050
netorealiseerimise maksumuseni allahinnatud varud	217	95	14	6
Kulu varude allahindlusest netorealiseerimise maksumuseni perioodil 1.01. – 31.12.	1 290	216	82	14

9 Investeeringud sidusettevõtetesse

Ettevõtte nimi	Tegevusala	Asukoha- maa	Osaluse %	
			2007	2006
Draka Keila Cables AS	Kaablite tootmine ja hulgimüük	Eesti	34,0	34,0
Saajos Inexa AS	Tuletõkkeuste tootmine ja müük	Eesti	0,0	33,3

Kontsern müüs osaluse sidusettevõttes Saajos Inexa AS. Oluline mõju sidusettevõtte üle kestis 30. juunini 2007. Konsolideeritud aastaaruandes kajastub Kontserni proportsionaalne osa sidusettevõtte aruandeaasta kahjumist, arvestatuna kapitaliosaluse meetodil, kuni eelpool nimetatud tähtajani. Sidusettevõtete aktsiad ei ole börsil noteeritud.

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Draka Keila Cables AS	21 975	23 378	1 404	1 494
Saajos Inexa AS	0	1 809	0	116
Investeeringud sidusettevõtetesse kokku	21 975	25 187	1 404	1 610

9 Investeeringud sidusettevõtetesse (järg)

	Draka Keila Cables		Saajos Inexa	
	2007	2006	2007	2006
Aktsiate arv 31.detsembri seisuga (tk)	884	884	0	200 000
Aktsia nimiväärtus (kroonides)	10 000	10 000	0	10
Aktsia nimiväärtus (eurodes)	639	639	0	0,64
EEK '000				
Soetusmaksumus 31.detsembri seisuga	8 840	8 840	0	2 000
Bilansiline maksumus aasta alguses	23 378	23 297	1 809	1 476
Makstud dividendid	0	-1 309	0	0
Osaluse müük	0	0	-3 285	0
Müügikasum	0	0	1 686	0
Kapitaliosaluse kasum(-kahjum)	-1 403	1 390	-208	333
Bilansiline maksumus aasta lõpus	21 975	23 378	0	1 809
Sidusettevõtete omakapital aasta lõpus	64 826	68 924	0	5 457
Investeeriija osa omakapitalis	22 041	23 434	0	1 820
Realiseerimata kasumid	-66	-56	0	-11
<u>Finantskokkuvõte</u>				
Varad 31. detsembri seisuga	320 615	252 838	0	19 411
Kohustused 31. detsembri seisuga	255 789	183 913	0	13 954
Müügitulud perioodi kohta	708 636	606 159	31 096	55 668
Puhaskasum (-kahjum) perioodi kohta	-4 098	4 053	-654	947
EUR '000				
Soetusmaksumus 31.detsembri seisuga	565	565	0	128
Bilansiline maksumus aasta alguses	1 494	1 489	116	94
Makstud dividendid	0	-84	0	0
Osaluse müük	0	0	-210	0
Müügikasum	0	0	108	0
Kapitaliosaluse kasum(-kahjum)	-90	89	-14	22
Bilansiline maksumus aasta lõpus	1 404	1 494	0	116
Sidusettevõtete omakapital aasta lõpus	4 143	4 405	0	349
Investeeriija osa omakapitalis	1 408	1 498	0	116
Realiseerimata kasumid	-4	-4	0	0
<u>Finantskokkuvõte</u>				
Varad 31. detsembri seisuga	20 491	16 159	0	1 241
Kohustused 31. detsembri seisuga	16 348	11 754	0	892
Müügitulud perioodi kohta	45 290	38 741	1 987	3 558
Puhaskasum (-kahjum) perioodi kohta	-262	259	-42	63

10 Muud pikaajalised finantsinvesteeringud

31. detsembri seisuga	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2007	2006	2007	2006
Müügivalmis aktsiad		215 078	344 726	13 746	22 032
Muud aktsiad		158	158	10	10
Kokku		215 236	344 884	13 756	22 042

1. Müügivalmis aktsiad

Bilansiline maksumus aasta alguses		344 726	312 103	22 032	19 947
Müüdud aktsiad müügihinna		-35 771	-5 616	-2 286	-359
Müügikasum	23	32 816	5 213	2 097	333
Realiseerimata kasum (+)/kahjum (-) aktsiate ümberhindlusest	21	-126 693	33 026	-8 097	2 111
Bilansiline maksumus aasta lõpus		215 078	344 726	13 746	22 032

2. Muud aktsiad

Bilansiline maksumus aasta alguses		158	0	10	0
Soetused		0	158	0	10
Soetused äriühenduse kaudu		0	33	0	2
Müüdud aktsiad müügihinna		0	-142	0	-9
Müügikasum	23	0	109	0	7
Bilansiline maksumus aasta lõpus		158	158	10	10

Kokku bilansiline maksumus aasta lõpus		215 236	344 884	13 756	22 042
---	--	----------------	----------------	---------------	---------------

<i>PKC Group OY aktsia</i>	2007	2006
Aktsiate arv (tk '000)	1 580	1 800
Osalus (%)	8,89	10,12
Aktsia turuhind 31. detsembri seisuga (EEK)	136,13	191,67
Aktsia turuhind 31. detsembri seisuga (EUR)	8,70	12,24

PKC Group Oyj aktsia on klassifitseeritud müügivalmis finantsvaraks ja seetõttu on need bilansis hinnatud õiglases väärtuses. Aktsia õiglaseks väärtuseks on turuhind. Finantsvarade õiglase väärtuse muutustest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse otse omakapitalis ümberhindluse reservina (lisa 21). Aktsia turuhinna muutus võib avaldada olulist mõju Kontserni varade väärtusele ja omakapitalile.

PKC Group Oyj maksis majandusaastal dividende 0,45 eurot (2006: 0,45 eurot) aktsia kohta.

Informatsioon pangalaenu tagamiseks panditud PKC aktsiate kohta on esitatud lisa 16.

Muud aktsiad on bilansis hinnatud soetusmaksumuses.

11 Kinnisvarainvesteeringud

	EEK '000			EUR '000			
	Lisa	Maa	Ehitised	KOKKU	Maa	Ehitised	KOKKU
31.12.2005 seisuga							
Soetusmaksumus		5 015	136 771	141 786	320	8 742	9 062
Kogunenud kulum		0	-18 161	-18 161	0	-1 161	-1 161
Jääkmaksumus 31.12.2005		5 015	118 610	123 625	320	7 581	7 901
1. jaanuar - 31.12.2006 toimunud liikumised							
Soetatud		1 102	9 314	10 416	71	595	666
Arvestatud kulum		0	-4 616	-4 616	0	-295	-295
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	12	0	-2 157	-2 157	0	-138	-138
Liikumised kokku		1 102	2 541	3 643	71	162	233
31.12.2006 seisuga							
Soetusmaksumus		6 117	143 281	149 398	391	9 157	9 548
Kogunenud kulum		0	-22 130	-22 130	0	-1 414	-1 414
Jääkmaksumus 31.12.2006		6 117	121 151	127 268	391	7 743	8 134
1. jaanuar - 31.12.2007 toimunud liikumised							
Soetatud		2 768	11 245	14 013	177	719	896
Arvestatud kulum		0	-4 946	-4 946	0	-316	-316
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	12	0	-2 496	-2 496	0	-160	-160
Liikumised kokku		2 768	3 803	6 571	177	243	420
31.12.2007 seisuga							
Soetusmaksumus		8 885	152 022	160 907	568	9 716	10 284
Kogunenud kulum		0	-27 068	-27 068	0	-1 730	-1 730
Jääkmaksumus 31.12.2007		8 885	124 954	133 839	568	7 986	8 554

Kontserni kinnisvarainvesteeringuteks on tootmis- ja kontorihooned, mis paiknevad Keilas ja Haapsalus (Eesti), kus samaväärsse kinnisvaraga tehtavad tehingud on ebaregulaarsed. Kirjeldatud asjaolust ja kinnisvaraobjektide suurest hulgast tingituna on kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse määramine kulukas ning ei pruugi anda usaldusväärset tulemust, mistõttu ei ole kinnisvarainvesteeringute hindamisi sõltumatute hindajate poolt läbi viidud. Juhtkonna hinnangul jääb kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus vahemikku 140 kuni 160 miljonit krooni (8,9 kuni 10,2 miljonit eurot).

Kinnisvarainvesteeringute otsesed ülalpidamis- ja remondikulud olid 2007.aastal 3,8 (2006: 4,2) miljonit krooni ehk 0,24 (2006: 0,27) miljonit eurot. Saadud renditulude kohta on informatsioon esitatud lisas 13.

12 Materiaalne põhivara**12.1. Materiaalse põhivara liikumine**

EEK '000	Lisa	Maa	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muud	Kokku
31.12.2005 seisuga						
Soetusmaksumus		1 022	39 005	75 404	8 977	124 408
Kogunenud kulum		0	-8 402	-40 611	-5 715	-54 728
Jääkmaksumus		1 022	30 603	34 793	3 262	69 680
Lõpetamata ehitus		0	678	373	0	1 051
Kokku seisuga 31.12.2005		1 022	31 281	35 166	3 262	70 731
1.1. - 31.12.2006 toimunud liikumised						
Soetatud		670	5 638	12 559	1 781	20 648
Soetatud äriühenduste kaudu		1 565	4 543	116	35	6 259
Müüdud äriüksuste põhivara jääkväärtuses		0	-731	-652	-13	-1 396
Müüdud muu põhivara jääkväärtuses		0	0	-96	-5	-101
Arvestatud kulum		0	-1 880	-7 727	-1 245	-10 852
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	2 157	0	0	2 157
Liikumised kokku		2 235	9 727	4 200	553	16 715
31.12.2006 seisuga						
Soetusmaksumus		3 257	51 226	84 517	9 908	148 908
Kogunenud kulum		0	-10 218	-45 251	-6 093	-61 562
Jääkmaksumus		3 257	41 008	39 266	3 815	87 346
Lõpetamata ehitus		0	0	100	0	100
Kokku seisuga 31.12.2006		3 257	41 008	39 366	3 815	87 446
1.1. - 31.12.2007 toimunud liikumised						
Soetatud		0	15 929	10 755	1 834	28 518
Müüdud muu põhivara jääkväärtuses		0	0	-116	-20	-136
Arvestatud kulum		0	-2 223	-8 854	-2 299	-13 376
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	2 496	-2	2	2 496
Liikumised kokku		0	16 202	1 783	-483	17 502
31.12.2007 seisuga						
Soetusmaksumus		3 257	59 777	92 122	9 258	164 414
Kogunenud kulum		0	-9 628	-51 118	-5 926	-66 672
Jääkmaksumus		3 257	50 149	41 004	3 332	97 742
Lõpetamata ehitus		0	7 061	145	0	7 206
Kokku seisuga 31.12.2007		3 257	57 210	41 149	3 332	104 948

12 Materiaalne põhivara (järg)

EUR '000	Lisa	Maa	Ehitised	Masina- ja seadmed	Muud	Kokku
31.12.2005 seisuga						
Soetusmaksumus		65	2 493	4 820	574	7 952
Kogunenud kulum		0	-537	-2 596	-365	-3 498
Jääkmaksumus		65	1 956	2 224	209	4 454
Lõpetamata ehitus		0	43	24	0	67
Kokku seisuga 31.12.2005		65	1 999	2 248	209	4 521
1.1. - 31.12.2006 toimunud liikumised						
Soetatud		43	360	803	114	1 320
Soetatud äriühenduste kaudu		100	290	7	2	399
Müüdud äriüksuste põhivara jääkväärtuses		0	-46	-42	-1	-89
Müüdud muu põhivara jääkväärtuses		0	0	-6	0	-6
Arvestatud kulum		0	-120	-494	-80	-694
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	138	0	0	138
Liikumised kokku		143	622	268	35	1 068
31.12.2006 seisuga						
Soetusmaksumus		208	3 274	5 402	633	9 517
Kogunenud kulum		0	-653	-2 892	-389	-3 934
Jääkmaksumus		208	2 621	2 510	244	5 583
Lõpetamata ehitus		0	0	6	0	6
Kokku seisuga 31.12.2006		208	2 621	2 516	244	5 589
1.1. - 31.12.2007 toimunud liikumised						
Soetatud		0	1 018	688	117	1 823
Müüdud muu põhivara jääkväärtuses		0	0	-8	-1	-9
Arvestatud kulum		0	-143	-566	-147	-856
Ümberklassifitseerimine jääkväärtuses	11	0	160	0	0	160
Liikumised kokku		0	1 035	114	-31	1 118
31.12.2007 seisuga						
Soetusmaksumus		208	3 820	5 888	592	10 508
Kogunenud kulum		0	-615	-3 267	-379	-4 261
Jääkmaksumus		208	3 205	2 621	213	6 247
Lõpetamata ehitus		0	451	9	0	460
Kokku seisuga 31.12.2007		208	3 656	2 630	213	6 707

Seisuga 31.12.2007 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus 8 411 tuhat krooni (538 tuhat eurot) ja seisuga 31.12.2006 5 330 tuhat krooni (341 tuhat eurot).

12 Materiaalne põhivara (järg)

12.2. Kapitalirendi tingimustel ostetud põhivara

	EEK'000		EUR'000			
	Soetus- maksumus	Kulum	Jääk- väärtus	Soetus- maksumus	Kulum	Jääk- väärtus
31.12.2005 seisuga	7 971	-2 288	5 683	509	-146	363
Soetatud	1 293	0	1 293	83	0	83
Arvestatud kulum	0	-762	-762	0	-49	-49
Rent lõpetatud	-4 804	2 302	-2 502	-307	147	-160
31.12.2006 seisuga	4 460	-748	3 712	285	-48	237
Soetatud	1 057	0	1 057	68	0	68
Arvestatud kulum	0	-545	-545	0	-35	-35
Rent lõpetatud	-190	62	-128	-12	4	-8
31.12.2007 seisuga	5 327	-1 231	4 096	341	-79	262

Informatsioon kapitalirendi võlgnevuste ja tingimuste kohta on esitatud lisas 15.

12.3. Kasutusrendi tingimustel rendile antud vara

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Masinaid ja seadmeid				
Kasutusrendile antud vara soetusmaksumus	1 967	1 193	126	76
Kasutusrendile antud vara akumuliseeritud kulum	-1 424	-844	-91	-54
Jääkmaksumus aasta lõpus	543	349	35	22

13 Kasutusrent

		EEK '000		EUR '000	
1. jaanuar - 31. detsember	Lisa	2007	2006	2007	2006
Renditulud					
- kinnisvarainvesteeringult		27 928	26 577	1 785	1 699
- masinatelt ja seadmetelt		176	180	11	11
KOKKU	23	28 104	26 757	1 796	1 710
Rendikulud					
Büroo-, kaubandus- ja tootmisruumid		2 906	2 658	186	170
Transpordivahendid		901	827	58	53
Muud		555	275	36	18
KOKKU		4 362	3 760	280	241

Renditulu kajastub kasumiaruandes müügituludes, rendiobjektidega seotud kulud ja amortisatsioon on müüdnud toodete kuludes. Kontsern on kasutusrendi tingimustel rendile andnud tootmis- ja seadmeid ja kinnisvarainvesteeringuid (lisa 11).

13 Kasutusrent (järg)**Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel**

1. jaanuar - 31. detsember	EEK '000		EUR'000	
	2007	2006	2007	2006
Renditulud				
< 1 aasta	28 455	27 068	1 819	1 730
1-5 aastat	62 268	89 343	3 979	5 710
> 5 aasta	0	5 130	0	328
Kokku renditulud	90 723	121 541	5 798	7 768
Rendikulud				
< 1 aasta	636	598	41	38
1-5 aastat	834	845	53	54
Kokku renditulud	1 470	1 443	94	92

14 Immateriaalne põhivara

	EEK '000			EUR '000		
	Arengu- välja- minekud	Muud	KOKKU	Arengu- välja- minekud	Muud	KOKKU
31.12.2005 seisuga						
Soetusmaksumus	901	3 259	4 160	59	208	267
Kogunenud kulum	-408	-2 192	-2 600	-27	-140	-167
Jääkmaksumus	493	1 067	1 560	32	68	100
1.1. - 31.12.2006 toimunud liikumised						
Soetused	475	2 610	3 085	30	167	197
Müüdud jääkväärtuses	0	-2	-2	0	0	0
Arvestatud kulum	-202	-846	-1 048	-13	-54	-67
Liikumised kokku	273	1 762	2 035	17	113	130
31.12.2006 seisuga						
Soetusmaksumus	1 376	5 823	7 199	88	372	460
Kogunenud kulum	-610	-2 994	-3 604	-39	-191	-230
Jääkmaksumus	766	2 829	3 595	49	181	230
1.1. - 31.12.2007 toimunud liikumised						
Soetused	174	551	725	11	35	46
Arvestatud kulum	-168	-883	-1 051	-11	-56	-67
Liikumised kokku	6	-332	-326	0	-21	-21
31.12.2007 seisuga						
Soetusmaksumus	1 550	6 374	7 924	99	407	506
Kogunenud kulum	-778	-3 877	-4 655	-50	-247	-297
Jääkmaksumus	772	2 497	3 269	49	160	209

Arenguväljaminekud on uute konkreetsete toodete valmistamise ja katsetustega seotud otsesed kulud. Muu immateriaalne põhivara on põhiliselt tootevalmistuslitsentsid ja arvutitarkvara.

14 Immateriaalne põhivara (järg)

Seisuga 31.12.2007 oli täielikult amortiseerunud kasutuses oleva immateriaalse põhivara soetusmaksumus 1 280 tuhat krooni (82 tuhat eurot) ja seisuga 31.12.2006 1 147 tuhat krooni (73 tuhat eurot).

15 Võlakohustused

15.1. Võlakohustused bilansis 31. detsembri seisuga

	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
Võlakohustused				
Lühiajalised pangalaenud	16 509	9 702	1 055	620
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	10 118	10 054	646	643
Pikaajaliste liisingkohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil	1 315	1 016	85	65
Kokku lühiajalised võlakohustused	27 942	20 772	1 786	1 328
Pikaajalised pangalaenud	19 274	24 999	1 232	1 597
Pikaajalised liisingkohustused	1 108	1 569	70	101
Kokku pikaajalised kohustused	20 382	26 568	1 302	1 698
Võlakohustused kokku	48 324	47 340	3 088	3 026
Võlakohustused perioodi alguses	47 340	51 896	3 026	3 317
Perioodi 1.01. – 31.12. jooksul toimunud liikumised				
Lühiajaliste laenukohustuste kasv(+)/vähenemine (-)	6 807	-2 167	435	-138
Saadud pikaajalised pangalaenud	4 393	7 000	281	447
Pikaajalise pangalaenu tasumine	-10 054	-9 186	-643	-587
Uued liisingkohustused	1 080	1 352	68	86
Pikaajaliste liisingkohustuste tasumine	-1 242	-1 555	-79	-99
Võlakohustused perioodi lõpus	48 324	47 340	3 088	3 026

15.2. Lühiajaliste pangalaenude tingimused

31.detsembri seisuga

Alus- valuuta	Laenulimiit alusvaluutas		Intressimäär		EEK'000		EUR'000	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
EUR	600 000	600 000	1k euribor+0,4%	+0,4%	9 075	1 782	580	114
EUR	800 000	400 000	1k euribor+0,5%	+0,5%	7 434	4 322	475	276
EUR	0	75 000		+1,5%	0	700	0	45
EEK	6 000 000	6 000 000	fikseeritud 5,5%	4,5%	0	2 898	0	185
Kokku lühiajalised pangalaenud					16 509	9 702	1 055	620

15 Võlakohustused (järg)**15.3. Pikaajalised pangalaenud ja tingimused**

	EEK'000		EUR'000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Laenu kogusumma; tingimused; tagastamise aasta				
EUR 850 000; 3 k euribor+0,48%; 2010	7 041	10 170	450	650
EUR 1 530 000; 3 k euribor+0,50%; 2010	12 674	18 307	810	1 170
EUR 447 382; fikseeritud intress 4,32%; 2011	5 284	6 576	338	420
LTL 1 800 000; 6,53%; 2012	4 393	0	280	0
Võlakohustus nominaalvääruks kokku	29 392	35 053	1 878	2 240
sealhulgas tagasimaksetähtaegade järgi				
< 1 aasta	10 571	10 054	675	642
1 - 2 aastat	11 091	10 118	709	647
2 - 5 aastat	7 730	14 881	494	951
Intressikulu 1. jaanuar – 31. detsember	1 434	1 349	92	86

Juhtkonna hinnangul ei erine laenude õiglane väärtus bilansipäeval oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Pikaajaliste pangalaenude kaalutud keskmine efektiivne intressimäär oli 2007. aastal 4,6% ja võrreldaval perioodil 3,8%.

Pangalaenude garanteerimiseks panditud varade kohta on informatsioon esitatud lisas 16.

15.4. Kapitalirendikohustus

	EEK '000			EUR '000		
<i>Rendimaksete nüüdisväärtus</i>	Alg- maksu- mus	Tasutud	Nüüdis- väärtus	Alg- maksu- mus	Tasutud	Nüüdis- väärtus
Jääk seisuga 31.12.2005	6 787	-3 999	2 788	434	-256	178
Uued kohustused	1 352	0	1 352	86	0	86
Tasutud rendimaksed	0	-1 542	-1 542	0	-98	-98
Rent lõpetatud	-3 943	3 930	-13	-232	231	-1
Jääk seisuga 31.12.2006	4 196	-1 611	2 585	288	-123	165
Uued kohustused	1 080	0	1 080	65	0	65
Tasutud rendimaksed	0	-1 242	-1 242	0	-75	-75
Rent lõpetatud	-152	152	0	-12	12	0
Jääk seisuga 31.12.2007	5 124	-2 701	2 423	341	-186	155

Rendilepingute alusvaluutaks on valdavalt euro. Kapitalirendikohustus, mille alusvaluutaks on Leedu liti, oli 31.12. 2007 seisuga 201 tuhat krooni (13 tuhat eurot) ja 31.12.2006 seisuga 294 tuhat krooni (19 tuhat eurot). Kapitalirendilepingute intressimäärad olid 31.12.2007 seisuga vahemikus 4,1 – 6,0% (31.12.2006 seisuga 3,3 – 5,3%).

Kapitalirendikohustuse kaalutud keskmine efektiivne intressimäär oli 2007. aastal 4,8% ja võrreldaval perioodil 3,6%.

15 Võlakohustused (järg)

15.5. Kapitalirendikohustus tagasimaksetähtaja järgi

	EEK '000			EUR '000		
	<1 aasta	1-5 aastat	Kokku	<1 aasta	1-5 aastat	Kokku
Seisuga 31.12.2006						
Rendimaksete miinimumsumma	1 099	1 625	2 724	70	104	174
Realiseerimata finantskulu	-83	-56	-139	-5	-4	-9
Rendimaksete nüüdisväärtus	1 016	1 569	2 585	65	100	165
Seisuga 31.12.2007						
Rendimaksete miinimumsumma	1 393	1 143	2 536	90	72	162
Realiseerimata finantskulu	-78	-35	-113	-5	-2	-7
Rendimaksete nüüdisväärtus	1 315	1 108	2 423	85	70	155

Rendimakseid tasutakse igakuiselt.

16 Laenude tagatised ja panditud vara

31.12.2007 seisuga	Kogus	Investeeringislaenu saldo		Arvelduskrediidilimiit	
Panditud vara	'000	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000
PKC Group Oyj aktsiad	836	24 999	1 598	16 509	1 055

Bilansipäeva 31.12.2007 seisuga oli panditud väärtpaberite raamatupidamisväärtus 113,8 miljonit krooni (7,3 miljonit eurot). Kontsern pandib aktsiad pangale kuni kõik laenulepingutega võetud kohustused on panga ees täielikult täidetud. Vastavalt pandilepingu tingimustele on Kontsernil kohustus pantida koheselt aktsiaid lisaks, kui panditud aktsiate turuväärtus langeb ja ei ületa laenu jääki vähemalt 50% ulatuses.

17 Võlad tarnijatele ja muud võlad

31. detsembri seisuga	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
Võlad tarnijatele				
Võlg kaupade ja teenuste eest	61 919	52 517	3 957	3 356
Võlg materiaalse põhivara eest	179	504	11	32
Kokku	62 098	53 021	3 968	3 388
Viitvõlad				
Võlad töövõtjatele	25 329	15 957	1 619	1 020
Intressivõlad	41	33	3	2
Muud viitvõlad	280	1 189	18	76
Kokku	25 650	17 179	1 640	1 098
Ostjate ettemaksed	18 591	1 955	1 188	125
Võlad sidusettevõtetele (kaubad ja teenused)	60	1 266	4	81
Muud lühiajalised kohustused	96	75	6	5
Kokku lühiajalised võlad	106 495	73 496	6 806	4 697

18 Maksud

31. detsembri seisuga	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2007	2006	2007	2006
Ettemaks					
Käibemaks		49	142	3	9
Ettevõtte tulumaks		717	2	46	0
KOKKU		766	144	49	9
Maksuvõlg					
Käibemaks		2 835	4 303	181	275
Ettevõtte tulumaks		672	2 401	43	154
Üksikisiku tulumaks		2 844	2 050	181	131
Sotsiaalmaksud		3 607	3 117	231	199
Muud maksud		2 050	397	131	25
KOKKU		12 008	12 268	767	784

19 Lühiajalised eraldised

2006	Garantiieraldis		Muud eraldised		KOKKU	
	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000	EEK '000	EUR '000
Saldos 01.01.2006	30	2	63	4	93	6
Lisatud eraldis	44	3	90	5	134	8
Kasutatud eraldis	-65	-4	-62	-4	-127	-8
Saldo 31.12.2006	9	1	91	5	100	6
2007						
Lisatud eraldis	1 350	86	341	22	1 691	108
Kasutatud eraldis	-272	-17	-98	-6	-370	-23
Saldo 31.12.2007	1 087	70	334	21	1 421	91

Garantiieraldis on moodustatud potentsiaalsete garantiiremondi kulude katteks. Müügilepingute kohaselt annab Harju Elekter Elektrotehnika müüdnud toodetele kaheaastase garantii, kohustudes selle aja jooksul tasuta parandama või välja vahetama mittekvaliteetsed või defektidega tooted (sõlmed).

20 Tingimuslikud kohustused**20.1. Tulumaks**

31. detsembri seisuga	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
Jaotamata kasum	151 894	100 078	9 708	6 396
Omanikele maksimaalselt võimalik väljamakstav dividendisumma	119 996	78 061	7 669	4 989
Dividendide väljamaksmisega kaasnev tulumaksukulu	31 898	22 017	2 039	1 407

20 Tingimuslikud kohustused (järg)

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja maksimaalne potentsiaalne tulumaksukohustus seisuga 31. detsember 2007, mis kuuluks tasumisele juhul, kui kogu jaotamata kasum makstakse välja, ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2007. Potentsiaalse tulumaksukohustuse arvutamisel on aluseks võetud maksumäär, mis kehtib alates 1. jaanuarist 2008 (2006: alates 1. jaanuarist 2007).

20.2. Garantiikohustused

Seisuga 31. detsember 2007 kehtis ASi Harju Elekter 8. veebruaril 2004 Nordea Bank Finland Plc Eesti filiaalile antud garantiikiri viimati nimetatu ja ASi Draka Keila Cables vahel sõlmitud pikaajalises laenulepingus ASi Draka Keila Cables (lisa 27) poolt võetud kohustuste täitmise tagamiseks. Pangalaenu tasumise tähtaeg on 10. mai 2009. Laenusaldo sidusettevõtte bilansis oli 31. detsembri 2007 seisuga 6 102 tuhat krooni (390 tuhat eurot) ja 31. detsembri 2006 seisuga 10 170 tuhat krooni (650 tuhat eurot). Kontsern garanteerib laenu oma osaluse (34%) ulatuses. Kontserni maksimaalne garantiikohustus oli 31. detsembri 2007 seisuga 2 167 tuhat krooni (138 tuhat eurot) ja 31. detsembri 2006 seisuga 3 666 tuhat krooni (234 tuhat eurot). Garantiid pandiga tagatud ei ole.

21 Aktsiakapital ja reservid

21.1. Aktsiakapital

31. detsembri seisuga	EEK		EUR	
	2007	2006	2007	2006
Aktsiakapital ('000)	168 000	168 000	10 737	10 737
Aksia nimiväärtus	10	10	0,64	0,64
Aktsiate arv ('000) (tasutud täies ulatuses)	16 800	16 800	16 800	16 800

Põhikirjajärgne maksimaalne lubatud aktsiate arv 20 miljonit. Iga lihtaktsia annab omanikule õiguse saada dividende ja ühe hääle üldkoosolekul.

21.2. Dividend aktsia kohta

2006. aasta tulemuste põhjal maksti omanikele dividende 1,80 krooni (0,115 eurot) aktsialt, kokku summas 30,2 miljonit krooni (1,9 miljonit eurot). Dividendid maksti välja 21. mail 2007.

Kasumijaotamise ettepaneku kohaselt makstakse 2007. aasta eest dividendidena välja 33,6 miljonit krooni (2,15 miljonit eurot), s.o. 2,00 krooni (0,128 eurot) aktsia kohta. Väljamaksmisele kuuluvad dividendid kajastatakse siis, kui kasumi jaotamise ettepanek on üldkoosoleku poolt kinnitatud.

21.3. Üle 5% aktsiatega määratud hääli omavad aktsionärid

31. detsembri seisuga	2007	2006
AS Harju KEK	32,08%	30,17%
ING Luxembourg S.A	9,96%	10,02%
Lembit Kirsme	8,33%	8,30%
Endel Palla	5,65%	5,65%
Muud	43,98%	45,86%

21 Aktsiakapital ja reservid (järg)**21.4. AS Harju Elekter nõukogu ja juhatuse liikmete osalus**

	Aktsiate kogus	Otsene osalus	Kaudne osalus
Nõukogu			
Palla, Endel	950 000	5,65%	0,33%
Kirsme, Lembit	1 400 000	8,33%	0,72%
Talgre, Madis	18 000	0,11%	0,00%
Kabal, Ain	3 660	0,02%	0,00%
Toome, Andres	0	0,00%	0,06%
Kokku	2 371 660	14,11%	1,11%
Juhatus			
Allikmäe, Andres	185 000	1,10%	0,00%
Padjus, Karin	110 193	0,66%	0,25%
Libe, Lembit	19 500	0,12%	0,00%
Kokku	314 693	1,88%	0,25%

Aktsionäride omanduses olevate aktsiate arv ja osaluse protsent on fikseeritud 31.12.2007 kell 23:59 seisuga.

Vastavalt Tallinna Börsi reglemendi nõuetele on emitent kohustatud majandusaasta aruandes esitama teabe oma juhatuse ja nõukogu liikmetele (otsene osalus) ning nende lähikondsetele (kaudne osalus) kuuluvate emitendi aktsiate arvu kohta majandusaasta lõpu seisuga. Kaudse osalusena käsitletakse ka aktsionäri poolt kontrollitavale äriühingule kuuluvate aktsiatega esindatud hääli. Lähikondseteks on juhtorgani liikme abikaasa, alaealine laps või liikmega ühist majapidamist omav isik.

21.5. Reservid

	EEK '000		EUR '000	
31. detsembri seisuga	2007	2006	2007	2006
Reservkapital	13 400	11 000	856	703
Ümberhindluse reserv	193 859	320 552	12 390	20 487
Kokku	207 259	331 552	13 246	21 190

(a) Reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on igal ettevõttel kohustuslik moodustada reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 5% puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks ja samuti aktsiakapitali suurendamiseks. 2005. aastal viidi läbi fondiemissioon, mille tulemusena suurenes aktsiakapital senise 56 000 tuhandelt kroonilt (3 579 tuhandelt eurolt) 168 000 tuhande kroonini (10 737 tuhande euroni). Bilansipäeva 31. detsembri 2007 seisuga ei olnud reservkapitali 10% nõue täidetud. 2007. aastal suunati reservkapitali 2 400 tuhat krooni (153 tuhat eurot). Juhatus on teinud ettepaneku suunata ka 2007. aasta puhaskasumist reservkapitali täienduseks 3 400 tuhat krooni (217 tuhat eurot).

(b) Muutused ümberhindluse reservis

	EEK '000		EUR '000	
1. jaanuarist 31. detsembrini	2007	2006	2007	2006
Algsaldo	320 552	287 526	20 487	18 376
Finantsvara ümberhindluse kasum	-97 224	37 739	-6 214	2 412
Finantsvara müügiga realiseerunud kasum	-29 469	-4 713	-1 883	-301
Lõppsaldo	193 859	320 552	12 390	20 487

21 Aktsiakapital ja reservid (järg)

Harju Elekter omab 8,89%-list (2006: 10,12%) osalust Soome firmas PKC Group Oyj-s (lisa 10). Nimetatud finantsinvesteering on klassifitseeritud müügivalmis finantsvaraks. Müügivalmis finantsvarasid hinnatakse bilansis õiglasest väärtusest, väärtuse muutusest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse otse omakapitalis. Müügivalmis finantsvarade müügi korral kantakse müüdü varadele vastav proportsionaalne osa ümberhindluse reservist sama perioodi kasumiaruandesse finantstuludesse. 2007. aastal müüdi 220 tuhat PKC Group Oyj aktsiat.

Ümberhindluse reserv realiseeruks kasumina PKC Oyj aktsiate müümisel.

(c) Aktsiapõhise hüvitise reserv

ASi Harju Elekter üldkoosolek otsustas 26. aprillil 2007 kavandada septembris 2010 suunatud aktsiaemissiooni ASi Harju Elekter kontserni kuuluvate äriühingute juhatuste liikmetele ja töötajatele. Eellepingud aktsiaemissioonist osavõtuks sõlmiti 1. juunist kuni 15. juunini 2007 kokku 420 tuhandele aktsiale. Märkimisõiguse planeeritavast aktsiaemissioonist osavõtuks annab töötajaga sõlmitud eelleping ning aktsiate märkimise perioodil töötajaga kehtiv töö- või ametisuhe, kui aktsionäride korraline üldkoosolek 2010. aastal võtab vastu aktsiakapitali suurendamise otsuse.

Sõltumatu ekspert määras ühe aktsia märkimisõiguse õiglaseks hinnaks 16,95 kroonile (1,08 eurot) ühe aktsia märkimisõiguse kohta. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutati Black-Scholes hindamismudelit, lähtudes aktsia kaalutud keskmisest hinnast 56,81 krooni (3,63 eurot), eellepingute kehtivuse ajast (3 aastat), intressimäärast 5% ja hinnangulisest volatiilsusest 34%.

Seisuga 31. detsember 2007 oli kehtivaid eellepingud 420 tuhande aktsia märkimiseks. Tuginedes juhtkonnale teadaolevale informatsioonile, ei kasuta märkimisõigust 2010. aasta septembris ükski eellepingu sõlminud isik, mistõttu ei ole 2007. aastal arvatud aktsiapõhist hüvitist ega moodustatud reservi. Kooskõlas IFRS 2 põhimõtetega korregeeritakse oodatavalt realiseeruvate märkimisõiguste arvu prognoose igal bilansipäeval, kajastades korregeerimise mõju kasumiaruandes ning korregeerides reservi omakapitalis.

22 Informatsioon segmentide kohta

Kontsernis eristatakse segmente tegevusalade kaupa ja geograafiliselt.

Esmane – geograafilistel tegevuspiirkondadel põhinev segmenteerimine - tugineb Kontserni juhtimise ja sisearuandluse struktuurile. Segmentidevahelises hinnakujunduses lähtutakse turuhindadest.

22.1. Kontserni geograafilise segmendi aruanne – esmane segment

Äritegevuse asukohtade kaupa jaguneb kontserni tegevus kolme geograafilisse segmenti:

Eesti – emaettevõtte AS Harju Elekter ning tütarettevõtete AS ELTEK ja AS Harju Elekter Elektrotehnika tegevuspiirkond;

Soome – tütarettevõtte Satmatic tegevuspiirkond;

Leedu – tütarettevõtte Rifas UAB tegevuspiirkond.

22 Informatsioon segmentide kohta (järg)

EEK '000		Eesti		Soome		Leedu		Elimineerimine		Konsolideeritud	
<i>Kasumiaruanne</i>	Lisa	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Tulu kontsernivälistelt klientidelt		408 324	310 453	246 668	198 063	76 993	113 571	0	0	731 985	622 087
Segmentidevaheline müügitulu		25 835	25 536	45	77	1 377	499	-27 257	-26 112	0	0
Segmendi müügitulud kokku		434 159	335 989	246 713	198 140	78 370	114 070	-27 257	-26 112	731 985	622 087
Ärikasum		40 915	27 803	7 016	4 827	3 611	12 538	-34	6	51 508	45 174
Neto finantstulud(-kulud)	23									43 119	15 341
Tulu sidusettevõtetest	9	73	1 723	0	0	0	0	0	0	73	1 723
Tulumaks	24									-8 765	-10 195
Aruandeaasta puhaskasum										85 935	52 043
<i>Bilanss</i>											
Segmendi varad		349 676	290 402	90 307	50 746	55 599	51 470	-12 481	-4 957	483 101	387 661
Investeeringud sidusettevõtetesse		21 975	25 187	0	0	0	0	0	0	21 975	25 187
Kontserni jagamatud varad										215 236	344 884
Varad kokku										720 312	757 732
Segmendi kohustused		64 459	48 537	53 647	27 583	14 700	15 169	-12 414	-4 957	120 392	86 332
Kontserni jagamatud kohustused										48 325	47 341
Kohustused kokku										168 717	133 673
<i>Rahavood</i>											
- äritegevusest		47 004	26 518	-14 495	4 611	9 134	1 704	0	-107	41 643	32 726
- investeerimistegevusest		15 587	-15 482	-633	-6 903	-7 505	-1 904	2 310	5 857	9 759	-18 432
- finantseerimistegevusest		-46 024	-28 767	15 183	2 523	1 349	-1 445	-2 310	-5 750	-31 802	-33 439
<i>Investeeringud põhivarasse</i>		34 574	30 385	634	7 487	8 048	2 536	0	0	43 256	40 408
<i>Põhivara amortisatsioon</i>		15 170	13 613	858	986	2 059	1 917	0	0	18 087	16 516

22 Informatsioon segmentide kohta (järg)

EUR '000		Eesti		Soome		Leedu		Elimineerimine		Konsolideeritud	
<i>Kasumiaruanne</i>	Lisa	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Tulu kontsernivälistelt klientidelt		26 097	19 842	15 765	12 658	4 920	7 259	0	0	46 782	39 759
Segmentidevaheline tulu		1 651	1 632	3	5	88	32	-1 742	-1 669	0	0
Segmendi müügitulud kokku		27 748	21 474	15 768	12 663	5 008	7 291	-1 742	-1 669	46 782	39 759
Ärikasum		2 615	1 777	448	309	231	801	-2	0	3 292	2 887
Neto finantstulud(-kulud)	23									2 757	980
Tulu sidusettevõtetest	9	4	111	0	0	0	0	0	0	4	111
Tulumaks	24									-560	-652
Aruandeaasta puhaskasum										5 493	3 326
<i>Bilanss</i>											
Segmendi varad		22 348	18 560	5 772	3 243	3 553	3 290	-797	-317	30 876	24 776
Investeeringud sidusettevõttesse		1 404	1 610	0	0	0	0	0	0	1 404	1 610
Kontserni jagamatud varad										13 756	22 042
Varad kokku										46 036	48 428
Segmendi kohustused		4 120	3 102	3 429	1 763	940	969	-795	-317	7 694	5 517
Kontserni jagamatud võlakohustused										3 088	3 026
Kohustused kokku										10 782	8 543
<i>Rahavood</i>											
- äritegevusest		3 004	1 695	-926	295	583	109	0	-7	2 661	2 092
- investeerimistegevusest		997	-989	-40	-441	-480	-122	148	373	625	-1 179
- finantseerimistegevusest		-2 941	-1 839	970	161	86	-92	-148	-367	-2 033	-2 137
<i>Investeeringud põhivarasse</i>		2 210	1 942	40	479	515	162	0	0	2 765	2 583
<i>Põhivara amortisatsioon</i>		970	870	54	63	132	123	0	0	1 156	1 056

22 Informatsioon segmentide kohta (järg)

Geograafiliste segmentide tulu kajastatakse vastavalt varade geograafilisele asukohale. Segmendi tulemused, varad ja kohustused sisaldavad segmendi tegevusega otseselt seotud ja segmendi tegevusele jaotatavaid näitajaid.

Kontserni jagamatutes varades sisalduvad müügivalmis finantsvarad ja muud pikaajalised finantsinvesteeringud.

Segmendi investeeringud sisaldavad majandusaastal soetatud ja üle ühe aasta kasutatavatele varadele tehtud väljaminekuid.

22.2. Segmentide tulu turgude viisi

EEK'000	Eesti		Soome		Leedu		Elimineerimine		Konsolideeritud	
1. jaanuar – 31. detsember	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Eesti	299 469	254 116	45	78	1 331	748	-1 422	-577	299 423	254 365
Soome	64 632	69 002	243 608	197 038	2 428	0	-23 631	-21 140	287 037	244 900
Leedu	3 484	5 375	0	0	63 354	99 414	-2 204	-4 395	64 634	100 394
Muud EL ¹ liikmesriigid	59 100	5 148	3 060	251	4 103	4 767	0	0	66 263	10 166
EL välised riigi	7 474	2 348	0	773	7 154	9 141	0	0	14 628	12 262
Tulu kokku	434 159	335 989	246 713	198 140	78 370	114 070	-27 257	-26 112	731 985	622 087
EUR'000										
Eesti	19 140	16 241	3	5	85	48	-91	-37	19 137	16 257
Soome	4 130	4 410	15 569	12 593	155	0	-1 510	-1 351	18 344	15 652
Leedu	223	344	0	0	4 049	6 354	-141	-281	4 131	6 417
Muud EL liikmesriigid	3 777	329	196	16	262	305	0	0	4 235	650
EL välised riigi	478	150	0	49	457	584	0	0	935	783
Tulu kokku	27 748	21 474	15 768	12 663	5 008	7 291	-1 742	-1 669	46 782	39 759

Segmendi tulu turgude viisi on kajastatud lähtudes klientide asukohast.

¹ EL tähistab Euroopa Liitu

22 Informatsioon segmentide kohta (järg)

22.3. Kontserni ärisegmendi aruanne – teisene segment

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on Kontserni põhitegevuseks loetud elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete tootmine ja müük, samuti nendega seotud tegevused. 31. detsembri 2007 seisuga tegutseb kontsern järgmistes tegevusvaldkondades, milles tegutsemisega kaasnevad riskid ja hüved erinevad oluliselt ja iga tegevusala on eraldi piisavalt suure osakaaluga, et moodustada eraldi kajastatavat segmenti:

“*Tootmine*” – elektrienergia jaotus- ja juhtimisseadmete, andme- ja sideseadmete ning fiiberoptiliste ühenduskaablite, mitmesuguste lehtmetailtoodete tootmine ja müük; uuringu- ja arengutegevus ning muud tootmisega seotud teenused ja komponentide vahendusmüük.

“*Kaubandus*” – Kontserni ja temaga seotud ettevõtete toodete ning muude elektriinstallatsiooni- töödeks vajalike kaupade müük peamiselt jaeklientidele, väiksema ning keskmise suurusega elektripaigaldusfirmadele;

“*Kinnisvara*” – kinnisvara arendamine, hooldus ja rentimine, kinnisvara ja tootmisvõimsuste ülalpidamisega seotud teenused ja teenuste vahendamine. Kinnisvara on klassifitseeritud eraldiseisvaks segmendiks, sest tema varade maksumus on rohkem kui 10% kõigi segmentide varade maksumusest kokku;

„*Muud*“ - juhtimisalased teenused; tööstusautomaatika lahenduste projekteerimine, protsessi juhtautomaatika programmeerimine ja installatsioonitööde projektijuhtimine. Muud tegevusalad on kontserni seisukohalt väheolulised ja ükski neist ei moodusta eraldiseisvat segmenti aruandluse tarbeks.

31. detsembri seisuga EEK '000	Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt		Varad		Investeeringud põhivarasse	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Tootmine	609 551	506 931	328 624	250 406	26 906	27 727
Kinnisvara	35 591	32 848	137 616	132 240	14 013	10 416
Kaubandus	75 545	63 456	16 695	16 568	1 079	941
Muud segmenteerimata tegevusalad	11 298	18 852	22 141	13 634	1 258	1 324
Kontserni jagamatud varad	0	0	215 236	344 884	0	0
Kokku	731 985	622 087	720 312	757 732	43 256	40 408
EUR '000						
Tootmine	38 957	32 399	21 003	16 004	1 720	1 772
Kinnisvara	2 275	2 099	8 795	8 452	896	666
Kaubandus	4 828	4 056	1 067	1 059	69	60
Muud segmenteerimata tegevusalad	722	1 205	1 415	871	80	85
Kontserni jagamatud varad	0	0	13 756	22 042	0	0
Kokku	46 782	39 759	46 036	48 428	2 765	2 583

Segmendi investeeringud sisaldavad majandusaastal soetatud ja üle ühe aasta kasutatavatele varadele tehtud väljaminekuid.

23 Kasumiaruande kirjete selgitused

Perioodi 1. jaanuar kuni 31. detsember kohta	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2007	2006	2007	2006
MÜÜGITULUD					
Elektriseadmed		531 046	429 840	33 940	27 473
Lehtmetalltooted ja teenused		32 148	31 473	2 055	2 011
Telekommunikatsiooni tooted ja teenused		21 405	22 109	1 368	1 413
Elektrikaupade ja komponentide vahendusmüük		102 517	92 398	6 552	5 905
Teenuste vahendusmüük		9 331	6 920	596	442
Renditulu	13	28 104	26 757	1 796	1 710
Muud teenused		7 434	12 590	475	805
KOKKU		731 985	622 087	46 782	39 759
REALISEERITUD TOODETE KULUD					
Kaubad ja materjalid		-475 546	-384 100	-30 393	-24 548
Teenused		-28 984	-37 451	-1 852	-2 394
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-106 153	-75 437	-6 784	-4 821
Põhivara kulum		-15 036	-13 323	-961	-852
Muud kulud		-7 056	-4 204	-452	-268
Lõpetamata ja valmistoodangu varude kasv		37 455	4 703	2 394	300
KOKKU		-595 320	-509 812	-38 048	-32 583
TURUSTUSKULUD					
Ostuteenused		-6 435	-6 525	-412	-418
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-21 125	-16 326	-1 350	-1 043
Põhivara kulum		-911	-831	-58	-53
Muud kulud		-8 372	-3 474	-535	-222
KOKKU		-36 843	-27 156	-2 355	-1 736
ÜLDHALDUSKULUD					
Ostuteenused		-5 515	-6 405	-352	-410
Tööjõukulu (vt alljärgnev)		-32 059	-25 630	-2 049	-1 638
Põhivara kulum		-2 140	-2 362	-137	-151
Muud kulud		-8 023	-5 433	-513	-347
KOKKU		-47 737	-39 830	-3 051	-2 546
- sealhulgas arenduskulud		-7 629	-5 123	-488	-327
<i>Tööjõukulud müüidud toodete, turustus- ja üldhalduskuludes:</i>					
Töötasud		-116 231	-86 620	-7 429	-5 535
Sotsiaal- ja muud maksud palgakulult		-35 352	-26 884	-2 259	-1 718
Reservid		-7 525	-3 889	-481	-249
KOKKU		-159 108	-117 393	-10 169	-7 502

23 Kasumiaruande kirjete selgitused (järg)

		EEK '000		EUR '000	
	Lisa	2007	2006	2007	2006
MUUD ÄRITULUD					
Kasum materiaalse põhivara müügist		66	396	5	25
Saadud trahvid ja viivised		113	43	7	3
Muud äritulud		410	207	26	13
KOKKU		589	646	38	41
MUUD ÄRIKULUD					
Kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest		-22	-22	-1	-1
Trahvid, viivised ja muud kahjud		-323	-123	-21	-8
Kahjum valuutakursi muutusest		0	-24	0	-2
Kulutused kingitustele ja annetustele		-642	-355	-41	-23
Muud ärikulud		-179	-237	-11	-14
KOKKU		-1 166	-761	-74	-48
FINANTSTULUD					
Intressitulu		329	225	22	14
Dividenditulu		12 663	12 679	810	810
Tulu investeringute müügist	10	32 816	5 322	2 097	340
KOKKU		45 808	18 226	2 929	1 164
FINANTSKULUD					
Kahjum osalusemüügist		0	-862	0	-55
Intressikulu		-2 634	-1 940	-168	-124
Netokasum(+)/-kahjum(-) valuutakursi muutustest		-55	-83	-4	-5
KOKKU		-2 689	-2 885	-172	-184

24 Tulumaks

Kontserni kasumilt arvestatud teoreetiline tulumaks erineb tegelikust tulumaksukulust erinevatel põhjustel, mis on esitatud alljärgnevas tabelis.

	Eesti		Soome		Leedu		Konsolideeritud	
EEK '000	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Kasum enne maksustamist	84 912	46 022	6 267	4 576	3 525	11 640	94 704	62 238
Tulumaksumäär	0%	0%	26%	26%	18%	19%		
Teoreetiline tulumaks	0	0	-1 630	-1 190	-634	-2 212	-2 264	-3 402
Dividendide tulumaks	-6 412	-6 765	0	0	0	0	-6 412	-6 765
Maksuvabad tulud	0	0	0	284	40	31	40	315
Mittemahaarvatavad kulud	0	0	-26	-78	-103	-317	-129	-395
Eelmiste perioodide kahjum	0	0	0	0	0	52	0	52
Tulumaksukulu kasumiaruandes	-6 412	-6 765	-1 656	-984	-697	-2 446	-8 765	-10 195

24 Tulumaks (järg)

EUR '000	Eesti		Soome		Leedu		Konsolideeritud	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Kasum enne maksustamist	5 427	2 942	401	292	225	744	6 053	3 978
Tulumaksumäär	0%	0%	26%	26%	18%	15%		
Teoreetiline tulumaks	0	0	-104	-76	-41	-141	-145	-217
Dividendide tulumaks	-410	-433	0	0	0	0	-410	-433
Maksuvabad tulud	0	0	0	18	3	2	3	20
Mittemahaarvatavad kulud	0	0	-2	-5	-6	-20	-8	-25
Eelmiste perioodide kahjum	0	0	0	0	0	3	0	3
Tulumaksukulu kasumiaruandes	-410	-433	-106	-63	-44	-156	-560	-652

Eestis 1. jaanuarist 2000 jõustunud tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtte kasumit, vaid dividende. Leedu ja Soome tütarettevõtetes ei ole edasilükkunud tulumaksukohustust.

25 Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta

	Ühik	EEK '000		EUR '000	
		2007	2006	2007	2006
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist	'000	84 456	47 289	5 398	3 022
Perioodi keskmine aktsiate arv	'000	16 800	16 800	16 800	16 800
Tava- ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta		5,03	2,81	0,32	0,18

Tavapuhaskasum aktsia kohta on saadud emaettevõtte aktsionäridele kuuluva puhaskasumi ja kaalutud keskmise aktsiate arvu suhtena arvestamata omaaktsiaid.

Lahustatud puhaskasumi leidmiseks võetakse arvesse potentsiaalselt emiteeritavad aktsiad. Kontsernis ei olnud bilansipäeva 31.12.2007 seisuga potentsiaalselt emiteeritavaid lihtaktsiaid, mistõttu aruandeperioodi lahustatud puhaskasum aktsia kohta võrdus tavapuhaskasumiga aktsia kohta.

26 Rahavoogude aruande kirjete selgitused

1. jaanuar kuni 31. detsember	Lisa	EEK '000		EUR '000	
		2007	2006	2007	2006
Tulumaksukulu kasumiaruandes	24	-8 765	-10 195	-560	-652
Tulumaksu ettemaksu vähenemine (+)/ kasv (-) ja võla vähenemine (-)/ kasv (+)	18	-2 444	2 122	-157	136
Makstud ettevõtte tulumaks		-11 209	-8 073	-717	-516
Likvideeritud põhivara jääkväärtus	12	136	101	9	6
Kasum põhivara likvideerimisest		43	374	3	24
Laekus põhivara likvideerimisest		179	475	12	30
Materiaalse põhivara soetus	12	-28 518	-20 648	-1 823	-1 320
Kapitalirendi korras soetatud	12	1 057	1 293	68	83
Põhivara ostuga seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	17	-325	99	-21	6
Tasutud materiaalse põhivara		-27 786	-19 256	-1 776	-1 231
Immateriaalse põhivara soetus	14	-725	-3 085	-46	-197
Põhivara ostuga seotud võla vähenemine (-)/ kasv (+)	17	0	-367	0	-24
Tasutud immateriaalse põhivara		-725	-3 452	-46	-221

27 Tehingud seotud osapooltega**Seotud osapooled**

ASi Harju Elekter seotud osapoolteks on sidusettevõtte AS Draka Keila Cables ja kuni 30. juunini 2007 AS Saajos Inexa, juhatuse ja nõukogu liikmed, nende lähikondsed ning AS Harju KEK, kelle omanduses on 32,08 % ASi Harju Elekter aktsiatest.

Tehingud seotud osapooltega

1. jaanuar kuni 31. detsember	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
Kaupade ja teenuste ost seotud osapooltelt:				
- Sidusettevõtetele	14 563	13 017	930	832
- Harju KEK'lt	588	282	38	18
KOKKU	15 151	13 299	968	850
<i>Sealhulgas:</i>				
- kaubad ja materjalid	14 548	12 834	930	820
- põhivara rentimine	536	215	34	14
- muud teenused	67	250	4	16
Kaupade ja teenuste müük seotud osapooltele:				
- Sidusettevõtetele	221	13 173	14	842
- Harju KEK'le	12 175	33	778	2
KOKKU	12 396	13 206	792	844
<i>Sealhulgas:</i>				
- kaubad ja materjalid	828	1 463	53	94
- põhivara rentimine	6 685	6 814	427	435
- juhtimisteenus	2 713	3 697	173	236
- muud teenused	2 170	1 232	139	79
Põhivara ost Harju KEK'lt				
- maa	2 768	1 562	177	100
- hooned	11 882	8 938	759	571
KOKKU	14 650	10 500	936	671
Nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud				
- palk, preemia, muud sarnased tasud	3 789	3 259	242	208
- erisoodustused	143	95	9	6
KOKKU	3 932	3 354	251	214
Saldod seotud osapooltega				
Nõuded sidusettevõtetele: kaubad ja teenused	243	2 926	16	187
Kohustused sidusettevõtetele: kaubad ja teenused	60	1 266	4	81

Juhatuse liikmed ei saa Kontsernilt pensioniga seotud õigusi. Juhatuse esimehel on õigus saada lahkumishüvitist. Seisuga 31. detsember 2007 oli juhatuse ja nõukogu liikmetel õigus 80 tuhande aktsia märkimiseks 2010. aastal.

Kontserni juhtorganite liikmete ja nende lähikondsetega muid tehinguid ei toimunud.

27 Tehingud seotud osapooltega (järg)**Garantiid, käendused ja pandid**

Kontsern garanteerib sidusettevõtte pikaajalist pangalaenu, mille tasumise tähtaeg on 10. mai 2009 (lisa 20).

28 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta

Emaettevõtte kohta esitatud finantsinformatsioonis on toodud emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded, mille avaldamine on nõutud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtte konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse soetusmaksumuses.

Müügitulu emaettevõtte kasumiaruandes on jaotatud EMTAK'i järgi vastavalt Äriseadustiku §4 lõige 6 alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorile.

KASUMIARUANNNE

1. jaanuar – 31. detsember		EEK '000		EUR '000	
	EMTAK'i kood	2007	2006	2007	2006
Müügitulu, sh					
Elektritarvete ja tarvikute müük	4669	75 728	63 631	4 840	4 067
Kinnisvara rentimine	6820	53 206	47 017	3 400	3 005
Peakontori tegevus	7010	4 144	5 842	265	373
Müügitulu kokku		133 078	116 491	8 505	7 445
Müüdud toodete kulud		-90 268	-75 427	-5 769	-4 821
Brutokasum		42 810	41 064	2 736	2 624
Muud äritulud		1 114	259	71	17
Turustuskulud		-9 760	-8 399	-624	-537
Üldhalduskulud		-18 231	-14 784	-1 165	-945
Muud ärikulud		-707	-565	-45	-36
Äri kasum		15 226	17 575	973	1 123
Tulu tütaretevõtetest		3 949	2 278	253	146
Tulu sidusettevõtetest		1 286	1 309	82	84
Tulu müügivalmis finantsvaradelt					
-dividenditulu		12 663	12 674	810	810
-investeeringute müügist		32 816	5 213	2 097	333
Intressitulu		335	163	21	10
Intressikulud		-1 207	-1 180	-77	-75
Kahjum valuutakursi muutusest		-14	-9	-1	-1
Kasum majandustegevusest		65 054	38 023	4 158	2 430
Tulumaks		-5 910	-6 235	-378	-398
Aruandeaasta puhaskasum		59 144	31 788	3 780	2 032

28 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta (järg)**BILANSS**

31. detsembri seisuga	EEK '000 2007	2006	EUR '000 2007	2006
Raha ja pangakontod	8 541	2 356	546	151
Nõuded ostjate vastu	10 215	7 010	652	448
Nõuded seotud osapoolte vastu	10 435	15 617	667	998
Muud lühiajalised nõuded ja ettemaksud	363	362	23	23
Varud	9 448	10 095	604	645
Käibevara kokku	39 002	35 440	2 492	2 265
Investeeringud tütarettevõtetesse	44 459	44 460	2 841	2 841
Investeeringud sidusettevõtetesse	8 840	10 840	565	693
Muud pikaajalised finantsinvesteeringud	219 786	344 884	14 047	22 042
Kinnisvarainvesteeringud	166 040	152 074	10 612	9 719
Materiaalne põhivara	10 213	7 554	653	483
Immateriaalne põhivara	1 092	1 246	70	80
Põhivara kokku	450 430	561 058	28 788	35 858
VARAD KOKKU	489 432	596 498	31 280	38 123
Kohustused				
Pikaajaliste pangalaenude lühiajaline osa	8 762	8 762	560	560
Võlad tarnijatele	6 489	9 007	415	576
Võlad seotud osapooltele	69	712	4	46
Maksuvõlad	2 364	1 944	151	124
Muud võlad ja saadud ettemaksed	5 658	3 432	362	219
Lühiajalised kohustused kokku	23 342	23 857	1 492	1 525
Pikaajaliste laenude kohustused	10 953	19 715	700	1 260
Kohustused kokku	34 295	43 572	2 192	2 785
Omakapital				
Aktsiakapital	168 000	168 000	10 737	10 737
Ülekurss	6 000	6 000	383	383
Reservid	207 259	331 552	13 246	21 190
Jaotamata kasum	73 878	47 374	4 722	3 028
Omakapital kokku	455 137	552 926	29 088	35 338
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	489 432	596 498	31 280	38 123

28 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta (järg)**RAHAVOOGUDE ARUANNE**

	EEK '000		EUR '000	
	2007	2006	2007	2006
Rahavood äritegevusest				
Ärikasum	15 226	17 575	973	1 123
Korrigeerimised				
Põhivara kulum ja väärtuse langus	8 142	7 235	521	463
Kasum(kahjum) põhivara müügist	-24	-6	-2	0
Kahjum põhivara mahakandmisest	258	0	17	0
Äritegevusega seotud nõuete muutus	9 228	1 040	590	66
Varude muutus	631	-916	40	-58
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-330	4 757	-21	304
Makstud ettevõtte tulumaks	-5 910	-6 236	-378	-399
Makstud intressid	-1 202	-1 179	-77	-75
Kokku rahavood äritegevusest	26 019	22 270	1 663	1 424
Rahavood investeerimistegevusest				
Tasutud põhivara eest	-25 097	-17 311	-1 604	-1 106
Laekunud põhivara müügist	27	47	2	3
Tasutud finantsinvesteeringute eest	0	-6 416	0	-410
Laekunud finantsinvesteeringute müügist	39 056	5 616	2 496	359
Antud laenu	-13 757	0	-879	0
Antud laenude tagasimaksed	2 038	0	130	0
Laekunud intressid	303	187	19	12
Laekunud dividendid	16 612	16 261	1 062	1 039
Kokku rahavood investeerimistegevusest	19 182	-1 616	1 226	-103
Rahavood finantseerimistegevusest				
Saadud laenu	0	0	0	0
Laenude tagasimaksed	-8 762	-8 762	-560	-560
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	0	0	0	0
Makstud dividendid	-30 240	-26 880	-1 933	-1 718
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-39 002	-35 642	-2 493	-2 278
Kokku rahavood	6 199	-14 988	396	-957
Raha jääk perioodi algul	2 356	17 353	151	1 109
Rahajääkide muutus	6 199	-14 988	396	-957
Valuutakursside muutuste mõju	-14	-9	-1	-1
Raha jääk perioodi lõpus	8 541	2 356	546	151

28 Finantsinformatsioon emaettevõtte kohta (järg)**OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE**

EEK '000	Aksia- kapital	Üle- kurss	Reserv- kapital	Ümber- hindluse reserv	Jaota- mata kasum	KOKKU
Saldo 31.12.2005	168 000	6 000	8 600	287 526	44 866	514 992
2006.a. puhaskasum	0	0	0	0	31 788	31 788
Kasum otse omakapitali	0	0	0	33 026	0	33 026
Kokku 2006.a. kasum	0	0	0	33 026	31 788	64 814
Makstud dividendid	0	0	0	0	-26 880	-26 880
Reservkapitali	0	0	2 400	0	-2 400	0
Saldo 31.12.2006	168 000	6 000	11 000	320 552	47 374	552 926
2007.a. puhaskasum	0	0	0	0	59 144	59 144
Kasum otse omakapitali	0	0	0	-126 693	0	-126 693
Kokku 2007.a. kasum	0	0	0	-126 693	59 144	-67 549
Makstud dividendid	0	0	0	0	-30 240	-30 240
Reservkapitali	0	0	2 400	0	-2 400	0
Saldo 31.12.2007	168 000	6 000	13 400	193 859	73 878	455 137
EUR '000						
Saldo 31.12.2005	10 737	383	550	18 377	2 867	32 914
2006.a. puhaskasum	0	0	0	0	2 033	2 033
Kasum otse omakapitali	0	0	0	2 110	0	2 110
Kokku 2006.a. kasum	0	0	0	2 110	2 033	4 143
Makstud dividendid	0	0	0	0	-1 719	-1 719
Reservkapitali	0	0	153	0	-153	0
Saldo 31.12.2006	10 737	383	703	20 487	3 028	35 338
2007.a. puhaskasum	0	0	0	0	3 780	3 780
Kasum otse omakapitali	0	0	0	-8 097	0	-8 097
Kokku 2007.a. kasum	0	0	0	-8 097	3 780	-4 317
Makstud dividendid	0	0	0	0	-1 933	-1 933
Reservkapitali	0	0	153	0	-153	0
Saldo 31.12.2007	10 737	383	856	12 390	4 722	29 088
	EEK'000		EUR'000			
	2007	2006	2007	2006		
Konsolideerimata omakapital 31. detsembri seisuga	455 137	552 926	29 088	35 338		
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste:						
-bilansiline väärtus	-53 299	-55 299	-3 406	-3 534		
-bilansiline väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	131 315	108 003	8 393	6 903		
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31. detsembri seisuga	533 153	605 630	34 075	38 707		

ALLKIRJAD 2007.a. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud ASi Harju Elekter ja kontserni 2007. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Andres Allikmäe juhatuses esimees „27. „ veebruar 2008

Lembit Libe juhatuses liige „27. „ veebruar 2008

Karin Padjus juhatuses liige „27. „ veebruar 2008

Nõukogu on juhatuses poolt koostatud majandusaasta aruande (lk. 6-81), mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Nõukogu:

Endel Palla nõukogu esimees „26. „ märts 2008

Ain Kabal nõukogu liige „26. „ märts 2008

Madis Talgre nõukogu liige „26. „ märts 2008

Andres Toome nõukogu liige „26. „ märts 2008

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS Harju Elekter aktsionäridele

Oleme auditeerinud lehekülgedel 33 kuni 81 esitatud AS Harju Elekter konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2007, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Nende kohustuste hulka kuuluvad asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunne, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskide hindamisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Alus märkusega arvamuseks

AS Harju Elekter juhtkond leidis aktsiapõhiste maksete analüüsimisel, et ükski aktsiate märkimise õigust tagava eellepingu sõlminud isikutest märkimisõiguseid ei kasuta, mistõttu äriühingul puuduvad aktsiapõhistest maksetest tulenevad kulud (Lisa 21). Kuna üldkoosoleku otsuse ja eellepingute kohaselt on aktsiate märkimise õiguse kasutamise ainsaks eelduseks (ingl. k *vesting condition*) kehtiv töö- või ametisuhe kontserni kuuluva äriühinguga või AS-i Harju Elekter sidusäriühinguga, siis saab aktsiapõhiste maksete mõõtmisel tugineda vaid sellele piirangule. Muude asjaolude, s.h üleantud õiguse hilisema turutingimustest tuleneva väärtuse langusega arvestamine aktsiapõhiste maksete mõõtmisel ei ole kooskõlas IFRS 2-ga.

Oleme arvamusel, et AS Harju Elekter juhtkond ei ole aktsiapõhiste makseid mõõtnud kooskõlas IFRS 2 põhimõtetega, mistõttu on AS Harju Elekter tööjõukulud meie hinnangul kajastatud 1,0-1,2 miljoni krooni võrra tegelikust väiksemana ja perioodi kasum samavõrra suuremana. Arvestusviga ei avalda mõju AS Harju Elekter omakapitali suurusele tervikuna, kuna tööjõukuludena kajastatud aktsiapõhised maksed suurendanuks äriühingu jaotamata kasumit või omakapitali reserve.

Märkusega arvamus

Oleme arvamusel, et välja arvatud eelmises lõigus viidatud asjaolu mõju raamatupidamise aastaaruandele, kajastab ülalmainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt AS Harju Elekter konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2007 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Tallinn, 25. märts 2008

KPMG Baltics AS

Andres Root
Vannutatud audiitor

Indrek Alliksaar
Vannutatud audiitor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

ASi Harju Elekter omanikele kuuluv jaotamata kasum on:

	EEK '000	EUR '000
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	67 438	6 686
2007.a. puhaskasum	84 456	3 022
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2007	151 894	9 708

Juhatus teeb ettepaneku kasumi jaotamiseks alljärgnevalt:

Dividendideks (2,00 krooni e. 0,128 eurot aktsialt)	33 600	2 147
Reservkapitali	3 400	217
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist	114 894	7 344

Andres Allikmäe

juhatuse esimees

„ 27. „, veebruar 2008

Lembit Libe

juhatuse liige

„ 27. „, veebruar 2008

Karin Padjus

juhatuse liige

„ 27. „, veebruar 2008